TÜRKİYE CUMHURİYETİ
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MERKEZ TEŞKİLATINDA ÇALIŞAN PERSONELİN BOŞ ZAMAN AKTİVİTELERİNE YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sertaç Cenk GÖKÇE

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Mehmet ÖÇALAN

2019 – KIRIKKALE

Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde yürütülmüş olan bu çalışma aşağıdaki jüri üyeleri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi:26 /06/2019

Doç. Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU
Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi
Jüri Başkanı

Doç. Dr. Sibel ARSLAN
Kırıkkale Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi

Üye

Doç. Dr. Mehmet OCALAN
Kırıkkale Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi

Üye

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI ..... **i**
İÇİNDEKİLER ..... **II**
ÖNSÖZ ..... **IV**
SİMGELER VE KISALTMALAR ..... **V**
ÇİZELGELER ..... **VI**
ÖZET ..... **VIII**
SUMMARY ..... **X**
1. GİRİŞ **1**
1.1. Tutum Kavramı 3
1.1.1. Tutumun Tanımı 3
1.1.2. Tutumun Özellikleri 4
1.1.3. Tutumun Öğeleri 5
2.1.3.1. Bilişsel Öğe 5
1.1.3.2. Duyuşsal Öğe 6
1.1.3.3. Davranışsal Öğe 6
1.1.4. Tutumun Ölçülmesi 7
1.1.5. Tutum ve Boş Zaman 7
1.2. Zaman Kavramı 8
1.2.1. Zamanın Önemi 10
1.2.2. Zamanın Yönetimi 11
1.2.3. Zamanın Kullanımı 12
1.3. Boş Zaman Kavramı 15
1.3.1. Boş Zamanın Tarihçesi 17
1.3.2. Boş Zamanın Temel Fonksiyonları 20
1.3.2.1 Dinlenme Fonksiyonu 21
1.3.2.2. Eğlenme Fonksiyonu 21

1.3.2.3. Gelişim Fonksiyonu 22
1.4. Rekreasyon Kavramı 22
1.4.1. Rekreasyonun Tarihçesi 23
1.4.2. Rekreasyonun Özellikleri 25
1.4.3. Rekreasyonun Sınıflandırılması 26
1.4.4. Rekreasyon İhtiyacı 29
1.4.5. Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri 29
1.4.6. Rekreasyonun Yararları 31
1.5. Spor Kavramı 33
1.6. Spor Genel Müdürlüğü 34
2. GEREÇ ve YÖNTEM 36
2.1. Araştırmanın Modeli 36
2.2. Evren ve Örneklem 36
2.3. Veri Toplama Aracı 36
2.3.1. Boş Zaman Tutum Ölçeği (BZTÖ) 37
2.3.1. Boş Zaman Tutum Ölçeği'nin (BZTÖ) Geçerlik ve Güvenirliği 37
3.4. Verilerin İstatistiksel Analizi 38
3. BULGULAR 39
4. TARTIŞMA VE SONUÇ 88
KAYNAKLAR 97
EKLER 105
EK-1. Anket Formu 105
EK-2. Boş Zaman Tutum Ölçeği 107
EK-3. Anket Onay Yazısı 108
ÖZGEÇMİŞ 109

ÖNSÖZ

Yüksek lisans eğitimim ve tez çalışmam boyunca yardımlarını benden esirgemeyen ve her türlü desteği veren kıymetli hocam ve danışmanım Doç. Dr. Mehmet ÖÇALAN'a, çalışmamdaki istatistiksel değerlendirmelerde özveri ile çalışarak her türlü desteği veren Dr. Öğr. Üyesi Ali İbrahim Can GÖZÜM'e ve değerli arkadaşım Arş. Gör. Cihan ULUN'a, hem lisans eğitimim hem de yüksek lisans eğitimim boyunca desteklerini her daim hissettiğim ve örnek aldığım değerli hocalarım Doç. Dr. Tekin ÇOLAKOĞLU ve Prof. Dr. Adalet KANDIR'a, hayatım boyunca maddi manevi yanımda olan benden desteğini esirgemeyen canım aileme ve anketlerin dağıtımı, cevaplanması, toplanması ve işlenmesinde emeği geçen tüm mesai arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

SİMGELER VE KISALTMALAR

BZTÖ	**:**	Boş Zaman Tutum Ölçeği
df	**:**	Degree Of Freedom- Serbestlik Derecesi
p	**:**	Significance- Anlamlılık
sd	**:**	Standard deviation - Standart Sapma
SPSS	**:**	Statistical Package for the Social Sciences- Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı
TDK	**:**	Türk Dil Kurumu
TİCİ	**:**	Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı
vb.	**:**	Ve Benzeri
x	**:**	Aritmetik Ortalama
yy.	**:**	Yüzyıl

ÇİZELGELER

Çizelge 2.1. Boş zaman tutum ölçeğinin iç tutarlılık katsayıları.....38
Çizelge 3.1. Katılımcıların çeşitli değişkenlere göre dağılımları 39
Çizelge 3.2. Cinsiyet değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait t testi sonuçları..... 40
Çizelge 3.3. Yaş değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi sonuçları 41
Çizelge 3.4. Medeni durum değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait t testi sonuçları 43
Çizelge 3.5. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi sonuçları..... 44
Çizelge 3.6. Gelir durumu değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi..... 45
Çizelge 3.7. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi..... 46
Çizelge 3.8. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi..... 48
Çizelge 3.9. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi..... 49
Çizelge 3.10. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi..... 50
Çizelge 3.11. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılım ait Ki Kare testi..... 51
Çizelge 3.12. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi..... 52
Çizelge 3.13. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi..... 55
Çizelge 3.14. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi..... 57
Çizelge 3.15. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi..... 59

Çizelge 3.16. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılım ait Ki Kare testi 60
Çizelge 3.17. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 62
Çizelge 3.18. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 64
Çizelge 3.19. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 65
Çizelge 3.20. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 66
Çizelge 3.21. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılım ait Ki Kare testi 67
Çizelge 3.22. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi 69
Çizelge 3.23. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 71
Çizelge 3.24. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 73
Çizelge 3.25. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 75
Çizelge 3.26. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 76
Çizelge 3.27. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 78
Çizelge 3.28. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 80
Çizelge 3.29. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi 82
Çizelge 3.30. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 84
Çizelge 3.31. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi 85

ÖZET

Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatında Çalışan Personelin Boş Zaman Aktivitelerine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi

Bu çalışmada Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı'nda çalışan personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırmanın evrenini Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı bünyesinde çalışan personel oluştururken, örneklemini ise tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 313 katılımcı oluşturmaktadır. Çalışmada 2 bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Birinci bölüm katılımcıların demografik bilgilerini belirlemeye yönelik ifadelerden oluşurken ikinci bölümde Ragheb ve Beard (1982) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Akgül ve Gürbüz (2010) tarafından yapılan "Boş Zaman Tutum Ölçeği" uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında analiz edilerek Ki-Kare Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve T-Testi'ne tabi tutularak değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı'nda çalışan personelin cinsiyet ve boş zaman tutumu arasında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmış; yaş, medeni durum, çocuk sayısı ve gelir durumu değişkeni ile boş zaman aktivitesine yönelik tutumlar arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Ayrıca Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin fiziksel etkinliklere katılım ile cinsiyet, yaş, gelir durumu ve çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; medeni durum ile arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Sosyal etkinliklere katılım ile cinsiyet, medeni durum, çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; yaş ve gelir durumu ile arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Kültürel etkinliklere katılım ile cinsiyet, yaş, medeni durum, çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; gelir durumu ile arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Turistik etkinliklere katılım ile cinsiyet, yaş, medeni durum, gelir durumu ve çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Diğer etkinliklere katılım ile cinsiyet, medeni durum, çocuk sayısı, gelir durumu arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; yaş ile arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Ayrıca genel anlamda Spor Genel Müdürlüğü personelinin

boş zamanlarında spor ile çok fazla ilgilenmedikleri ve kadın personelin fiziksel aktivite alanlarında kendine yer bulamadığı da tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Boş Zaman, Tutum, Boş Zaman Tutumu, Rekreasyon, Spor Genel Müdürlüğü

SUMMARY

Evaluation of Attitudes Towards Leisure Activities of The Personnel Working at The Central Organization Of The General Directorate Of Sports

In this study, it is aimed to evaluate the attitudes of the personnel working at the Central Organization of Sports General Directorate towards leisure activities. In this context, the population of the research is composed of personnel working under the Central Organization of the General Directorate of Sports whereas the sample is composed of 313 participants selected by random sampling method. Data collection tool consisting of 2 parts has been utilized in the study. The first part consists of statements to determine the demographic information of the participants while the second part is based on the "Leisure Attitude Scale" developed by Ragheb and Beard (1982) and Turkish edition has been made by Akgül and Gürbüz (2010). The data obtained are analyzed by SPSS program and evaluated utilizing Chi-Square Test, One-Way ANOVA and T-Test. As a result of the study, it is found that there is a significant difference between the gender and leisure attitude of the personnel working in the Central Organization of Sports General Directorate but there is no significant difference between age, marital status, number of children and income status and attitudes towards leisure activity. In addition, although there is a significant difference between the participation of the personnel working in the General Directorate of Sports to the physical activities and gender, age, income and number of children, there is no significant difference between marital status. While a significant difference is found between participation in social activities and gender, marital status and number of children, there is no significant difference between age and income. A significant difference is found between participation in cultural activities and gender, age, marital status and number of children. However, there is no significant difference between income status. There is no significant difference between participation in tourist activities and gender, age, marital status, income status and number of children. A significant difference is found between participation in other activities and gender, marital status, number of children, income status, however no significant difference is found between participation and

age. In addition, it is found that the staff of the General Directorate of Sports in general do not engage in sports in their free time and that the female staff could not find a place for themselves in the physical activity areas.

Keywords: Leisure Time, Attitude, Leisure Attitude, Recreation, General Directorate Of Sports

1. GİRİŞ

Günümüz dünyasında bireylerin tutumları mutlak değişim ve gelişim göstermektedir. Başka bir ifadeyle, artan kentleşme hızının, her geçen gün ilerleyen teknolojinin ve kitle iletişim araçlarının etkisi gibi etkenler bireylerin tutumlarında farklılıklara yol açmaktadır. Tutum, genel olarak, bir bireye yüklenen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili duygu, düşünce ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan ayrıca bireyin içinde bulunduğu toplumun ve kendi sosyo-kültürel çevresinin bir ürünü olan eğilimlerdir. İnsanların diğer insanların tutumlarıyla benzer özellikler gösterebilmesi, içinde bulundukları bu çevreye uyum sağlayabilmeleri ile mümkün olabilmektedir (Akgül, 2011).

İnsanın sahip olduğu en değerli olgulardan birisi zamandır. Fakat günümüzde insanlar "zamanın yetersizliğini" en önemli sorunlarından biri olarak dile getirmektedir. İş hayatı insanların zamanının büyük bir kısmını içerisine aldığı için insanlara yeteri kadar boş zaman bırakmamaktadır. Bu zaman yetersizliği, zamanı planlayamama ve zamanı iyi yönetememe insanlar için büyük bir problem teşkil etmektedir (Mutlu, 2008).

Günümüzde, bilimsel ve teknolojik gelişmeler insanların hayatına büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Bu gelişmeler ile birlikte çalışma saatleri giderek azalmış, bununla ters orantılı olarak kişilerin sahip olduğu boş zamanları artmıştır (Aytaç, 2002).

İstendiği gibi yararlanılabilecek zaman olarak kabul edilen boş zamanın, bu çerçevede birçok tanımı yapılmıştır. Boş zaman; kişinin kendi için bağımsız bir şekilde kullandığı; hayat ve işle ilgili mecburi görev ve yükümlülükleri gerçekleştirdikten sonra geriye kalan zaman şeklinde tanımlanmakta; bireyin hem başkaları hem de kendisi için tüm bağlantılardan ve zorunluluklardan kurtulduğu ve istediği şekilde harcayacağı zaman olarak yani, bireyin kesin bir şekilde özgür ve bağımsız olduğu iş yaşamının dışındaki zaman şeklinde ifade edilmektedir. Rekreasyon ise en genel şekliyle, bireylerin bu boş zamanları tatmin ve eğlence amacıyla gönüllü etkinliklerde geçirmeleri anlamına gelmektedir (Binarbaşı, 2006).

Günümüzde bireylerin ihtiyaçları arasına giren boş zaman değerlendirilmesi, aynı zamanda toplumsal gelişmişliğin ve ekonomik refahın da bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Bireylerin boş zamanlarını değerlendirmelerinde, boş zaman aktivitesine olan ilgileri, yetenekleri, yaş cinsiyet gibi demografik özellikleri, sosyokültürel ve sosyoekonomik durumları, yaşadıkları çevrenin imkânları ve coğrafi şartları, iklimi vb. gibi faktörler belirleyicidir (Gülbahçe, 1996).

Geleneksel açıdan toplumlar iş yaşamındaki verimliliği toplum açısından; boş zaman ise bireysel açıdan sorun olarak değerlendirmektedir. Boş zaman esnasında geliştirilen yetenekler ve zihniyet yalnızca birey için değerli olmayıp, toplumun bir parçası olduğu ve iş hayatını etkileyip diğer bireylere yansıyabildiği için toplum açısından da önem arz etmektedir. Gelişmiş olan ülkeler bu durumu bilmekte ve bireylerin boş zamanlarına önem vererek, boş zaman aktiviteleri geliştirmekte ve topluma bu bağlamda hizmet vermektedir. Günümüzde gerek bireyler gerekse toplumlar bakımından boş zamanların değerlendirilmesi oldukça önemli kabul edilmektedir. Bu bağlamda boş zaman aktivitelerinin ve boş zaman aktivitelerine yönelik tutumların değerlendirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

Örneğin Google gibi çok uluslu dünya şirketleri iç müşteri olarak çalışan memnuniyetine önem verdikleri için devasa tesisler, restoranlar, tiyatro alanları, dijital oyun alanlarını, konser ve etkinlik alanlarını, wellness ve fitness merkezlerini bünyelerinde barındırıyor. Bu durum geçmişten günümüze uzanan yönetim anlayışlarında insana ve insan aktivitelerine yatırımın ne düzeyde önem kazandığını gözler önüne sermektedir.

Bireyin davranışlarını onu motive eden durumları bilmek hem bireyin hem de mensubu olduğu örgütün verimliliğini arttırır. Bu bağlamda Spor Genel Müdürlüğü çalışanlarının yaşam kalitesini, mutluluğunu, boş zaman aktivitelerinden yararlanma biçimlerini tespit etmek üzere boş zaman tutumlarının ne olduğunun bilinmesi önemlidir.

Aynı zamanda bir örgütü amaçlarına taşıyacak en önemli unsur olarak görülen insan profilinin ve davranışlarının bilinmesi bakımından da bu çalışma önemlidir.

Bu maksatla yapılan çalışmada; farklı yaş, cinsiyet, medeni durum, sahip olunan çocuk sayısı, sosyo-ekonomik ve sosyokültürel şartlarda bulunan Spor Genel Müdürlüğü merkez teşkilatında çalışan personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

1.1. Tutum Kavramı

Kavramsal çerçevede önemli yer tutan tutum kavramının ele alınması, tezin anlaşılması için oldukça önemlidir. Bu bağlamda tutumun tanımı, tutumun özellikleri, tutumun öğeleri, tutumun ölçülmesi ile tutum ve boş zaman ilişkisi aşağıda başlıklar şeklinde ele alınmıştır.

1.1.1. Tutumun Tanımı

Tutum kelimesi, Latince'den köken almakta ve "harekete hazır" anlamına gelmektedir. Bilimsel olarak değerlendirilmesi 19. yy. başlarına denk gelmektedir. Literatüre bakıldığında tutum kavramıyla ilgili farklı araştırmacılar tarafından yapılmış farklı tanımlara rastlanmaktadır. Bu tanımların büyük bir çoğunluğu tutumu, "herhangi bir durum karşısında bireyin davranışı için zihinsel hazırlık durumu" olarak tanımlamaktadır (Arkonaç, 2011).

Tutum genel anlamda, bireyin çerçevesindeki herhangi bir nesne ya da olguya verdiği tepkinin eğilimini ifade etmektedir. Tutumun konusu, insanın fark ettiği ve aklında yer olan tüm her şey olabilmektedir. Bu, "Futbol topu" gibi somut bir kavram olabileceği gibi, "mutluluk, özgürlük" gibi herhangi bir soyut kavram da olabilmekte; buna benzer olarak kişiler ya da toplumsal gruplar da tutumun konusunu oluşturabilmektedir (Akgül, 2011).

Tutum sözcüğü ilk defa 1862'de Herbert Spencer tarafından kullanılmıştır. Spencer'a göre tutum, kişinin zihinsel durumunu ifade etmektedir. Spencer'dan sonra Lange 1888 yılında tutumu bir kavram olarak ele alarak laboratuvar çalışmaları

kapsamında araştırmıştır. Lange tarafından yapılan tutum tanımı, günümüzdeki tanımlamalardan önemli derecede farklılıklar gösterse de günümüzdeki tanımlara benzemektedir. Lange'den sonra sosyologlar ve psikologlar tutum kavramını incelemeye başlamıştır. O tarihten günümüze tutum kavramı pek çok bilim dalından araştırmacı tarafından tartışılmakta ve araştırılmaktadır. Bu tartışma ve araştırmaların sosyal psikoloji bilim dalının temellerini attığı düşünülmektedir (Güllü ve Güçlü, 2009).

Tutum; en basit hali ile bireyleri bir şey için hayır veya evet demeye; bir şeyi onaylamaya ya da onaylamamaya veya bir şeyi kabul etme ya da etmemeye davet etmektedir. Diğer bir ifade ile tutum bireyi eyleme yönlendiren bir özellik taşımaktadır (Akgül, 2011).

Bu bilgiler doğrultusunda tutum; "tercih edilen tarza hareket etmeye yönlendiren bir nesne ya da durum çerçevesindeki inançların, görece kalıcı bir şekilde düzenlenmesi" şeklinde tanımlanabilmektedir (Akgül, 2011).

1.1.2. Tutumun Özellikleri

Tavşancıl (2005)'e göre tutumunun özellikleri şu şekildedir:

1. Tutum, gözlemlenebilen bir davranış değil; davranışın kendisine hazırlayan bir eğilimdir.

2. Tutum sonucunda olumsuz ya da olumlu davranışlar oluşmaktadır.

3. Tutum, tepkinin kendisini değil; tepkiyi gösterme eğilimidir.

4. Bir nesneyle ilgili olumsuz ya da olumlu bir tutumun meydana gelmesi, o nesnenin diğer nesnelerle kıyaslanmasının sonucunda gerçekleşmektedir.

5. Kişiler bir nesneye dair herhangi bir tutum oluşturduktan sonra, o nesneye tarafsız davranması mümkün olmamaktadır.

6. Tutumlar nesne ve kişi arasındaki etkileşimde bir düzen olmasını istemekte; kişinin çevresini anlamasında rol oynamaktadır.

7. Tutumlar geçici olmamakla birlikte, belirli bir süre devam etmektedir.

8. Tutumlar, bireye doğuştan gelmemekte; sonradan yaşantılar ve tecrübeler ile edinilmektedir.

1.1.3. Tutumun Öğeleri

Bir tutum, nesnelere ya da bireylere karşı olumsuz veya olumlu cevap verme eğilimini ifade etmektedir. Bir birey herhangi bir şeyi beğenir ya da ondan hoşlanmazsa, o nesne ya da bireye karşı tutumunu gösterecek davranış içerisine girmektedir. Davranışın oluşmasında etkili tutumun birbirleriyle etkileşim içerisinde olan üç öğesi bulunmaktadır. Bunlar davranışa, duyguya ve bilince ilişkin olan davranışsal, duygusal ve davranışsal öğelerdir ve her bir öğe tutumun farklı bir yönünü ifade etmektedir (Nal, 2003).

2.1.3.1. Bilişsel Öğe

İnsanlar bulundukları ortamda ve çevrelerinde çok fazla çevresel uyarıcı bulunmaktadır. Bireyler bu uyarıcılarla ilgili dolaylı şekilde (medya aracılığıyla, birinden duymak gibi) ya da doğrudan (görerek, kendi okuyarak gibi) çeşitli tecrübe, inanç ve bilgi edinmektedir. Buradan hareketle, tutumların bilişsel öğeleri, bireylerin belli bir tutum öğesine dair inanç, bilgi ve olguları içeren düşüncelerinden oluşmaktadır (Taylor, Peplau ve Sears, 2007).

Bilişsel öğe, "bireyin tutum konusu olan nesne ya da duruma ilişkin sahip olduğu inanç ve bilgilerin tümü"nden oluşmaktadır (Akyüz, 2015).

1.1.3.2. Duyuşsal Öğe

Duyuşsal öğe, "tutumun bireyden bireye değişen ve gerçeklerle açıklanamayan, tutum konusundan hoşlanma ya da hoşlanmama durumunu" ifade etmektedir (Baysal, 1981).

Duyuşsal öğeler; kişinin çevreyle ilişkili tüm uyarıcılara, herhangi bir duruma ya da olaya, diğer bir ifadeyle tutum öğelerine dair heyecanlarından, duygularından, olumsuz ve olumlu değerlendirmelerinden oluşmaktadır. Duyuşsal öğe kapsamında tutum, bireyi bir obje ile kıyasladığında olumsuz-olumlu biçimde yanıt vermeye hazırlayan bir his şeklindedir. İçerdiği duyuşsal öğelere göre tutumlar farklılaşabilmektedir. Çünkü herhangi bir tutumun toplum için ayrı, birey için ayrı bir değeri olabilmektedir (Akgül, 2011).

1.1.3.3. Davranışsal Öğe

Davranışsal öğe; "bireyin tutum konusuna ilişkin davranış eğilimi"ni ifade etmektedir (Akyüz, 2015).

Tutumun davranış öğesi, bireyin harekete eğilimi olmasıyla ilişkilidir. Birey bilgileri ve inançları sonucunda ortaya çıkan yargısıyla, ilgili nesneye karşı olumsuz ya da olumlu harekete geçme eğilimi göstermektedir. Bu eğilim ve harekete geçme durumu tutumun davranış öğesini oluşturmaktadır. Bir birey herhangi bir nesneye karşı olumlu ya da olumsuz bir tutum içerisinde ise, gerektiğinde o nesne doğrultusunda ya da o nesneye karşı harekete geçecektir (Nal, 2003).

Davranışsal öğe, bireyin tavır, söz ya da diğer hareketlerinden anlaşılabilen, tutum objesine karşı olumsuz ve olumlu davranma eğiliminden oluşmaktadır. Bireyin alt kültürleri, normları ve alışkanlıklarının birey üstündeki etkisi, tutum konusunun bireyin hoşuna gitmeme-gitme gibi durumları sergilenen davranış üstünde etkili olmaktadır (İnceoğlu, 2000).

1.1.4. Tutumun Ölçülmesi

Tutumlar, gelecekteki davranışların ön görülmesi ve anlaşılabilmesi için oldukça önemlidir. Bu nedenle tutumların ölçülmesi oldukça önemlidir ve ölçülmeleri gerekmektedir (Ünal, 1981).

Tutumların ölçülmesi için çeşitli yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemler şu şekilde sınıflandırılabilmektedir (Baysal, 1981):

- Kişinin fizyolojik tepkilerine dayalı ölçümler,
- Kişiye verilen bazı tarafsız görev ve işleri gerçekleştirme stilinin gözlemlenmesine dayalı ölçümler,
- Kısmen yapılandırılmış bir uyarıcının birey tarafından yorumlanma biçimine dayalı ölçümler,
- Gözlemlenebilir davranışlara dayalı ölçümler ve
- Kişinin kendi ifadeleriyle gerçekleştirilen ölçümler.

Tutumların ölçülmesi için literatürde çok sayıda ölçek bulunmaktadır. Bunlar, Guttman (Birikimli Ölçekleme Tekniği) Ölçeği, Bogardus'un Toplumsal Mesafe Ölçeği, Osgood'un Ayrımsal Anlam Ölçeği, Thurstone Ölçeği (Eşit Görünen Aralıklar Tekniği) ve kullanması oldukça kolay ve yaygın şekilde kullanılan Likert Ölçeği şeklinde sıralanabilmektedir (Akgül, 2011).

1.1.5. Tutum ve Boş Zaman

Boş zaman tutumu; boş zaman aktivitelerine ve boş zamanın kendisine dair davranış, duygu ve düşünceleri bilgi, anı, duygu ve tecrübelerden derlenerek oluşan olumsuz ya da olumlu eğilim ve tepkilerdir. Örneğin spor yapmaktan çekinen biri

seyahati sevebilmekte; çevreye tutumu pozitif olan bir birey dağ yürüyüşü ya da dağ bisikleti gibi doğa aktivitelerine yönelebilmektedir (Akgül, 2011).

Boş zamana dair tutumların, her tutum gibi davranışsal, duyuşsal ve bilişsel olmak üzere üç öğesi bulunmaktadır. Boş zaman tutumu öğelerine örnek verilecek olursa; davranışsal öğe "boş zaman aktivitelerine sık sık katılırım"; duyuşsal öğe "boş zaman aktivitelerin keyif alırım"; bilişsel öğe "boş zaman aktiviteleri insana mutluluk verir" cümlesi ile açıklanabilmektedir (Akgül, 2011).

Dünya her geçen gün değişirken, bireylerin boş zaman tutumları da hızla gelişmekte ve değişmektedir. Kişilerin boş zaman davranış eğilimlerine bakıldığında, düşünceleri, tutumları, eğitimi ve hayat tarzı ile oldukça sıkı bir ilişki içerisinde olduğu görülmektedir. Kitle iletişim araçlarının etkisi ve kentleşmenin hızlı gelişimine paralel şekilde kentlerdeki imkanların artması kişilerin boş zamana dair yeni tutumlar geliştirmesine ve mevcut tutumlarını farklılaştırmalarına yol açmaktadır (Pala ve ark., 2015).

Kişilerin yeni boş zaman tutumları geliştirmesi ve mevcut tutumlarını farklılaştırmasına sebep olan diğer bir etmen ise teknolojik gelişim ve değişimlerdir. Teknolojide yaşanan değişme ve gelişmeler hem toplumlar arası hem de bireyler arası değişim ve gelişimlere sebep olmaktadır. İletişim, ulaşım ve üretim araçlarında yaşanan gelişim ve değişimler, kişilerin tutumlarına da etki etmekte; kırsal ve kentsel bölgede ikamet eden kişilerin tutumları benzerlik göstermeye başlamaktadır (Akyüz, 2011).

1.2. Zaman Kavramı

İnsanlığın varoluşundan beri, zaman kavramı, sınırlılığından ve geri döndürülememesinden dolayı, kişileri ve toplumları etkilemiş, onları, üzerinde düşünmeye sevk etmiş, faaliyetlerini planlama ve uygulamada büyük önem taşımıştır (Öçalan, 1996). Modern insan için zaman oldukça önemlidir. Zaman tanımlaması

kesin olarak bilinmemekte; araştırmacılar ve bilim insanları tarafından yapılan hiçbir tanımlama, zamanın tam anlamını karşılamamaktadır (Zorba, 2001).

Zaman, fiziksel bir gerçekliği ifade etmektedir. Ancak bunun da ötesinde insan eylemleri ve deneyimlerinin bir görünümüdür (Abadan, 1961). İnsanların içinde oldukları an bağlamında zaman, her bir insanın eşit olanağa sahip olduğu sınırlı sayıdaki şeylerden birisidir. Görev, yaş, inanç, ırk ve cinsiyet fark etmeksizin her insan, aynı miktarda zamana sahiptir (Aslan, 2001).

Zaman, "olayların birbirini izlemesine bakarak zihinde yaratılan ve yine olayların içinde sürüp gideceği düşünülen, başı sonu belli olmayan soyut bir kavram" şeklinde tanımlanmaktadır (Alaylıoğlu ve Oğuzhan, 1968).

Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nde ise zaman, "olayların ardışıklığını görerek aklımızda yarattığımız ve olayların bundan sonra da içinde olup gideceklerini düşündüğümüz, başı ve sonu olmayan soyut kavram" şeklinde ele alınmaktadır (TDK, 1982).

Bunun yanı sıra zaman, kişinin deneyimlediği olayların ardışıklığını görerek kendi zihninde yarattığı ve bu olayların sürekli devam edeceğini düşündüğü, net bir başı ve sonu olmayan soyut bir kavramı oluşturmaktadır (Sucu, 1996).

İnsanlar zamanı daha uzun ya da daha kısa algılayabilmektedir. İnsanların büyük bir kısmı zamana bağlı yaşamakta; ancak her bir birey yaşadığı zamanın süresini farklı şekilde algılamaktadır. Kötü zamanların kısalması ve iyi zamanların uzaması istendiği için zorlu ve sıkıntılı zamanlar bitmek bilmezken, güzel zamanlar hızlı geçmektedir. Süredeki algı farklılığı, değerler bağlamında da geçerli olmaktadır. Yani bireylere göre zamanın anlamı ve değeri farklı olmaktadır. Kimi insanlar zamanı hayatın kendisi olarak nitelendirip, geçen zamanı telafi etmenin ve yerine koymanın olağanı olmadığını düşünmekte ve zamanı boşa geçirmenin hayatı boşa geçirmek olduğunu düşünmektedir (Tel, 2007).

1.2.1. Zamanın Önemi

Zaman hayatın ta kendisidir ve zamanın boş geçmesi hayatın boş geçmesi ile aynı anlama gelmektedir (Akyüz, 2015).

Zaman etkili ve verimli şekilde geçirildiğinde oldukça önemlidir. Zamanın verimli kullanımı ise uygarlık ve eğitimden geçmekte; çevre, okul ve eğitim sorumluluğunda bütünleşmektedir. Zamanın verimli ve etkili kullanılması için, ilk olarak bireyin kendisini iyi tanıması gerekmektedir. Yani bir birey amaçları, hedefleri ve hayatında ne yapacağını bildiğinde; neyi yapıp yapmayacağını ve sınırlarını belirlediğinde; ayrıntılarda ve düşüncede zaman kaybetmeyip, kısa sürede çok iş yaptığında zamanı verimli, etkili ve diğer bir ifadeyle iyi kullanabilmektedir. Aksi takdirde öncelikler ve amaç iyi belirlenmediği ve yalnızca yapılmak istenen yapıldığı bir durumda zaman iyi kullanılamamaktadır (Tunçel, 1999).

Ünlü filozof Seneca zamanın yok edici gücünü ve insan yaşamındaki önemini, "sahip olduğumuz zaman az değil, çok az olan zaman, ondan yararlandığımız zamandır" sözüyle vurgulamıştır. Buckstone, "insan zamanıdır esiridir" derken, Horatius "zamanın yıkıp yok etmediği hiçbir şey yoktur" ifadesini kullanmıştır. Bundan 16 yüzyıl önce Augustinus ise zamanı "Bana zamanın ne olduğunu sorduklarında biliyorum. Ancak cevabını açıklamaya kalkıştığımda, zamanın ne olduğunu bilmediğimi anlıyorum" şeklinde açıklamaktadır (Abay, 2000).

İnsan hayatında bu denli önemli olan zaman verimli ve etkili kullanıldığında birey (Öçalan, 1996);

- Her daim neyi nasıl kullanacağını ve ne yapacağını bilmektedir.
- Karakterinin hangi kötü yola ya da alışkanlığa sapmaya eğilimli olduğunu, eksikliklerini ve hatasını çok iyi öğrenmektedir.
- Başından geçen her olaydan gerekli dersi çıkarak yaşam deneyimini zenginleştirmektedir.

- Kendi şahsiyeti ve hayatını yaşamaya önem vermektedir.

- Hafızasında bulunan tüm anlamsız sebeplerin yerini anlamlı sorular almakta; hiçbir şeyi unutmasına olanak tanımayan ek hafıza sistemi geliştirmektedir.

- Amaçladıklarına ulaşmak için her daim zamanını nasıl ve ne kadar kullanması gerektiğini bilmekte ve kendisini ona göre hazırlamaktadır. Bu şekilde daha verimli bir hayat geçirmekte; daha mutlu olmak için hobilerine ve boş zaman aktivitelerine zaman ayırabilmektedir.

Özetle, birey zamanının planlanmasını iyi şekilde yapmalı ve zamanı verimli kullanmalıdır. Çünkü (Binarbaşı, 2006);

- Hammadde gibi depolanamadığı gibi para gibi toplanamamaktadır.

- Çoğaltılamamakta ve satın alınamamaktadır.

- Kiralanamamakta ve ödünç alınmamaktadır.

- Tasarruf edilememektedir.

- Zaman yalnızca kullanılmakta ve kaybedilmekte; asla geri gelmemektedir.

1.2.2. Zamanın Yönetimi

Hayata gözlerini açan her insanın eşit zaman sermayesi vardır. Her insan için bir gün yirmi dört saat, bir yıl da üç yüz atmış beş gündür. Ancak zamana karşı yarışan insanlardan başarılı olanlar sadece ve sadece zamanı en iyi şekilde kullanan, planlayan ve düzenleyenlerdir (Ertuğrul, 2000).

Zamanın yönetilmesi, hedeflere ve amaçlara varmada oldukça önemli olan zaman kaynağının etkili kullanılması için emek harcanmasıdır. Günümüzde zaman yönetimi veya diğer bir ifadeyle zamanın kullanılması bireyler açısından oldukça önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Zamanın yönetilmesi hem zamanın kontrol edilmesi anlamına gelmekte hem de insanların yaşamının değerini artıran en önemli öğelerden biri olan zaman kontrolünün etkili yapılmasını sağlamaktadır. Zaman yönetiminde bireyin etkinlik ve enerji seviyesinin uyumlu olması oldukça önemli bir noktayı oluşturmaktadır. Bu uyumun dikkatli şekilde incelenmesi ve düzenlenmesi bireyin zaman yönetiminde herhangi bir sorunla karşılaşmasını engellemekte; verimi en üst düzeye çıkarmaktadır. Bireyler zaman yönetimini doğru, etkili ve olumlu gerçekleştirdiklerinde hem iş hayatlarında hem de günlük hayatlarında belirli bir düzene sahip olmakta; hayata olan bakış açıları pozitif etkilenerek mutluluk seviyeleri artmaktadır (Akyüz, 2015).

Zaman doğru yönetilmiyor ya da etkili kullanılmıyorsa başarıdan bahsetmek mümkün değildir. Aslında zamanı doğru kullanamayan ve planlı yaşamayan bir birey dinlenmeye ve düşünmeye de zaman bulamamakta; kaygı oluşmaktadır. Verimli olmak ve zamanı etkili kullanmak, çok çalışmak anlamına da gelmemektedir. Olumlu sonuçlar ve çok çalışmak birbiriyle doğrudan bağlantılı değildir. Birey kendisini zaman içinde en iyi şekilde yönettiğinde az çalışsa da başarıya ve diğer olumlu sonuçlara ulaşabilmektedir (Efil, 1999).

1.2.3. Zamanın Kullanımı

Zaman, her insanın üzerinde baskı yapan evrensel bir kaynaktır. Zamanın iyi kullanımı, bireyin eğlenmesine, dinlenmesine, toplumsal hayatına, kendisine, fizyolojik ve biyolojik ihtiyaçlarının karşılanmasına ayırdığı zaman arasındaki dengeyi kurmasından geçmektedir. İnsan zamanı iyi ve etkili şekilde kullanmak ve bunun için planlamak zorundadır. Çünkü zaman, yaşanılan ve yaşanılacakları bünyesinde barındıran; yalnızca kullanılan, kaybedilen ve geri gelmeyen; satın alınamayan, kiralanamayan, ödünç alınamayan ve tasarruf edilemeyen bir olgudur.

Geçen zamanı geri döndürmek mümkün değildir. Zaman sürekli olarak akmakta; bugünden yarına doğru tek yönlü hareket etmektedir (Eren, 1991- Karaküçük, 1999).

Zaman her bireye eşit dağıtılmış ve serbest kullanıma sahip tek kaynak olduğu için genellikle boşa gitmektedir. Eğer kıt, zor elde edilebilen ya da parayla satın alınabilen bir kaynak olsaydı, muhtemelen birçok insan zamanı şu an kullandığından farklı kullanır ve daha verimli harcardı (Süzer, 1997).

Zaman kullanımı dakika, saat, gün, hafta, ay ve yıl ne yapılacağı ve yapılacak şeyin ne şekilde yapılacağına dair verilen sayısız çeşitteki seçeneğin ve alınan kararların bir sonucudur. Zamanın nasıl kullanılacağı genellikle alışkanlıklarla belirlenmektedir. Zamanı etkili kullanmanın alışkanlık haline getirilmesi oldukça önemlidir. Bir prensip olarak "en kötü plan bile plansızlıktan daha iyidir" diyen görüş sahiplerine katılmamak mümkün değildir. Buradan hareketle zaman kullanımında olmazsa olmazlardan birisinin zaman planlaması olduğunu söylemek mümkündür. Bireyler sahip olduğu zamanı etkili bir şekilde planlayıp, bu plan çerçevesinde hareket ederse, zamanı çok daha etkili ve iyi kullanabilmektedir (Akyüz, 2015).

Zaman kullanımının bilinmesi, insan şahsiyetinin en değerli alt yapılarından birisidir. Bir meslek ya da işi icra eden profesyoneller gibi zamanın iyi kullanılması gerekilmektedir. Diğer bir ifadeyle, bir insan zaman kullanımı açısından profesyonel olmalı, zamanı ustaca kullanmalıdır. Ayrıca bu durum modern ve çağdaş bilgi toplumun insanı için oldukça önemli görülmektedir. Zaman kullanımı ustası olabilmek için bilgi kazanmak gerekmektedir. Zamanı ustaca kullanan bir birey, çeşitli gereksinimler için yeterli ve dengeli zaman ayırabilmektedir. Zamanı ustaca kullanmanın önündeki en önemli engeli bireyin kendi tutum ve davranışları oluşturmaktadır. Çünkü bireyler zamanı nasıl kullanılacağı hakkında yeterince düşünmez, kendi özelliklerini bilemez, kendisini yeterince tanımazsa; diğer insanların ve kendisinin kendi yaşamını yerle bir etmesine müsaade etmektedir (Aslan, 2001).

- Zamanın etkili ve iyi kullanılması kişinin ekonomik, kültürel ve sosyal etmenlere bağlı olarak ayırdığı zamanı dengeli ayarlanabilmesine bağlıdır. Özellikle Türkiye başta olmak üzere gelişmekte olan ülkelerde bulunan gençlerin zamanlarını boşa harcamamaları hem kalkınma hem de toplumsal gelişme için hayati bir önem taşımaktadır. Zamanın boşa harcanması bireylerin ekonomik düzeyleri, kültürel değerlerin değişmesi, kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması, teknoloji ve bilimde gelişme, çalışma saatlerinin azalması, toplumsal değişme, kentleşme, sanayileşme ve nüfus artışını doğrudan etkilemekte ve her bir bireyin gelişimi için yapı taşları oluşturmaktadır (Demiray, 1987).

Zamanın insan hayatındaki çeşitli faaliyetlere göre dağılımı şu şekildedir (Yazıcıoğlu, 2010):

- Temel gereksinimlerin karşılanması için ayrılan zaman (yemek, giyinme, temizlik, uyku gibi etkinlikler)

- Çalışma, görevler ve bunlara bağlı faaliyetler için ayrılan zaman (öğrenim için geçen süre, ödev, yolculuk iş gibi etkinlikler)

- Boş zaman etkinlikleri için ayrılan zaman (bireyin kendini geliştirmesi için katıldığı etkinlikler, dinlenme, beden eğitimi, spor ve eğlence gibi faaliyetler)

- Diğer etkinlikler için ayrılan zaman

Bu sınıflandırmanın yanı sıra Meyer ve arkadaşları, zamanın dağılımını çalışma zamanı ve çalışma dışı zaman olmak üzere ikiye ayırmaktadır (Meyer, Brightbill, Sessoms, 1969).:

A) Çalışma (İş) Zamanı: a. İşe bağımlı zaman
b. Çalışma saati dışında kalan ancak çalışma için hazırlık ve iş gidiş geliş sürelerini içeren zaman

	c. Uğraşılan işle veya ikinci işle ilgili normal mesai dışı yapılması gereken mesleki uğraşlar
B) Çalışma Dışı Zaman:	a. Var oluşla ilgili zaman
	b. Yemek
	c. Uyku
	d. Vücut bakımı
	e. Boş Zaman
	f. Dinlenme
	g. Rekreasyon

1.3. Boş Zaman Kavramı

Küreselleşme ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gelişme gösteren endüstri ile birlikte zaman kavramı da gelişmiş, yeni açılımlar kazanmıştır. İş dışındaki zamanın bireyler tarafından ayrı bir zaman olarak ele alınması, bireylerin keyfi değerlendirebileceği bir "informal alan"ın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu informal alan "serbest zaman" ya da "boş zaman" olarak adlandırılmaktadır. İnformal alan için ülkemizde hangi kavramın kullanılacağı tartışılmaya devam etmekte; tek bir kavram üstünde fikir birliği henüz sağlanamamaktadır (Altunay, 2015).

Günümüzde, "boş zaman" olarak adlandırılan informal alan, her geçen gün daha da önemli hale gelen sosyal fenomenlerden birisi oluşturmaktadır. Boş zaman, bireyin kendisine ait, mecburi yükümlülüklerden uzak, bireyin tasarrufu ve istencesi altında olan zamanı ifade etmektedir. Sanayileşmiş toplumlarda ya da gelişmekte olan toplumlarda her geçen gün işte geçen zaman azalmakta ve boş zamanlar artış göstermektedir (Karakullukçu, 2009).

Boş zaman kelimesi, İngilizce "serbest olmak" anlamına gelen "Lisure", "fırsat tanınma" anlamına gelen "Loisir", "salahiyet vermek" anlamına gelen "License" ve "izin" ve "özgürlük" anlamlarına gelen "Licere" ve "Liberty" kelimelerinden köken

almaktadır. Serbest seçimi ve herhangi bir zorunluluğun olmamasını ifade eden bu kelimelerin hepsi birbirleriyle ilişkilidir (Dinç, 1999).

Boş zaman kavramı farklı araştırmacılar tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır:

- "Boş zaman kişinin çalışma, uyku ve diğer temel ihtiyaçlarını karşılamak dışında kalan zamanıdır." (Gökmen ark., 1985).

- "İş ve yaşamla ilgili zorunlu sorumluluk ve görevler yerine getirildikten sonra, arta kalan zamandır." (Güler, 1978).

- "Herhangi bir güdüye dayandırılan ihtiyaçlar için harcanan serbest zamandır." (Demiray, 1987)

- "Bireyin hem kendisi hem de için bütün sorumluluklardan kurtulduğu ve kendi isteğiyle seçebileceği bir etkinlikle uğraşacağı, bireyin kesin olarak bağımsız özgür olduğu zamandır." (Tezcan, 1994)

- "Uyumak, yemek yemek, vücut temizliği yapmak, fakülteye gidip gelmek, ders veya bir iste çalışmak zamanı dışında kalan zamandır." (Abadan, 1961)

Bireylerin uyuma, yeme-içme, çalışma gibi hayatsal ihtiyaçlarını karşılamak üzere geçirdiği zamanın dışında kalan, kişisel ve gönüllü katılım gösterdikleri bireysel faaliyet, dinlenme ve eğlenmelerin gerçekleştiği süreç olarak tanımlanan boş zaman; "hayatın gerekliliklerinin yerine getirilmesinden sonra arta kalan zaman" ve "boş zamanın kişinin işe, işle ilgili sorumluluklarına, kendisinin ve ailesinin bakımına ayırdığı zaman dışında kalan dolayısıyla zorunlulukların olmadığı özgür bir zaman birimi" şeklinde de tanımlanabilmektedir (Karaküçük, 2005).

Özetle boş zaman, bağımsız ve özgür şekilde seçilen aktivitelerin gerçekleştirildiği zamanı ifade etmektedir (Çöl, 2015).

1.3.1. Boş Zamanın Tarihçesi

İnsanlık taş devri ve orta çağlardan başlayarak her devirde yaşama biçimlerini ve yaşam standartlarını değiştirerek gelişim süreçlerini devam ettirmiştir. Tarihte insanların, yerleşik hayata geçmesinden sonra, mesleki ve sanatsal uğraşılara yönelip, kendi işlerini kurarak üretime başladığı görülmektedir. Devam eden gelişmeler ile yeni keşifler, icatlar bulunmakta, toplumlar gelişmekte, üstünlüğün ifadesi olarak da spor oyunları ağırlıklı festivaller, olimpiyatlar düzenlenmektedir. Düzenlenen olimpiyat oyunlarının seyrini ve katılımını, bir boş zaman anlayışı olarak değerlendirmek mümkündür (Ekici, 1997).

Eski kayıtlara bakıldığında, çok eski tarihlerde insanların boş zamanlarında resim, müzik ve spor etkinliklerine yöneldiği görülmektedir. İlkel kavimlerin hayatına bakıldığında da çok fazla boş zaman aktivitesi olduğu görülmektedir. Yontma taş devrinde, mağaraların duvarlarına çeşitli insan ve hayvan figürleri resmeden bireyler; duygularını aksettirmişlerdir. Ancak yontma taş devrinde mağaralara çizilen insan ve hayvan motifleri duygularını aksettirme amaçlı ve daha çok dinsel kaynaklı olduğu için bu uğraşları boş zaman etkinliği olarak değerlendirmek doğru olmayacaktır (Brodhurst, 2001).

Aristoteles ve diğer Roma ve Yunan filozofları boş zamanla ilgili analizler gerçekleştirmişlerdir. Bu durum, boş zamanın özellikle sanayi devrimi ile birlikte ortaya çıkan bir fenomen olduğunu göstermektedir. Tarih boyunca boş zaman değerlendirme süresi ve şekli, medeniyetlerin kültürüne, coğrafi şartlarına ve iklimine göre birbirinden farklılık göstermiştir (Tezcan, 1993).

En eski uygarlıklardan bu yana, boş zaman yüksek sınıf ve soyluluk imtiyazı olarak nitelendirilmektedir. Ancak boş zaman ilkel uygarlıklarda güvenlik ve gıda gibi temel gereksinimlerin karşılanması için yapılan avcılık gibi faaliyetlerden sonra kutlama şeklinde ortaya çıkmıştır. Tarımın gelişmesi ile birlikte yöneten sınıf ve toplumun diğer sınıfları arasında boşluk daha çok genişlemiştir. Birbirlerinden kesin sınırlarla ayrılmış olan çalışma rolleri ile eski gelişmiş kültürlerde elit sınıflar ortaya çıkmış, boş zaman siyasi statü, sosyal kalkınma ve yüksek kültür ile

ilişkilendirilmiştir. Örneğin Babil, Asur ve Mısır kültürleri pek çok "boş zaman" etkinliğine sahiptir, ancak bu etkinliklerin özelliği üst düzeye uygun ve üst düzeye ait olmalarıdır. Üst düzey bireyler dini liderler, asker ve soylulardan oluşmakta ve boş zaman etkinliklerini onlar yapmaktadır (Birol, 2014).

Antik Yunan döneminde ise boş zaman daha çok aristokratlara ait olan bir ayrıcalıktı. Vücut ve zihnin geliştirilmesine çok önem veren Yunanlı filozoflar ve soylular boş zamanlarını sanat, bilgi ve güzelliklerle uğraşmaya ve fiziksel ve sosyal olarak gelişmeye harcamışlardır. Antik tiyatrolar, heykeller, olimpiyatlar gibi spor etkinlikleri bu dönemin boş zaman değerlendirme faaliyetleri olarak görülmektedir (Bull, Hoose ve Wheet, 2003).

Torkildsen, Roma imparatorluğu dönemindeki boş zaman etkinlikleri ile ilgili şunları söylemiştir (Torkildsen, 2005):

> "Askeri fetihler zenginliğe, güçlü bir ulusa ve sınıfsal bir yapıyla tarımsal demokrasiden sanayi toplumu olmaya yönelik harekete neden olmuştur ve bu da daha fazla boş zamanı beraberinde getirmiştir. Boş zaman Romalılar için önemliydi ama onun önemi Yunan boş zaman ahlakında olduğundan farklıydı. Spor müsabakaları fiziksel zindeliği elde etmek ve savaşlara hazırlık için yapılırdı. Romalılarda boş zaman estetikten çok faydacıydı. Ama boş zaman, bu anlayış yüzünden bir sorun haline geldi. Hükümdarlar insanları bedava yiyecek ve eğlenceyle memnun etmeye çalışıyorlardı. Köleler sadece çalıştırılmaz bunun yanında önceleri müzik, tiyatro ve spor müsabakalarında eğlence amaçlı sonrasında ise kara ve deniz savaşlarında, at arabası yarışlarında ve şiddet gösterilerinde kullanıldı. Bu şiddet gösterileri sonucu müsabakalar için inşa edilen Collesseum, Roma'daki hayatın merkezi oldu. Tarihçiler, imparatorluğun çöküşünün nedenlerinden biri olarak da boş zamanı kullanmayı beceremmemelerinden bahsetmektedir."

1900'lerin başında özellikle yönetim ve iş hayatıyla ilişki araştırmalarla birlikte, çalışma sürelerinin düşmesi ve çalışan bireylerin dinlenme olanaklarına sahip olması gibi değerler ön plana çıkmaya başlamıştır. İlk başlarda Taylor tarafından öne sürülen "klasik yaklaşım" ve çalışma odağı ön plana çıkarak üretkenlik ve çok çalışmanın birbirine bağlı olduğu söylenmiş; çok çalışmanın başarıya götüreceği öne sürülmüştür. Daha sonra ise "neo-klasik" olarak adlandırılan "insan kaynağı"na önem veren anlayış gelmiş ve insanların daha az çalışarak ve dinlenerek daha çok ürettikleri ve başarılı oldukları saptanmıştır (Uygur, 2007).

Özellikle gelişmiş ülkeler "neo-klasik" anlayışla gelen az çalışma ve dinlenme prensibini benimsemiş ve çalışma saatlerini düşürerek hem işsizliğe çare olmayı düşünmüş hem de insanların dinlenmiş ve zinde olduklarında gelişmelere daha iyi uyum sağlayacaklarını düşünmüşlerdir. Bu bağlamda başka faaliyetlere zaman ayırarak üretkenliği artırmayı ve başarıya ulaşmayı hedeflemişlerdir (Zorba, 2001).

Bugünkü anlamda örgütlü boş zaman değerlendirme faaliyetlerinin gelişimi ise 1. Dünya Savaşı'ndan sonra 1929 yılında ortaya çıkan ve "Great Depression" adıyla anılan ekonomik krize dayandırılmaktadır. Pek çok aile üzerinde trajik etkileri olan Büyük Buhran'ın sonrasında, Amerikan hükümeti hem insanlara iş sağlamak, hem de insanlara moral kazandırmak amacıyla rekreasyon tesisleri ve boş zaman değerlendirme hizmetleri oluşturmuştur. Ülke çapında yapılan bu faaliyetler sonucunda organize bir şekilde boş zaman hizmetleri sunan işletmeler ortaya çıkmıştır. Bu nedenle boş zaman hareketinde 1929 Ekonomik Krizi'nin önemli bir dönüm noktası olduğu söylenebilir (Currel, 2010).

Sanayileşme süreci ile insanların boş zamanları artmakta ve iş saatleri azalmaktadır. Aletlerin elektrikli duruma gelişi, ev işleri için ayrılan zamanı kısaltmış, bu işler için harcanan uzun saatler boş zaman değerlendirme ve başka etkinliklere ayrılmaya başlanmıştır. Ortalama insan ömrü de giderek atmaktadır. Böylece insanların nasıl dinlenmeleri, eğlenmeleri gerekliği konusu bugün toplumsal sorun olarak ortaya çıkmıştır. İnsanlar iş yaşamının aksine, boş zamanlarına daha çok önem vermeye başlamışlardır. Ayrıca bugünkü sosyologlar, boş zamanları ve değerlendirilmesini, sağlıklı kişiler yaratılması bakımından dinlenme, eğlenme gereksinimini karşılayan bir toplumsal kurum olarak ele almaktadır (Tezcan, 1994).

20. yüzyılda insanlar daha çok hareket etmeye başlamış, boş zaman ve eğlence yaklaşımları değişmiştir. Çok sayıda insan için boş zaman değerlendirme programları geliştirilmiştir. 1854 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin Rhode Island Eyaleti Peacedale kentinde bir tekstil firması, bilinen ilk iş yeri boş zaman değerlendirme uygulamasını başlatmıştır. Firma, bulunduğu yöreye bir kütüphane inşa ettirmiş, kendi personelinin ve çevre halkının boş zamanlarını değerlendirmelerine yardımcı olmaya çalışmıştır. Rekreasyon gün geçtikçe büyüyüp gelişmektedir. Fakat daha

önemlisi, sadece sosyal refahtan ziyade, gençler için eğitim kadar oyuna duyulan ihtiyaç ve boş zamandan keyif almak amaçlanmaktadır. Bu yüzyıl boyunca yerel parklar, eğlence merkezleri, sinemalar ve gösteri sporlarındaki gelişmeler, boş zaman değerlendirme alışkanlıklarının yenilenmesini sağlamıştır. Günümüzde teknoloji, birçok boş zaman aktivitesinde devrim yaratmıştır (Torkildsen, 1996).

Değişen değerlerden birisi de "ailecilik" tir. Aile yaşamı, gerçek oyunu sağladığı için ona daha fazla zaman, para, enerji ve itina gösterilmektedir. Modern toplum aile mefhumuna yeniden dönmüştür. Ana-baba ve çocukların etkileşimi bu tür boş zaman etkinliklerinde yerini almıştır. Ayrıca gelişmiş ülkelerde "iş" kavramı ile ilgili değerler son yıllarda değişmiş, bir kimsenin yeter derecede boş zaman uğraşısı yoksa, statüsü düşmeye, boş zaman etkinliklerine katılma sayısının artımı statüsünü yükseltmeye başlamıştır (Tezcan, 1982).

Günümüz dünyasında boş zamanın gelişmiş ülkelerde kısmen de olsa Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde, uygarlığın ve gelişmişliğin bir hizmeti olarak değerlendirilmesi şeklinde devam ettiği görülmektedir. Uygarlık ve gelişmişlik düzeyinin artışıyla paralel olarak insanların boş zamanlarında da artış olacağı bir gerçektir (Karaküçük, 1999).

Günümüzde kurum ve kuruluşlar, daha az sayıda ve daha çok çalışarak üretim sağlayacak personel yapısına yönelmektedir. İnsanların zamanı, yetenekleri karşılığında satın alınmaktadır. Çalışan insan zaman kazanmak için para harcamakta iken, işsiz insan zaman öldürmek için para harcamaktadır. Bu noktada oluşan paradoks ise, gelişmiş birçok ülkede zamanla mücadele amaçlı kurulmuş personel servislerinde bulunan; sağlık, eğitim, seyahat ve rekreasyon adına zengin hizmet menüsüne sahip birimler ile çözülmeye çalışılmaktadır (Handy, 1995).

1.3.2. Boş Zamanın Temel Fonksiyonları

Cinsiyet, yaş, yerleşim yeri, gelir düzeyi, meslek, aile yapısı, ekonomik faktörler, kültürel yapı ve sosyal faktörler gibi birçok etmene bağlı olarak değişen

boş zamanın gelişim, eğlenme ve dinlenme olmak üzere üç temel fonksiyonu bulunmaktadır ve bunlar aşağıda başlıklar şeklinde ele alınmıştır.

1.3.2.1 Dinlenme Fonksiyonu

Dinlenme fonksiyonu, çalışma yaşamı boyunca değerlendirilen, boş zamanı en karakteristik özelliği olarak ele alınabilecek temel fonksiyonlardan birisidir. Dinlenme iş ya da üretim sonrası yorgunluk ve stres atma ile sinir gerilimleri ve bedensel aşınmaları gideren bir fonksiyon taşımaktadır. Sanayi devriminin ilk dönemlerinde çalışma saatleri 12-15 saatlere varan uzunlukta iken, çalışanlar dinlenme fonksiyonunu boş zamanlarında kullanmış ve fiziksel güçlerini yeniden elde etmeyi amaçlamışlardır. Bir çalışan için boş zaman, yalnızca bir sonraki çalışma için gereken fiziksel gücü elde etmeyi ve hazırlanmayı ifade etmekte iken günümüzde ister aktif ister pasif olsun ruhen ve bedenen birçok boş zaman aktivitesini gerçekleştirmesini ifade etmektedir. (Karaküçük, 2008).

1.3.2.2. Eğlenme Fonksiyonu

Sıkıntılı bir durum sonrasında can sıkıntısını ortadan kaldıran, rahatlamayı ifade eden eğlenme, ister pasif ister aktif olsun günlük gereksinimleri gerektirmediği takdirde oyun, yarışma ve spor uğraşlarının tamamını kapsamaktadır. Eğlenmek, can sıkıntısından kurtulmanın yanı sıra, merakı gidermek ve hoş bir şekilde zaman geçirmek için de yapılmaktadır (Karaküçük, 2008).

İnsan zihinsel, ruhsal ve fiziksel yapısının bir gereği olarak eğlenme ve oyun oynamaya da gereksinim duymaktadır. Bu gereksinimlerin giderilmesinde boş zaman pozitif işlevleriyle önemli bir fenomendir. Eğlenme ve oyun bir spor dalında olabildiği gibi çeşitli yarışmalar, gösterimler ve dans şeklinde de olabilmektedir (Tel, 2007).

1.3.2.3. Gelişim Fonksiyonu

Boş zamanın gelişim fonksiyonu; "insan düşüncesini, günlük eylemlerin otomatizminden kurtaran, daha geniş sosyal katılıma zemin hazırlayan ve insanın kişiliğini geliştirmesine ve göstermesine eğilimli olan çıkarcı olmayan faaliyetlerdir" (Cevahiroğlu, 2007). Gelişme fonksiyonu, örgütlenmiş sosyal faaliyetlere gönüllü katılma gereksinimin ağır bastığı, aniden ortaya çıkan bir kültürü geliştirme ya da boş zamanda bilgi alıp verme gibi etkinlikleri kapsamaktadır. Gelişim fonksiyonu ile insan kendisini her açıdan geliştirmekte; hem mesleki gelişim hem de toplumsal gelişim açısından bireyin yeni bilgilerle donatılmasını sağlamaktadır (Yağcı, 2015).

1.4. Rekreasyon Kavramı

Rekreasyon günümüzde gelişmekte olan ve gelişmiş toplumlarda, boş zamanların artmasıyla paralel şekilde her geçen gün değeri ve önemi daha da artan bir kavramdır. Ekonomik ve kültürel kalkınmayı hızlandırdığı, çalışma verimini yükselttiği ve eğitimi desteklediği için önemli; ruh ve beden sağlığının onarılması ve korunması, sahip olunan boş zamanlarda toplum ve birey bakımından zararlı davranışların yerleşmemesi ve gelecek kuşakların her bakımdan geliştirilmesi için de gerekli bir olguyu oluşturmaktadır (Arslan, 1996).

Rekreasyon, Latince "recreatio" kelimesinden köken almakta, "yenilenme", "yaratılma" ya da "yeniden yapılanma" anlamlarına gelmektedir. Türkçe kelime kökenini ise İngilizce'de "Recreation" kelimesinden almaktadır. Rekreasyon kelime anlamı bağlamında değerlendirildiğinde, insanların çalışmaları sonucunda harcadıkları mental ve fiziksel kaynakları yeniden yaratma-yeniden yapılandırma amacıyla gerçekleştirilen faaliyetleri ifade etmektedir. Diğer bir ifade ile rekreasyon, iş performansının daha iyi hale getirilmesi için bireysel olarak bedeni, düşünceyi, ruhu yenileme amaçlı, pasif ya da aktif bir deneyimdir (Yılmaz ve ark., 2006).

Sözlük anlamına bakıldığında ise rekreasyon ruhun ya da kuvvetin yenilenmesi ve "yeniden doğuş" anlamlarına gelmektedir. Özetle rekreasyon, günlük rutinin

dışına çıkmayı ifade etmekte, "yenilenme" olarak tanımlanmaktadır. Rekreasyona katılanlar gönüllü katılmakta ve boş zamanlarını değerlendirmek için rekreasyona yönelmektedir. Türkçe karşılığı "boş zamanları değerlendirme" şeklinde yaygın olarak kullanılmakta; bu durum boş zaman kavramı ile rekreasyon arasındaki ilişkiyi gözler önüne sermektedir (Demirci ve Saatçi, 2003). Katılımın "gönüllü" şekilde yapılması da etkinliğin "rekreatif" bakımdan bir deneyim özelliği taşımasında oldukça önemli görülmektedir (Sarıbaş, 2015).

1.4.1. Rekreasyonun Tarihçesi

İlk medeniyetlerde, bireyler hayatları boyunca katlandıkları bütün yorgunluklardan uzaklaşmanın ebedi huzur ve manevi hayat ile mümkün olacağını düşünmüştür. Daha sonraları ise hafta sonu tatil yapma, mevsimlik tatil yapma, yaşlılıkta dinlenme gibi faaliyetler ortaya çıkmış ve günün boş zamanlarında rekreatif faaliyetlere yönelme başlamıştır (Kurar ve Baltacı, 2014).

İsa'dan hemen önceki dönem olan preklasik dönemde özellikle Mısır'da sürekli kültür karmaşıklığı bulunmaktaydı. Ekonomik sistemde "ziraat" temel unsuru oluşturmaktaydı. Devlet yöneticileri ilahi ve mutlak bir yerde görülmekteydi. Bu dönemde orta sınıfın boş zamanı olmaması, sosyal yaşamın genellikle zenginlikten temel alması, zorunlu çalışma sistemi ve kamu kurumlarının zorlayıcı yönetimi ön plandaydı. Dönemin bu özellikleri nedeniyle orta sınıf rekreasyona imkan bulamamakta ve vakit ayıramamaktaydı. Ancak ayrıcalıklı sınıfı oluşturan küçük aileler avcılık, savaş oyunları ve spor gibi rekreasyonlar etkinliklerinde bulunmaktaydı (Akyüz, 2015). Tıpkı boş zaman aktiviteleri gibi rekreatif aktivitelerde ilk dönemlerde zengin ve soylu takıma özgü özellikteydi.

Klasik döneme gelindiğinde ise insana, doğaya, kırsal hayata önem verme; güzelliklere karşı sevgi ve ilgi duyma sosyal organizasyonların kurulmasına neden olmuştur. Kültürel değerlerin öğrenilmesi konusunda ailelerince yetiştirilen genç nesil, sergi, tiyatro-müzik gösterileri, toplu geziler ve spor gösterileri gibi etkinliklerden ciddi anlamda faydalanmışlardır (Ulubey, 2010).

19. yy'da endüstrileşme ile birlikte gürültü kirliliği, hava kirliliği, çevre kirliliği, yoğun çalışma ve hayat koşulları, nüfus artışı ve aşırı şehirleşme gibi etmenlerden kaynaklanan stresten kurtulma gereksinimi ortaya çıkmıştır. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra gelişmiş ülkelerde boş zaman artışına paralel olarak refah seviyesinin çok üstünde yaşam standartlarına kavuşulması rekreasyon etkinliklerine hız kazandırmıştır. Turistlerin beğenisini kazanan animasyon ürünlerinin sunulması için çevredeki rekreatif ve turistik imkanlar ve işletme kaynakları en verimli şekilde değerlendirilmeye çalışılmıştır (Kurar ve Baltacı, 2014).

20 yy. başlarında, özellikle 1. Dünya Savaşı'nda başta endüstrileşmiş batı ülkelerinde olmak üzere yeni bir toplumsal anlayış ve değer gelişmeye başlamıştır. Bu anlayışa göre endüstri toplumlarında yalnızca çok çalışkan ve verimli bireyler tamamıyla huzura ve refaha ulaşamamaktadır. Monoton, kalıplaşmış ve disiplinli bir çalışma düzeni; manevi tatminsizlik, işe uyumsuzluk ve yabancılaşma gibi toplumsal ve bireysel birçok problemin kaynağını oluşturmuştur. Bu problemlerin üstesinden gelinmesi için yalnızca dinlenme ve ardından çalışma anlayışından farklı olarak eğlenme ve diğer motivasyon ve moral etkinliklerinin de bulunacağı, işten kalan zamanda boş zamanın değerlendirilmesi ve artırılması şeklinde bir anlayış doğmuştur. Bu anlayışa göre; çok çalışan bireylerin veriminin artmayacağı aksine düşüşe geçeceği öne sürülmüştür. Yapılan çalışmalar da sekiz saatten fazla çalışan bireylerde verimin hızlı bir şekilde düştüğünü göstermiş; anlayış doğrultusunda bireylerin çalışma zamanı dışında boş zamanların nasıl değerlendirecekleri üstünde durulmaya başlanmıştır (Hazar, 2003).

Rekreasyon faaliyetlerinin önemi günümüzde hızla artmakta; daha verimli ve etkili hale getirilmesinin yolları aranmaktadır. Bu bağlamda rekreasyon devamlı daha değerli hale gelen ve değer kazanan bir ivme ile önemini artırmaktadır (Ulubey, 2010).

Rekreasyon, modern dünyada oldukça önemli bir konu haline gelmektedir. Her yaştan bireyin gereksinim duyduğu bu faaliyetler, bireyi zihinsel açıdan dinlendirmekte ve yenilemekte; hayatını zenginleştirmesine katkıda bulunmaktadır (Murakami, 2003).

1.4.2. Rekreasyonun Özellikleri

Rekreasyonun çok çeşitli dalları ve alanları bulunmaktadır. Bunlar, bireyin rekreatif faaliyete katılmasındaki sebep doğrultusunda ortak bir amaç ortaya çıkarmakta ve ortak amaç rekreasyonun özelliklerini belirlemektedir. Rekreasyonun özellikleri genel olarak şu şekilde sıralanabilmektedir (Karaküçük, 2005):

- Rekreasyon sosyal, fizyolojik ve psikolojik açıdan insan hayatını olumlu yönde etkilemektedir.

- Boş zamanları değerlendirme sekonder ürünlere sahiptir. Yani herhangi bir faaliyete katılan bireylere iyi vatandaşlık, sağlıklılık, toplumsal, fiziksel ve entelektüel gelişme gibi bireysel özellikler kazandırmaktadır.

- Boş zaman etkinliklerini dürtüler belirlemektedir. İnsanlar dürtülerine bağlı olarak etkinliği seçmekte; bireysel doyuma ulaşmak iç dürtülerce teşvik edilmektedir.

- Rekreatif faaliyetler tek tip olmamakla birlikte; insanların boş zamanlarında keyif alarak yaptıkları faaliyetler sonsuzdur. Seçilen etkinlikler çeşitlilik göstermekte ve oldukça geniş bir kapsamda yer almaktadır.

- Rekreasyon eylemi, plansız ya da planlı, beceri sahibi olmayan ya da olan bireylerle, organize olmamış ya da olmamış mekanlarda yapılabilmektedir.

- Rekreasyon faaliyetleri rekreasyonistler tarafından yapılmaktadır.

- Rekreatif faaliyetlerin katılımcıya toplumsal ve bireysel özellikler kazandırması beklenmektedir.

- Rekreasyonun her bireye göre bir amacı bulunmaktadır.

- Rekreasyon bireyin yaratıcı olabilmesine ve kendisini ifade edebilmesine imkan sağlamaktadır.

- Rekreasyon faaliyetleri her türlü kapalı ve açık ortamda, her iklim ve mevsim koşulunda yapılabilmektedir.

- Boş zamanda yapılan rekreasyon faaliyetlerine her cinsiyet ev yaştaki bireyler katılabilmekte; evrensel özellik taşımaktadır.

- Rekreasyon faaliyetleri tamamen gönüllüdür ve birey kendisi için en doğruyu seçmektedir.

- Rekreasyon neşe ve haz veren bir etkinliktir.

- Rekreasyon çok çeşitli faaliyetler içermektedir.

1.4.3. Rekreasyonun Sınıflandırılması

Rekreasyon etkinlikleri çok çeşitli ve çok yönlü özelliktedir. Bu etkinliklerin toplumun her kesiminden olan bireylerde farklılık göstermesi yadsınamaz bir gerçeği oluşturmaktadır. Çünkü bireylerin gereksinim, amaç ve istekleri bireysel olarak farklılık göstermektedir (Yağcı, 2015).

Rekreasyonun sınıflandırılması, işlevlerine ve diğer kriterlere bağlı olabilmektedir. Bireyin hangi istek ve hedef doğrultusunda etkinliğe katılmaya karar verdiği sınıflandırmada önemli rol oynamaktadır. Bireylerin her birinin istek ve amaçlarının farklı olduğu düşünülürse, rekreasyonun da çok çeşitli olduğu görülebilmekte; tek bir sınıflandırma yapmanın zorluğu anlaşılmaktadır (Ergül, 2008). Farklı araştırmacılar farklı şekillerde sınıflandırma yapmakta ve bunlardan bazıları aşağıda verilmektedir.

Fransız Sosyolog Dumazedier'e göre rekreasyon şu şekilde sınıflandırılmaktadır (Akt. Tezcan, 1978):

1. Toplumsal: Ziyaretler ve eğlence gibi

2. Entelektüel: Okuma gibi

3. Pratik İşler: El sanatları ve evde yapılan el işleri

4. Sanatsal: Güzel sanatların çeşitli dallarıyla ilgilenme

5. Fiziksel Eylemler: Seyahat, yürüyüş ve spor gibi.

Abadan rekreasyon etkinliklerini yumuşak ve sert olmak üzere ikiye ayırmaktadır (Mutlu, 2008):

1. Sert Etkinlikler: Örgütsel kuruluşlara katılmak, el becerisi gerektiren işler ve resim yapmak, müzikle uğraşmak, spor yapmak ve okumak

2. Yumuşak Etkinlikler: Radyo dinlemek, kahveye gitmek, tiyatro ve sinemaya gitmek

Karaküçük (2008) ise; rekreatif etkinliklere katılmada insanların amaç ve beklentilerinin önemini vurgulamış ve sınıflandırmada bunun kullanılabileceğini belirtmiştir. Buna göre rekreatif etkinlikler şu şekilde sınıflandırılabilmektedir (Tezcan, 2007; Cevahircioğlu, 2009):

- Amaçlarına göre;
    - Sağlık Amaçlı
    - Sanatsal
    - Turizm
    - Sportif Amaçlı
    - Toplumsal

    - Kültürel
    - Dinlenme

- Çeşitli kriterlere göre;
    - Sosyolojik kapsama göre rekreasyon
    - Kullanılan mekana göre rekreasyon
    - Zamana göre rekreasyon
    - Faaliyete katılanların sayısına göre rekreasyon
    - Yaş faktörüne göre rekreasyon

Rekreasyonun özel işlevlerine göre yapılan bir diğer sınıflandırma ise şu şekildedir (Hazar, 2003):

- Kültürel rekreasyon
- Sanatsal rekreasyon
- Fiziksel rekreasyon
- Sağlık rekreasyonu
- Sosyal rekreasyon
- Estetik rekreasyon
- Ticari rekreasyon

1.4.4. Rekreasyon İhtiyacı

Rekreasyon ihtiyacı tanımlanmadan önce "ihtiyaç" kavramının ele alınması yararlı olacaktır. Türk Dil Kurumu (TDK)'na göre ihtiyaç "gereksinim" şeklinde; ihtiyaç duymak ise "bir şeyi ya da bir kimseyi gerekli saymak" şeklinde tanımlanmaktadır. Kavram olarak ele alındığında ihtiyaç; "insanların yaşayabilmeleri için doğal ve toplumsal gerekliliklerin tümü; maddi ve manevi benliğimizde duyduğumuz ve gidermeye çalıştığımız yokluk hissi; elde edilemediği takdirde insanı sıkıntı ve darlığa düşüren şey; tatmin edildikleri sürece haz, tatmin edilmedikleri zaman ızdırap veren duygular" şeklinde tanımlanabilmektedir (Parasız, 1991).

İhtiyaçlar, her birey için aynı olmasına rağmen, şiddet ve çeşitlilik bakımından farklılık göstermektedir. Bazı bireylerde eğlenme ön planda iken, bazılarında iyi beslenme daha önemli olabilmektedir. Eğlenirken ise bazı bireyler ihtiyacını maça ya da tiyatroya giderek karşılarken kimileri bizzat maçta ya da tiyatroda aktif görev almakta ya da farklı şeylere yönelmektedir. Bu biçimde ihtiyaçlar bireyden bireye değişmektedir (Pala, 2012).

Rekreasyonun bir ihtiyaç olup olmadığına bakıldığında; yani spor yapmak, sinemaya, tiyatroya gitmek veya bu ve benzeri sanat etkinlikleri ile uğraşmak, turizme katılmanın insanlar için bir ihtiyaç olup olmadığı değerlendirildiğinde kuşkusuz ilk akla gelen ve tereddüt etmeden verilecek cevap evettir. Fakat bu cevap her koşulda geçerli değildir. Daha temel ihtiyaçlarını gidememiş veya güvenlik sorunu yaşayan bireyin bir sanat dalı ya da sporla uğraşması en son beklenebilecek bir davranış şekli olabilmektedir. Yani temel ihtiyaçlar giderilmeden rekreasyon bir ihtiyaç özelliği taşımayabilmektedir (Birol, 2014).

1.4.5. Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri

Rekreasyona duyulan ihtiyaç, insan davranışlarına temel olabilecek tek bir faktör ya da sebebe bağlı olmadan pek çok sebepten olabilmektedir. Bu ihtiyaç genellikle etkinliklerin toplumsal ya da bireysel yararları nedeniyle ön plana

çıkmaktadır. Alexandris, rekreasyon faaliyetlerinin birçok ülkede büyük reklam kampanyaları ile çok ilerleme kaydettiğini ve bunun yanı sıra fiziksel, psikolojik ve sosyal yararların rekreasyona duyulan ihtiyacın potansiyelini arttırdığını belirtmiştir (Güngörmüş, 2007).

Boş zamanın değerlendirilmesi ve rekreatif etkinlikler ilgili çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmalara göre rekreatif etkinliklere ihtiyaç duyulmasının nedenleri şu şekilde sıralanabilmektedir (Eroler, 2015):

- Zaman geçirmek
- Toplumsal yarar sağlamak
- Yaratıcılık duygusunu yaşamak ve geliştirmek
- Bir şeyler başarma duygusunu tatmak
- Yeni deneyimler edinmek
- Arkadaşlarla etkileşim kurmak
- İşten farklı şeyler yapmak
- Boş zamanları keyifli geçirmek

Rekreasyona duyulan ihtiyaç, rekreasyon faaliyetlerin kişisel ve toplumsal olarak sağladığı faydalardan ileri gelmektedir. Bu bağlamda bireysel olarak rekreasyona ihtiyaç duyulmasının sebepleri şu şekildedir (Tezcan, 2007):

- Mutlu olmak
- Ekonomik hareketi geliştirmek
- Çalışma başarısı kazanmak ve iş verimini artırmak

- Bireysel yetenek ve becerileri geliştirmek
- Sosyal bir birey haline gelmek
- Ruh sağlığı kazanmak
- Fiziksel sağlığı geliştirmek

Toplumsal açıdan rekreasyona ihtiyaç duyulmasının nedenleri ise şu şekilde sıralanabilir (Saygın, 1999):

- Demokratik toplumun yaratılmasına olanak sağlaması
- Toplumsal bütünleşme ve dayanışmayı sağlaması

Ayrıca kentleşme ile nüfusun her geçen gün artması; betonlaşmasının artması ve kalabalıkların yoğunlaşması ile açık alanların azalması ve bireylerin çalışma hayatından uzaklaşarak yaşamın kalıpları dışına çıkmak istemesi ve bu şekilde kendini bulma isteği de rekreasyona ihtiyaç duyulmasına sebep olmaktadır (Ulubey, 2010).

1.4.6. Rekreasyonun Yararları

Teknolojik gelişmelere paralel olarak artan makineleşme ile beraber bunların kullanımın da bir yaygınlık da meydana gelmiştir. Bu aletlerin kullanılması ile beraber insanlarda bir hareket azlığı görülmektedir. Bu hareketsizlik beraberinde birçok hastalığı da getirmektedir. Bunlardan kurtulmanın en etkili yolu fiziksel aktivitelere yönelmektir. Boş zaman etkinliklerinden biri olan spor, dans, açık ve kapalı alan eğlenceleri, insanların fiziksel sağlıkları için önemli ve ihmal edilemeyecek bir unsurdur (Mutlu, 2008).

Sağlıklı bir şekilde hayatı sürdürmek, gelişmek ve büyümek için uygun fiziksel yapı ve fiziksel aktivite oldukça önemlidir. Yapılan çalışmalar, düzenli fiziksel

aktivitenin kas ve eklem rahatsızlıkları, kolesterol, yüksek tansiyon, kalp ve dolaşım sistemi hastalıkları ve şişmanlık gibi rahatsızlıkları engellemede etkili olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda egzersizle sağlığı korumak bilimsel bir gerçekliği oluşturmaktadır (Tel, 2007).

Sürekli olarak ön plana çıkan; yaşamdaki zorlukların üstesinden gelme faktörleri, sosyal gücü ve belli kişilik yeteneklerini göstermektedir. Boş zamanları değerlendirme ve rekreatif etkinliklere katılma bu bağlamda mücadele gücünün kaynağını oluşturmaktadır. İnsanların sağlığına da katkıda bulunan bu aktiviteler; günlük stresi azaltmakta; zihinsel ve fiziksel sağlığı korumaya yardımcı olmaktadır (Tezcan, 2007).

Boş zamanlar doğru ve etkili değerlendirildiği zaman insanın yetenek, heves, zevk, özgürlük ve sorumluluğunu yaşama, zamanını doğru kullanmasına ve böylece kendini gerçekleştirmesine imkan vermektedir. Rekreasyon faaliyetlerine katılarak bireyler kendilerini anlatmakta; kişiliğini tanımakta ve kişilik gelişimini tamamlamakta; diğer bireylerle arkadaşlık kurmakta ve onları tanımakta; kendisini başarılı görmekte ve deneyimlerini diğer bireylerle paylaşabilmektedir (Yazıcıoğlu, 2010).

İnsanlar, sosyal varlıklardır ve doğdukları andan itibaren sosyalleşmeye ihtiyaç duymaktadır. Birbirleriyle ilişki kurarak yalnızca temel fizyolojik ihtiyaçlarını karşılamamakta; aynı zamanda yakınlık, kabullenme ve katılım gibi sosyal ihtiyaçlarını gidermektedirler. Sosyalleşme oldukça uzun bir süreçtir ve rekreatif etkinlikler sosyalleşme için hizmet süreci olarak işlev görmektedir. Bireylerin boş zamanlarında edindikleri davranışlar tüm hayatlarını etkilemektedir. Bu sosyalleşme sürecinde insanlar içinde bulundukları toplumun değerlerini ve rol beklentilerini de öğrenmektedir. Dahası, doğru seçilen bir rekreasyon etkinliği bireyin bir manzaranın güzelliğinden, bir şiirden, bir mimari eserden etkilenmesine yani bireyin güzelliklerden hoşlanmayı öğrenmesine katkı sağlamakta; hayatı doya doya yaşanabilir kılmaktadır (Ağduman, 2014).

1.5. Spor Kavramı

Günümüzde spor sanatsal, psikolojik, biyolojik ve sosyal işlevi olan ahlaki ve kültürel bir olguyu oluşturmaktadır. Diğer bir ifadeyle insanın vücudunu ve aklını kullanarak zaman, mesafeye, tabiata, kendisine, rakibine karşı eşit kurallar çerçevesinde verdiği mücadeleyi ifade etmektedir. Yani sporun temelinde rekabet ve mücadele yamaktadır. Spor toplumdaki bireylerde bulunan potansiyel enerjiyi zihnen ve bedenen en faydalı olacak şekilde tüketen, toplumda ve bireylerde sağlıklı ilişkilerin kurulmasına imkan sağlayan, çeşitli durumlarda bireyi belirli bir denge içerisinde mutluluğa ve başarıya götüren kurallara saygıyı ve topluma disiplini kazandıran bir araç araçtır.

Oyun, işten uzaklaşma ve oyalanma aracı olarak çok eski tarihlerden bu yana hayatımızda olan spor, boş zamanları değerlendirmeden meslekleşmeye, propagandadan reklama, barıştan dayanışmaya, ırkçılıktan milli birliğe, turizmden çevreye, politikadan ekonomiye getirdiği iş bölümüne yani kısacası toplum birey ve toplumlararası yelpazede önemli ve çok yönlü etkileri olan sosyal bir kurumu oluşturmaktadır. Spor kültürel, sosyal ve ekonomik kalkınmanın temel unsuru olan insanın ruh ve beden sağlığını geliştirmek; yetenek, beceri ve bilgi kazandırarak çevreye uyumunu kolaylaştırmak; karakter özelliklerinin gelişimini ve kişiliğinin oluşumunu kolaylaştırmak; mücadele gücünü artırmak; uluslararası barış, kaynaşma ve dayanışmayı sağlamak; bunların yanında belirli kurallar çerçevesinde yarışma; yarışmada üstün gelme; heyecan duyma ve mücadele etme amacıyla yapılan faaliyetlerdir. Spor bireyin doğal çevresini beşeri çevre haline getirirken kazandığı becerileri geliştiren, belirli kurallar çerçevesinde araçsız ya da araçlı, toplu ya da bireysel olarak boş zaman etkinliği adı altında melekleştirerek yaptığı, kültürel, dayanışmacı, rekabetçi, fizik ve ruhu geliştiren, toplumla bütünleştirici ve sosyalleştirici bir olgudur (Yetim, 2006).

1.6. Spor Genel Müdürlüğü

Türkiye'de gençlik ve spor alanında teşkilatlanma çabaları "Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ)" ile başlamıştır (Şekeroğlu, 2013). TİCİ yönetsel ve örgütsel ideolojisi "gönüllü spor birlikleri" olarak hükümetlere ve devletlere karşı özerk biçimde kurulan bir teşkilattır (Germi, 2006). 16 kulüp birleşerek sporu disipline etmek amacıyla 14 Temmuz 1922'de "Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı"nı (TİCİ) kurmuşlardır. İlk başkanlığını "Ali Sami Yen", asbaşkanlıklarını da "Burhan Felek" ve "Ali Seyfi" yapmıştır. Çok sporlu bir spor örgütü olan TİCİ sporda demokrasi adına önemli adımlar atmıştır (Bulut, 2005).

TİCİ'nin son kongresi olan sekizinci kongresinde TİCİ ismi, "Türk Spor Kurumu-TSK" olarak değiştirilmiş ve böylece kurum "18.2.1936" tarihinde yeni bir anlayışla örgütlenmiştir. Devletçilik anlayışının o dönemde devlet politikası olması ve bu anlayışın sporda uygulanmak istemesi bu yeni kurumun temel felsefesini oluşturmuştur (Bilir, 2005).

"16 Temmuz 1938 tarihli 3530 sayılı yasa" ile Başbakanlığa bağlı "Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü" kurulmuştur. 48 Yıl boyunca görevine kesintisiz olarak devam etmiş fakat bağlı olduğu kurum zaman içerisinde çok kez değişmiştir. (Fişek, 2003). 1942'de "4235 sayılı Yasa" ile kuruluş yasası değiştirilmiş ve "Milli Eğitim Bakanlığı"na ve 1960 yılında da tekrar Başbakanlığa bağlanmıştır. Spor işlerinin ilk kez bakanlık düzeyinde ele alınması 1969'da kurulan 2. Demirel Hükümeti'nde (3 Kasım 1969) "Gençlik ve Spor Bakanlığı"nın kurulmasıyla gerçekleşmiştir. "6 Şubat 1970 Tarih, 3/707 Sayılı Cumhurbaşkanlığı tezkeresi" ile adı geçen Bakanlık kapsamına alınmıştır. Böylece Türk sporunda yeni bir sayfa açılmış; "İsmet Sezgin" de Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk "Gençlik ve Spor Bakanı" olmuştur (Yılmaz, 2014)

"Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü"nce yönetilen Türk sporu "14.12.1983 Tarihli 179 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname" ile "Milli Eğitim ve Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde" geçiş yapmıştır (Gediz, 2012).

1986 yılında “3289 sayılı yasa” ile “Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü” olan adı, “Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü” olarak değiştirilmiştir. 1989 yılında “Başbakanlık Devlet Bakanlığı”na bağlanması nedeniyle adı “Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü” şeklinde değişmiştir (Spor Genel Müdürlüğü, 2018).

“3 Haziran 2011 tarihli ve 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararname” ile “Gençlik ve Spor Bakanlığı”nın kurulmasıyla ismi “Spor Genel Müdürlüğü” olarak değiştirilmiş ve adı geçen bakanlığa bağlanmıştır. Bu kararname ile merkezde “Spor Genel Müdürlüğü”, illerde “Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü”, ilçelerde “Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğü” olarak faaliyetlerine halen devam etmekte iken, (Resmi Gazete, 2011) Spor Genel Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Bakanlığı’nın bağlı kuruluşu iken, 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile “Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğü” olarak bakanlık hizmet birimlerine dahil edilmiştir. “2 Temmuz 2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi” gereğince “21/05/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun” adı “Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu” olarak değiştirilmiştir. Spor Genel Müdürlüğü ibaresi geçen maddeler “Gençlik ve Spor Bakanlığı” olarak değiştirilmiştir.

2. GEREÇ ve YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Spor Genel Müdürlüğü merkez teşkilatında çalışan personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutumlarının değerlendirilmesini inceleyen bu çalışma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Spor Genel Müdürlüğü merkez teşkilatı bünyesinde çalışan 926 personel oluştururken araştırmanın örneklemini ise, Spor Genel Müdürlüğü merkez teşkilatı bünyesinde çalışan ve tesadüfi yolla seçilen 313 gönüllü personelden oluşturmuştur. Toplamda personele 350 anket dağıtılmış ve bu anketlerin 313'ü personel tarafından doldurulmuştur. Eksik ya da yanlış doldurulan anketler değerlendirmeye alınmamıştır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak iki bölümden oluşan anket formu kullanılmıştır.

Anket formunun birinci bölümünde, personelin demografik bilgilerini belirlemeye yönelik "cinsiyet, yaş, medeni durum, gelir düzeyi, haftalık sahip olunan boş zaman süresinin yeterliliği, boş zamanların değerlendirilmesinde ne sıklıkla güçlük çekildiği, boş zaman aktivitelerine değer ve inançlarının ne oranda yön verdiği, boş zamanların nasıl değerlendirildiği, boş zaman faaliyetlerine kimlerle katıldıkları, boş zaman aktivitelerine nerede katıldıkları, boş zaman zaman aktivitelerine katılma sıklıkları" gibi değişkenler yer almaktadır.

Anket formunun ikinci bölümünde, personelin boş zaman faaliyetlerine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla 1982 yılında Ragheb ve Beard tarafından geliştirilen ve Akgül ve Gürbüz (2010) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan "Boş Zaman Tutum Ölçeği" kullanılmıştır.

2.3.1. Boş Zaman Tutum Ölçeği (BZTÖ)

Ragheb ve Beard (1982) tarafından geliştirilen BZTÖ (1) bilissel (örn: boş zaman aktiviteleri bireyler ve toplumlar için faydalıdır) (2) duyuşsal (örn: boş zaman aktiviteleri ile meşgul olmaktan hoşlanıyorum) ve (3) davranışsal (örn: boş zaman aktivitelerine sık sık katılırım) olmak üzere eşit dağılımlı (12'şer maddelik) 3 alt boyuttan ve toplam 36 maddeden oluşmaktadır. Ölçek "Kesinlikle katılmıyorum – Katılmıyorum – Kararsızım – Katılıyorum – Kesinlikle katılıyorum" ifadelerinin yer aldığı 5'li Likert tipi ölçektir. Ölçekten en az 36 puan, en fazla ise 180 puan alınabilmektedir. (Akgül, 2011).

2.3.1.1. Boş Zaman Tutum Ölçeği'nin (BZTÖ) Geçerlik ve Güvenirliği

Geçerlik ve güvenirliği daha önce Akgül ve Gürbüz (2010) tarafından yapılan BZTÖ'nin geçerliğini test etmek için Barlett Testi ve Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi uygulanarak veri setinin faktör analizi için uygunluğu belirlenmiştir. Ölçeğin faktör yapısının Türk egzersiz katılımcılarına uygunluğunu ve yapı geçerliliğini test etmek için katılımcıların boş zaman aktivitelerine yönelik tutum puanlarına Temel Bileşenler (Principal Component) analizi yapılmıştır. Ölçeğin güvenirliğini test etmek için için sosyal bilimler alanında genellikle kullanılan bir yöntem olan Cronbach Alpha yöntemi kullanılmıştır. Ölçeğin homojen bir yapıya sahip olup olmadığının belirlenmesi bakımından, ölçekte bulunan maddelerin iç tutarlılığını tahmin etmek için Cronbach Alpha katsayısının hesaplanması oldukça önemlidir. BZTÖ'nin 3 alt boyutu için hesaplanan Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları Çizelge 2.1'de sunulmuştur.

Çizelge 2.1. Boş zaman tutum ölçeğinin iç tutarlılık katsayıları

Alt Boyutlar	**Alfa**
Duyuşsal	.92
Bilişsel	.81
Davranışsal	.91
Toplam	**.97**

Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin iç tutarlılık katsayılarının .81 (Bilişsel) ile .92 (Duyuşsal) arasında değiştiği anlaşılmıştır. Ölçeğin toplam güvenirlik katsayısı ise 0.95 olarak bulunmuştur. Elde edilen bu değerler, yüksek derecede güvenilir düzeyindedir. Ölçeğin toplam iç tutarlılık katsayılarının yüksek olması (.97) ölçekteki maddelerin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı özelliğin öğelerini değerlendirmeyi hedefleyen maddelerden oluştuğunu göstermektedir (Akgül ve Gürbüz 2010).

3.4. Verilerin İstatistiksel Analizi

Uygulanan anket verileri MS Excel paket programında istatistiki işlemler için kodlanmıştır. Elde edilen veriler, SPSS paket programında değerlendirilmek üzere bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Verilerin analizine baktığımızda demografik verilerin analizi için betimsel istatistik yöntemleri kullanılmıştır. Ayrıca verilerin analizi için Ki-Kare testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve T-Testi uygulanmıştır. Sonuçların yorumunda "$p<0.05$" anlamlılık derecesi olarak kabul edilmiştir.

3. BULGULAR

Gelir durumu, boş zaman yeterliliği, boş zaman değerlendirmedeki güçlük, İnanç ve değerleri değişkenlerine göre frekans dağılımı ve yüzdelik değerleri aşağıda verilen Çizelge 3.1'deki gibidir.

Çizelge 3.1. Katılımcıların çeşitli değişkenlere göre dağılımları

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	**Erkek**	149	47,6
	Kadın	164	52,4
Yaş	**22-28 yaş**	77	24,6
	29-35 yaş	136	43,5
	36-42 yaş	57	18,2
	43-49 yaş	24	7,7
	50 ve üzeri	19	6,1
Medeni Durum	**Evli**	205	65,5
	Bekar	108	34,5
Çocuk Sayısı	**Çocuksuz**	168	53,6
	1 çocuk	77	24,6
	2 çocuk	60	19,2
	3 ve üzeri	8	2,6
Gelir Durumu	**Çok Kötü**	8	2,6
	Kötü	54	17,3
	Normal	187	59,7
	İyi	57	18,2
	Çok İyi	7	2,2
Boş Zaman Yeterliliği	**Kesinlikle Yetersiz**	59	18,8
	Yetersiz	112	35,8
	Normal	87	27,8
	Yeterli	45	14,4
	Kesinlikle Yeterli	10	3,2
Boş zaman değerlendirmede güçlük yaşama	**Her Zaman**	53	16,9
	Bazen	187	59,7
	Hiçbir Zaman	73	23,3
İnanç ve Değer Etkisi	**Evet**	92	29,4
	Hayır	106	33,9
	Kısmen	115	36,7

Çizelge 3.1 incelendiğinde katılımcıların %52,4'ünün kadın olduğu, %43,5'inin 29-35 yaş aralığında olduğu, %65,5'inin evli olduğu, %53,6'sının çocuk sahibi olmadığı, %59,7 sinin gelir düzeyinin normal düzeyde olduğu, %35,8'inin boş zamanlarını yetersiz bulduğu, %59,7'sinin boş zamanlarını değerlendirmede bazen sıkıntı yaşadığı, %36,7'sinin inanç ve değerlerinin kısmen de olsa boş zaman aktivitelerine yön verdiği görülmüştür.

Cinsiyet değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait t testi sonuçları aşağıdaki Çizelge 3.2'de verilmiştir.

Çizelge 3.2. Cinsiyet değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait t testi sonuçları

Ölçek ve Faktörleri	Cinsiyet	N	X	ss	sd	t	p
Duyuşsal	Erkek	148	47,30	7,16	310	3,23	,001*
	Kadın	164	49,96	7,33			
Bilişsel	Erkek	148	48,85	7,97	310	2,53	,012*
	Kadın	164	51,04	7,31			
Davranışsal	Erkek	148	43,10	7,80	310	1,43	,151
	Kadın	164	44,43	8,53			
BZTÖ	Erkek	148	139,25	19,76	310	2,70	,007
	Kadın	164	145,45	20,65			

***p<0,05**

Çizelge 3.2 incelendiğinde, Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin cinsiyet değişkenine göre BZTÖ ve faktörlerinden aldığı puanlar incelendiğinde duyuşsal faktör puanına göre erkek ve kadın personel arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir **[$t_{(310)}$=3,23, p<,05].** Anlamlı farklılığın yönü incelendiğinde kadın personelin lehine fark olduğu tespit edilmiştir. BZTÖ'nün bilişsel faktörü cinsiyete göre anlamlı farklılığı incelendiğinde, kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir **[$t_{(310)}$=2,53, p<,05].** Anlamlı farklılığın yönü kadın personelin lehinedir. Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutum ölçeğinin davranışsal faktörü incelendiğinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$t_{(310)}$=1,43, p>,05].** Araştırmaya katılan personelin cinsiyete göre boş zaman aktivitesine yönelik

tutum puanlarının anlamlı farklılığı incelendiğinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir **[$t_{(310)}$=2,70, p<,05].** Anlamlı farklılığın yönü kadın personelin lehinedir. Yani kadın personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutumları erkek personelden daha olumludur.

Yaş değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait Tek Yönlü Varyans Analizi ANOVA testi sonuçları aşağıdaki Çizelge 3.3'de verilmiştir.

Çizelge 3.3. Yaş değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi sonuçları

Alt Boyutlar	Gelir Durumu	n	x̄	S	Sd	f	p	Farkın kaynağı
1. Duyuşsal	1) 22-28 yaş aralığında	77	48,45	6,98	4	1,414	.229	
	2) 29-35 yaş aralığında	136	48,32	7,77	307			
	3) 36-42 yaş aralığında	57	50,49	6,71	311			
	4) 43-49 yaş aralığında	24	49,12	7,57				
	5) 50 ve üzeri yaş aralığında	19	46,47	7,10				
2. Bilişsel	1) 22-28 yaş aralığında	77	50,01	6,57	4	1,938	.104	
	2) 29-35 yaş aralığında	136	49,79	7,95	307			
	3) 36-42 yaş aralığında	57	51,87	7,17	311			
	4) 43-49 yaş aralığında	24	49,58	8,19				
	5) 50 ve üzeri yaş aralığında	19	46,42	10,00				

3.Davranışsal	1) 22-28 yaş aralığında	77	43,63	7,99	4	0,209	.933
	2) 29-35 yaş aralığında	136	43,46	8,56	307		
	3) 36-42 yaş aralığında	57	44,21	7,78	311		
	4) 43-49 yaş aralığında	24	44,50	7,87			
	5) 50 ve üzeri yaş aralığında	19	44,78	8,85			
4. Toplam	1) 22-28 yaş aralığında	77	142,10	18,86	4	0,912	.457
	2) 29-35 yaş aralığında	136	141,58	21,78	307		
	3) 36-42 yaş aralığında	57	146,57	17,87	311		
	4) 43-49 yaş aralığında	24	143,20	21,95			
	5) 50 ve üzeri yaş aralığında	19	137,68	22,12			

Çizelge 3.3 incelendiğinde, personelin yaş değişkenine göre BZTÖ ve faktörlerinden aldığı puanlar incelendiğinde duyuşsal faktör puanına göre personelin yaş değişkeni arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$F_{(4\text{-}311)}$=1,414, p>,05].** BZTÖ'nün bilişsel faktörü yaş değişkenine göre anlamlı farklılığı incelendiğinde anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$F_{(4\text{-}311)}$=1,938, p >,05].** Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutum ölçeğinin davranışsal faktörü incelendiğinde personelin yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$F_{(4\text{-}311)}$=,209, p>,05].** Araştırmaya katılan personelin yaş değişkenine göre boş zaman aktivitesine yönelik tutum puanlarının anlamlı farklılığı incelendiğinde anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$F_{(4\text{-}311)}$=,912, p>,05].**

Medeni durum değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait t testi sonuçları aşağıdaki Çizelge 3.4'de verilmiştir.

Çizelge 3.4. Medeni durum değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait t testi sonuçları

Ölçek ve Faktörleri	Medeni Durum	N	X	ss	sd	t	p
Duyuşsal	Evli	205	48,80	7,47	310	,341	,733
	Bekar	107	48,50	7,17			
Bilişsel	Evli	205	50,21	7,73	310	,676	,500
	Bekar	107	49,59	7,65			
Davranışsal	Evli	205	43,38	8,54	310	1,249	,213
	Bekar	107	44,60	7,50			
BZTÖ	Evli	205	142,40	20,68	310	,123	,902
	Bekar	107	142,71	20,05			

Çizelge 3.4 incelendiğinde, Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin medeni durum değişkenine göre BZTÖ ve faktörlerinden aldığı puanlar incelendiğinde duyuşsal faktör puanına göre evli ve bekar personel arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$t_{(310)}$ =,341, p>,05].** BZTÖ'nün bilişsel faktöründen alınan puanlar medeni duruma göre anlamlı farklılık olup olmadığı incelendiğinde, evli ve bekar personel arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir **[$t_{(310)}$ =,676, p>,05].** Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutum ölçeğinin davranışsal faktörü incelendiğinde evli ve bekar personel arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$t_{(310)}$ =1,249, p >,05].** Araştırmaya katılan personelin medeni durumuna göre boş zaman aktivitesine yönelik tutum puanlarının evli ya da bekar personelin aldıkları puanların anlamlı farklılık oluşmadığı tespit edilmiştir **[$t_{(310)}$ = 2,70, p>,05].**

Çocuk sayısı değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi sonuçları aşağıdaki Çizelge 3.5'de verilmiştir.

Çizelge 3.5. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi sonuçları

Alt Boyutlar	Çocuk sayısı	n	x̄	S	Sd	f	p	Farkın kaynağı
1. Duyuşsal	1) Çocuğum Yok	168	48,93	7,562	3	0,599	.616	
	2) 1 tane	77	48,29	7,334	309			
	3) 2 tane	60	48,28	7,733	312			
	4) 3 ve üzeri	8	51,63	4,809				
2. Bilişsel	1) Çocuğum Yok	168	50,14	8,109	3	1,242	.295	
	2) 1 tane	77	50,78	6,248	309			
	3) 2 tane	60	48,40	9,013	312			
	4) 3 ve üzeri	8	51,75	4,921				
3. Davranışsal	1) Çocuğum Yok	168	44,55	8,037	3	1,018	.385	
	2) 1 tane	77	42,90	8,786	309			
	3) 2 tane	60	43,02	8,133	312			
	4) 3 ve üzeri	8	42,63	6,610				
4. Toplam	1) Çocuğum Yok	168	143,62	21,464	3	0,618	.604	
	2) 1 tane	77	141,96	20,006	309			
	3) 2 tane	60	139,70	20,629	312			
	4) 3 ve üzeri	8	146,00	12,501				

Çizelge 3.5 incelendiğinde, Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin çocuk sayısı değişkenine göre BZTÖ ve faktörlerinden aldığı puanlar incelendiğinde duyuşsal faktör puanına göre çocuk sayısı değişkeni farklı olan personelin aldığı puanlar arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$F_{(3\text{-}312)}$=0,599, p>,05].** BZTÖ'nün bilişsel faktöründen alınan puanlar çocuk sayısı değişkenine göre anlamlı farklılık olup olmadığı incelendiğinde, çocuk sayısı farklı olan personelin aldığın puanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir **[$F_{(3\text{-}312)}$=1,242, p>,05].** Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutum ölçeğinin davranışsal faktörü incelendiğinde çocuk sayısı bakımından personel arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$F_{(3\text{-}312)}$=1,018, p>,05].** Araştırmaya katılan personelin çocuk sayısı değişkenine göre boş zaman aktivitesine

yönelik tutum puanları arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$F_{(3-312)}$=0,618, p>,05].**

Gelir durumu değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi sonuçları Çizelge 3.6'da verilmiştir.

Çizelge 3.6. Gelir durumu değişkenine göre personelin BZTÖ ve faktörlerinden aldıkları puanlara ait Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) testi.

Alt Boyutlar	Gelir Durumu	n	$\bar{x}$	S	Sd	f	p	Farkın kaynağı
1. Duyuşsal	1) Çok Kötü	8	49,13	7,100	4	0,631	.641	
	2) Kötü	54	48,70	7,110	308			
	3) Normal	187	48,52	7,704	312			
	4) İyi	57	49,72	6,884				
	5) Çok İyi	7	45,43	9,658				
2. Bilişsel	1) Çok Kötü	8	50,88	7,586	4	0,914	.456	
	2) Kötü	54	49,61	7,627	308			
	3) Normal	187	49,93	8,084	312			
	4) İyi	57	51,05	6,629				
	5) Çok İyi	7	45,43	11,646				
3.Davranışsal	1) Çok Kötü	8	45,13	8,983	4	0,313	.869	
	2) Kötü	54	44,35	8,928	308			
	3) Normal	187	43,47	7,974	312			
	4) İyi	57	44,37	8,618				
	5) Çok İyi	7	42,29	5,908				
4. Toplam	1) Çok Kötü	8	145,13	21,846	4	0,653	.625	
	2) Kötü	54	142,67	20,982	308			
	3) Normal	187	141,92	21,018	312			
	4) İyi	57	145,14	19,577				
	5) Çok İyi	7	133,14	22,056				

Çizelge 3.6 incelendiğinde, Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin gelir durumuna göre BZTÖ ve faktörlerinden aldığı puanlar incelendiğinde duyuşsal faktör puanına göre gelir durumu farklı olan personelin aldığı puanlar arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. **[$F_{(4-312)}$=0,631, p>,05].** BZTÖ'nün bilişsel faktöründen alınan puanlar arasında gelir durumu değişkenine göre anlamlı farklılık olup olmadığı incelendiğinde, gelir durumu farklı olan personelin aldığın puanlar arasında anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. **[$F_{(4-312)}$=0,914, p>,05].** Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutum ölçeğinin davranışsal faktörü incelendiğinde çocuk sayısı bakımından personel arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$F_{(4-312)}$=0,313, p>,05].** Araştırmaya katılan personelin gelir durumu değişkenine göre boş zaman aktivitesine yönelik tutum puanları arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir **[$F_{(4-312)}$=0,653, p>,05].**

Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin rekreatif etkinliklere (fiziksel, sosyal, kültürel, turistik) katılımında cinsiyet değişkenine göre fark olup olmadığını gösteren Ki Kare testi sonuçları aşağıdaki çizelgelerde verilmiştir.

Çizelge 3.7. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi

Madde No	Cinsiyet		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Rekreasyonel amaçlı yürürüm	Erkek	N	22	95	32	149	,171	2	,918
		%	14,8	63,8	21,5	100,0			
	Kadın	N	25	101	38	164			
		%	15,2	61,6	23,2	100,0			
2. Yavaş koşular yaparım	Erkek	N	43	79	27	149	20,920	2	,000*
		%	28,9	53,0	18,1	100,0			
	Kadın	N	84	70	10	164			
		%	51,2	42,7	6,1	100,0			
3. Zindelik aktivitelerine katılırım (aerobik, yoga vb)	Erkek	N	111	32	6	149	7,064	2	,029*
		%	74,5	21,5	4,0	100,0			
	Kadın	N	99	55	10	164			
		%	60,4	33,5	6,1	100,0			
4. Uzak doğu sporlarına katılırım	Erkek	N	138	8	3	149	5,251	2	,072
		%	92,6	5,4	2,0	100,0			
	Kadın	N	160	4	0	164			
		%	97,6	2,4	,0	100,0			
5. Ağırlık çalışması yaparım	Erkek	N	62	66	21	149	54,730	2	,000*
		%	41,6	44,3	14,1	100,0			
	Kadın	N	130	34	0	164			
		%	79,3	20,7	,0	100,0			

6. Raket sporları yaparım. (tenis, masa tenisi, badminton vb)	Erkek	N	68	65	16	149	37,497	2	,000*
		%	45,6	43,6	10,7	100,0%			
	Kadın	N	129	31	4	164			
		%	78,7	18,9	2,4	100,0%			
7.Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım (futbol, basketbol,voleybol vb)	Erkek	N	35	72	42	149	73,140	2	,000*
		%	23,5	48,3	28,2	100,0			
	Kadın	N	103	60	1	164			
		%	62,8	36,6	,6	100,0			
8. Doğa sporlarına katılırım (tırmanma, trekking, dağcılık vb.)	Erkek	N	84	53	12	149	8,250	2	,016*
		%	56,4	35,6	8,1	100,0			
	Kadın	N	117	41	6	164			
		%	71,3	25,0	3,7	100,0			
9. Balık avlanmak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım	Erkek	N	97	46	6	149	15,384	2	,000*
		%	65,1	30,9	4,0	100,0			
	Kadın	N	138	24	2	164			
		%	84,1	14,6	1,2	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.7 incelendiğinde, cinsiyete göre rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılımında erkek ve kadın personel arasında anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Yavaş koşular yaparım maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık vardır **[x^2=20,920, p<,05].** Erkeklerin %53'ünün bazen yavaş koşular yaptığı belirlenirken, kadınların %42,7 si bazen yavaş koşular yapmasına rağmen %51,2'inin hiç yapmadığı belirlenmiştir. *Zindelik aktivitelerine katılırım (aerobik, yoga vb)* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık vardır **[x^2=7,064, p<,05].** Erkeklerin %74,5'inin hiç zindelik aktivite yapmadığı belirlenirken, kadın personelin de %60,4'ünün hiç yapmadığı belirlenmiştir. *Ağırlık çalışması yaparım* aktivitesinde cinsiyete göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir **[x^2=54,730, p<,05].** Erkeklerin %44,3'ünün bazen ağırlık çalışması yaptığı belirlenirken, kadınların %79,3'ünün hiç yapmadığı belirlenmiştir. *Raket sporları yaparım (tenis, masa tenisi, badminton vb.)* maddesinde cinsiyete göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir **[x^2=37,497, p<,05].** Erkeklerin %45,6'sının hiç raket sporları yapmamasına rağmen %43,6'sının bazen yaptığı belirlenirken, kadın personelin %78,7'sinin hiç yapmadığı belirlenmiştir. *Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım (futbol, basketbol,voleybol vb)* maddesinde cinsiyete göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir **[x^2=73,140, p<,05].** Erkeklerin %48,3'ünün topla yapılan fiziksel aktivitelere bazen katılmasına rağmen %28,2'sinin sık sık katıldığı belirlenirken, kadınların %62,8'inin bu aktivitelere hiç katılmadığı belirlenmiştir. *Doğa sporlarına katılırım (tırmanma, trekking, dağcılık vb.)* maddesinde cinsiyete

göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir **[x^2=8,250, p<,05].** Erkeklerin %56,4'ünün bu aktivitelere hiç katılmadığı belirlenirken, kadınların %71,3'ünün de bu aktivitelere hiç katılmadığı belirlenmiştir. *Balık avlanmak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım* maddesinde cinsiyete göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir **[x^2=15,384, p<,05].** Erkeklerin %65,1 inin bu aktivitelere hiç katılmadığı belirlenmesine rağmen %30,9'unun bazen katıldığı belirlenirken, kadınların %84,1'inin hiç katılmadığı belirlenmiştir.

Çizelge 3.8. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Cinsiyet		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Akraba/Arkadaşlarımı ziyaret ederim	Erkek	N	9	83	57	149	6,902	2	,032*
		%	6,0	55,7	38,3	100,0			
	Kadın	N	7	70	87	164			
		%	4,3	42,7	53,0	100,0			
2. Kurslara giderim	Erkek	N	71	70	8	149	,498	2	,780
		%	47,7	47,0	5,4	100,0			
	Kadın	N	77	75	12	164			
		%	47,0	45,7	7,3	100,0			
3. Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım	Erkek	N	97	43	9	149	3,664	2	,160
		%	65,1	28,9	6,0	100,0			
	Kadın	N	123	34	7	164			
		%	75,0	20,7	4,3	100,0			
4. Dışarıda yemek yerim	Erkek	N	10	92	47	149	8,196	2	,042*
		%	6,7	61,8	31,5	100,0			
	Kadın	N	5	85	74	164			
		%	3,0	51,8	45,2	100,0			
5. Doğada piknik yaparım	Erkek	N	14	95	40	149	1,682	2	,431
		%	9,4	63,8	26,8	100,0			
	Kadın	N	17	93	54	164			
		%	10,4	56,7	32,9	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.8 incelendiğinde, cinsiyete göre rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımda erkek ve kadın personel arasında anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Akraba/Arkadaşlarımı ziyaret ederim maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık vardır **[x^2=6,902, p<,05].** Erkekler akraba ve arkadaşlarını bazen ziyaret ettiğini (%55,7) belirtirken kadınların ise sık sık ziyaret ettiği (%53) belirlenmiştir. *Kurslara* giderim maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=,498, p>,05].** *Vakıf/Dernek*

faaliyetlerine katılırım maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,664, p>,05].** Dışarıda *yemek yerim* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık vardır **[x^2=8,196, p<,05].** Erkekler bazen dışarıda yemek yediğini (%61,8) belirtirken kadınların sık sık dışarıda yemek yerine bazen dışarıda yemek yedikleri (%51,8) belirlenmiştir. *Doğada piknik yaparım* maddesi incelendiğinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,682, p>,05].**

Çizelge 3.9. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi

Madde No	Cinsiyet		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum	Erkek	N	4	90	55	149	17,571	2	,001*
		%	2,7	60,4	36,9	100,0			
	Kadın	N	9	62	93	164			
		%	5,5	37,8	56,7	100,0			
2. Sinemaya giderim	Erkek	N	16	109	24	149	,192	2	,909
		%	10,7	73,2	16,1	100,0			
	Kadın	N	16	119	29	164			
		%	9,8	72,6	17,7	100,0			
3. Konserlere katılırım	Erkek	N	66	76	7	149	9,904	2	,007*
		%	44,3	51,0	4,7	100,0			
	Kadın	N	52	90	22	164			
		%	31,7	54,9	13,4	100,0			
4. Tiyatroya giderim	Erkek	N	61	80	8	149	13,812	2	,001*
		%	40,9	53,7	5,4	100,0			
	Kadın	N	41	98	25	164			
		%	25,0	59,8	15,2	100,0			
5. Sergilere-kermeslere giderim	Erkek	N	78	65	6	149	2,173	2	,337
		%	52,3	43,6	4,0	100,0			
	Kadın	N	85	66	13	164			
		%	51,8	40,2	7,9	100,0			
6. Müzeleri ziyaret ederim	Erkek	N	43	90	16	149	3,414	2	,181
		%	28,9	60,4	10,7	100,0			
	Kadın	N	60	82	22	164			
		%	36,6	50,0	13,4	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.9 incelendiğinde, cinsiyete göre rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılımda erkek ve kadın personel arasında anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık vardır **[x^2=17,571, p<,05].** Erkekler kitap, gazete, dergi vb. yayınları bazen okuduğu (%60,4) belirlenirken kadınların ise kitap, gazete, dergi vb.

yayınları sık sık okuduğu (%56,7) belirlenmiştir. *Sinemaya giderim* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=,192, p>,05].** *Konserlere katılırım* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılıklar vardır **[x^2=9,904, p<,05].** *Tiyatroya giderim* maddesi incelendiğinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir **[x^2=13,812, p<,05].** *Sergilere-kermeslere giderim* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=2,173, p>,05].** *Müzeleri ziyaret ederim* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,414, p>,05].**

Çizelge 3.10. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Cinsiyet		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim	Erkek	N	22	100	27	149	,119	2	,942
		%	14,8	67,1	18,1	100,0			
	Kadın	N	22	112	30	164			
		%	13,4	68,3	18,3	100,0			
2. Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim	Erkek	N	38	93	18	149	2,321	2	,313
		%	25,5	62,4	12,1	100,0			
	Kadın	N	39	95	30	164			
		%	23,8	57,9	18,3	100,0			
3. Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm	Erkek	N	14	78	56	149	6,375	2	,095
		%	9,4	53,0	37,6	100,0			
	Kadın	N	14	67	83	164			
		%	8,5	40,9	50,6	100,0			

Çizelge 3.10 incelendiğinde, cinsiyete göre rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımda erkek ve kadın personel arasında anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=,119, p>,05].** Erkekler kent dışındaki turistik alanları bazen (%67,1) ziyaret ederken, kadınlar da bazen (%68,3) ziyaret ettiklerini belirtmişlerdir. *Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=2,321, p>,05].** Erkekler kent dışındaki turistik alanları dinlenme amacıyla bazen (%62,4) ziyaret ederken, kadınlar

da bazen (%57,9) ziyaret ettiklerini belirtmişlerdir. *Uzun tatil dönemlerini kent dışında geçiririm* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=6,375, p>,05].**

Çizelge 3.11. Cinsiyet değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılım ait Ki Kare testi

Madde No	Cinsiyet		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1.Tv-video izlerim	Erkek	N	8	79	62	149	4,280	2	,233
		%	5,4	53,0	41,6	100,0			
	Kadın	N	15	72	77	164			
		%	9,1	43,9	47,0	100,0			
2.Müzik dinlerim (radyo, kaset, cd vb.)	Erkek	N	13	75	59	149	18,232	2	,000*
		%	8,8	51,4	39,9	100,0			
	Kadın	N	7	53	104	164			
		%	4,3	32,3	63,4	100,0			
3. Bilgisayar oyunları oynarım	Erkek	N	63	65	20	63	26,520	2	,000*
		%	42,3	44,3	13,4	42,3			
	Kadın	N	116	35	13	116			
		%	70,7	21,3	7,9	70,7			
4. Bahçe işleri ile uğraşırım	Erkek	N	71	59	19	149	1,001	2	,606
		%	47,7	39,6	12,8	100,0			
	Kadın	N	76	72	16	164			
		%	46,3	43,9	9,8	100,0			
5. Alış veriş yaparım	Erkek	N	11	92	46	149	3,785	2	,151
		%	7,4	61,7	30,9	100,0			
	Kadın	N	10	86	68	164			
		%	6,1	52,4	41,5	100,0			
6. Kahveye-Kulübe giderim	Erkek	N	88	44	17	149	1,083	2	,582
		%	59,1	29,5	11,4	100,0			
	Kadın	N	105	40	19	164			
		%	64,0	24,4	11,6	100,0			
7. Değişik mekanlarda içki içerim	Erkek	N	119	26	4	149	2,769	2	,250
		%	79,9	17,4	2,7	100,0			
	Kadın	N	142	18	4	164			
		%	86,6	11,0	2,4	100,0			
8. Kumar oynarım	Erkek	N	142	5	2	149	1,190	2	,552
		%	95,3	3,4	1,3	100,0			
	Kadın	N	160	3	1	164			
		%	97,6	1,8	,6	100,0			
9. Hiçbir şey yapmam	Erkek	N	109	35	5	149	,805	2	,669
		%	73,2	23,5	3,4	100,0			
	Kadın	N	115	45	4	164			
		%	70,1	27,4	2,4	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.11 incelendiğinde, cinsiyete göre rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılımda erkek ve kadın personel arasında anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Müzik dinlerim (radyo, kaset, cd vb. maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık vardır **[x^2=18,232, p<,05].** Erkekler bazen müzik dinlediğini (%51,4) belirtirken kadınların ise sık sık müzik dinlediği (%63,4) belirlenmiştir. *Bilgisayar oyunları oynarım* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık vardır **[x^2=26,520, p<,05].** Erkekler bazen bilgisayar oyunları oynadığını (%44,3) belirtirken kadınların ise hiç bilgisayar oynamadığı (%70,7) belirlenmiştir. *Tv-video izlerim* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=4,280, p>,05].** *Bahçe işleriyle uğraşırım* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,001, p>,05].** *Alışveriş yaparım* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,785, p>,05].** *Kahveye-Kulübeye giderim* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,083, p>,05].** *Değişik mekanlarda içki içerim* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=2,769, p>,05].** *Kumar oynarım* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,190, p>,05].** *Hiçbir şey yapmam* maddesinde kadın ve erkek personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=,805, p>,05].**

Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin rekreatif etkinliklere (fiziksel, sosyal, kültürel, turistik) katılımında yaş değişkenine göre fark olup olmadığını gösteren Ki Kare testi sonuçları aşağıda çizelgelerde verilmiştir.

Çizelge 3.12. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi

Madde No	Yaş		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	P
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Rekreasyonel amaçlı yürürüm	22-28 yaş aralığında	N	8	49	20	77	14,173	8	,077
		%	10,4	63,6	26,0	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	25	83	28	136			
		%	18,4	61,0	20,6	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	10	30	17	57			
		%	17,5	52,6	29,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	3	16	5	24			
		%	12,5	66,7	20,8	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	1	18	0	19			
		%	5,3	94,7	0,0	100,0			

2. Yavaş koşular yaparım	22-28 yaş aralığında	N	30	37	10	77	4,246	8	,834
		%	39,0	48,1	13,0	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	54	66	16	136			
		%	39,7	48,5	11,8	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	22	27	8	57			
		%	38,6	47,4	14,0	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	14	9	1	24			
		%	58,3	37,5	4,2	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	7	10	2	19			
		%	36,8	52,6	10,5	100,0			
3. Zindelik aktivitelerine katılırım (aerobik, yoga vb)	22-28 yaş aralığında	N	54	20	3	77	6,324	8	,611
		%	70,1	26,0	3,9	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	94	35	7	136			
		%	69,1	25,7	5,1	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	31	22	4	57			
		%	54,4	38,6	7,0	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	16	7	1	24			
		%	66,7	29,2	4,2	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	15	3	1	19			
		%	78,9	15,8	5,3	100,0			
4. Uzak doğu sporlarına katılırım	22-28 yaş aralığında	N	73	3	1	77	7,950	8	,438
		%	94,8	3,9	1,3	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	130	6	0	136			
		%	95,6	4,4	0,0	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	52	3	2	57			
		%	91,2	5,3	3,5	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	24	0	0	24			
		%	100	0,0	0,0	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	19	0	0	19			
		%	100	0,0	0,0	100,0			
5. Ağırlık çalışması yaparım	22-28 yaş aralığında	N	46	27	4	77	8,309	8	,404
		%	59,7	35,1	5,2	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	82	42	12	136			
		%	60,3	30,9	8,8	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	33	19	5	57			
		%	57,9	33,3	8,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	15	9	0	24			
		%	62,5	37,5	0,0	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	16	3	0	19			
		%	84,2	15,8	0,0	100,0			
6. Raket sporları yaparım. (tenis, masa tenisi, badminton vb)	22-28 yaş aralığında	N	52	21	4	77	16,774	8	,033*
		%	67,5	27,3	5,2	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	73	52	11	136			
		%	53,7	38,2	8,1	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	35	17	5	57			
		%	61,4	29,8	8,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	20	4	0	24			
		%	83,3	16,7	0,0	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	17	2	0	19			
		%	89,5	10,5	0,0	100,0			
7.Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım (futbol, basketbol,voleybol vb)	22-28 yaş aralığında	N	32	37	8	77	33,008	8	,000*
		%	41,6	48,1	10,4	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	49	57	30	136			
		%	36,0	41,9	22,1	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	24	28	5	57			
		%	42,1	49,1	8,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	20	4	0	24			
		%	83,3	16,7	0,0	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	13	6	0	19			
		%	68,4	31,6	0,0	100,0			

8. Doğa sporlarına katılırım (tırmanma, trekking, dağcılık vb.)	22-28 yaş aralığında	N	48	25	4	77	15,924	8	,043*
		%	62,3	32,5	5,2	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	80	49	7	136			
		%	58,8	36,0	5,1	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	44	10	3	57			
		%	77,2	17,5	5,3	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	12	9	3	24			
		%	50,0	37,5	12,5	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	17	1	1	19			
		%	89,5	5,3	5,3	100,0			
9. Balık avlanmak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım	22-28 yaş aralığında	N	61	15	1	77	14,859	8	,062
		%	79,2	19,5	1,3	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	90	42	4	136			
		%	66,2	30,9	2,9	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	46	8	3	57			
		%	80,7	14,0	5,3	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	21	3	0	24			
		%	87,5	12,5	0,0	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	17	2	0	19			
		%	89,5	10,5	0,0	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.12 incelendiğinde, yaş değişkenine göre rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Raket sporları yaparım maddesinde yaş değişkenine göre personelin fiziksel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=16,774, p<,05].** 22-28 yaş aralığındaki personelin %67,5'i, 36-42 yaş aralığındaki personelin %61,4'ü, 43-49 yaş aralığındaki personelin %83,3'ü ve 50 ve üzeri yaş aralığındaki personelin %89,5 i hiç yapmadığını belirtirken 29-35 yaş aralığındaki personelin %38,2'sinin bazen raket sporları yaptığı belirlenmiştir. *Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım* maddesinde yaş değişkenine göre personelin fiziksel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=33,008, p<,05].** 22-28 yaş aralığındaki personelin %48,1'i, 29-35 yaş aralığındaki personelin %41,9'u, 36-42 yaş aralığındaki personelin %49,1'i bu aktiviteleri bazen yaptığını belirtirken 43-49 yaş aralığındaki personelin %83,3'ü ile 50 ve üzeri yaş aralığındaki personelin %68,4'ü hiç yapmadığı belirlenmiştir. *Doğa sporlarına katılırım* maddesinde yaş değişkenine göre personelin fiziksel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=15,924, p<,05].** 22-28 yaş aralığındaki personelin %35,5'i, 29,35 yaş aralığındaki personelin %36'sı ve 43-49 yaş aralığındaki personelin %37,5'i bazen yaptığını belirtirken 36-42 yaş aralığındaki personelin %77,2'si ile 50 ve üzeri yaş aralığındaki personelin %89,5'i hiç

yapmadığını belirtmiştir. *Rekreasyonel amaçlı yürürüm* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=14,173, p>,05].** *Yavaş koşular yaparım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=4,246, p>,05].** *Zindelik aktivitelerine katılırım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=6,324, p>,05].** *Uzakdoğu sporlarına katılırım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,950, p>,05].** *Ağırlık çalışması yaparım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=8,309, p>,05].** *Balık avlamak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=14,859, p>,05].**

Çizelge 3.13. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Yaş		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1.Akraba/Arkadaşlarımı ziyaret ederim	22-28 yaş aralığında	N	5	33	39	77	8,721	8	,366
		%	6,5	42,9	50,6	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	5	67	64	136			
		%	3,7	49,3	47,1	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	5	25	27	57			
		%	8,8	43,9	47,4	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	1	15	8	24			
		%	4,2	62,5	33,3	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	0	13	6	19			
		%	0,0	68,4	31,6	100,0			
2. Kurslara giderim	22-28 yaş aralığında	N	29	43	5	77	9,045	8	,338
		%	37,7	55,8	6,5	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	62	66	8	136			
		%	45,6	48,5	5,9	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	31	22	4	57			
		%	54,4	38,6	7,0	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	14	9	1	24			
		%	58,3	37,5	4,2	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	12	5	2	19			
		%	63,2	26,3	10,5	100,0			
3. Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım	22-28 yaş aralığında	N	54	20	3	77	9,210	8	,325
		%	70,1	26,0	3,9	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	102	25	9	136			
		%	75,0	18,4	6,6	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	36	20	1	57			
		%	63,2	35,1	1,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	16	7	1	24			
		%	66,7	29,2	4,2	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	12	5	2	19			
		%	63,2	26,3	10,5	100,0			

4. Dışarıda yemek yerim	22-28 yaş aralığında	N	2	38	37	0	7,384	8	,831
		%	2,6	49,4	48,1	0,0			
	29-35 yaş aralığında	N	9	75	51	1			
		%	6,6	55,1	37,5	0,7			
	36-42 yaş aralığında	N	2	36	19	0			
		%	3,5	63,2	33,3	0,0			
	43-49 yaş aralığında	N	1	15	8	0			
		%	4,2	62,5	33,3	0,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	1	12	6	0			
		%	5,3	63,2	31,6	0,0			
5. Doğada piknik yaparım	22-28 yaş aralığında	N	9	46	22	77	5,452	8	,708
		%	11,7	59,7	28,6	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	13	76	47	136			
		%	9,6	55,9	34,6	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	7	36	14	57			
		%	12,3	63,2	24,6	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	1	18	5	24			
		%	4,2	75,0	20,8	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	1	12	6	19			
		%	5,3	63,2	31,6	100,0			

Çizelge 3.13 incelendiğinde, yaş değişkenine göre rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Akraba/arkadaşlarımı ziyaret ederim maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=8,721, p>,05].** *Kurslara giderim* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=9,045, p>,05].** *Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=9,210, p>,05].** *Dışarıda yemek yerim* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,384, p>,05].** *Doğada piknik yaparım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,455, p>,05].**

Çizelge 3.14. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi

Madde No	Yaş		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum	22-28 yaş aralığında	N	4	34	39	77	6,554	8	,585
		%	5,2	44,2	50,6	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	8	67	61	136			
		%	5,9	49,3	44,9	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	1	31	25	57			
		%	1,8	54,4	43,9	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	0	12	12	24			
		%	0,0	50,0	50,0	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	0	7	12	19			
		%	0,0	36,8	63,2	100,0			
2. Sinemaya giderim	22-28 yaş aralığında	N	4	58	15	77	19,126	8	,014*
		%	5,2	75,3	19,5	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	12	98	26	136			
		%	8,8	72,1	19,1	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	7	43	7	57			
		%	12,3	75,4	12,3	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	2	19	3	24			
		%	8,3	79,2	12,5	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	7	10	2	19			
		%	36,8	52,6	10,5	100,0			
3. Konserlere katılırım	22-28 yaş aralığında	N	23	48	6	77	9,062	8	,337
		%	29,9	62,3	7,8	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	55	67	14	136			
		%	40,4	49,3	10,3	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	23	28	6	57			
		%	40,4	49,1	10,5	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	6	16	2	24			
		%	25,0	66,7	8,3	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	11	7	1	19			
		%	57,9	36,8	5,3	100,0			
4. Tiyatroya giderim	22-28 yaş aralığında	N	26	45	6	77	3,939	8	,863
		%	33,8	58,4	7,8	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	39	79	18	136			
		%	28,7	58,1	13,2	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	21	30	6	57			
		%	36,8	52,6	10,5	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	8	14	2	24			
		%	33,3	58,3	8,3	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	8	10	1	19			
		%	42,1	52,6	5,3	100,0			
5. Sergilere-kermeslere giderim	22-28 yaş aralığında	N	38	34	5	77	5,388	8	,715
		%	49,4	44,2	6,5	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	76	53	7	136			
		%	55,9	39,0	5,1	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	28	27	2	57			
		%	49,1	47,4	3,5	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	13	8	3	24			
		%	54,2	33,3	12,5	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	8	9	2	19			
		%	42,1	47,4	10,5	100,0			

6. Müzeleri ziyaret ederim	22-28 yaş aralığında	N	26	41	10	77	2,098	8	,978
		%	33,8	53,2	13,0	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	44	74	18	136			
		%	32,4	54,4	13,2	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	17	33	7	57			
		%	29,8	57,9	12,3	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	8	14	2	24			
		%	33,3	58,3	8,3	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	8	10	1	19			
		%	42,1	52,6	5,3	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.14 incelendiğinde, yaş değişkenine göre rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Sinemaya giderim maddesinde yaş değişkenine göre personelin kültürel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=19,126, p<,05].** 22-28 yaş aralığındaki personelin %75,3'ü, 29-35 yaş aralığındaki personelin %72,1'i, 36-42 yaş aralığındaki personelin %75,4'ü, 43-49 yaş aralığındaki personelin %79,2'si bazen sinemaya gittiği belirlenirken, 50 ve üzeri yaş aralığındaki personelin %52,6 sı bazen sinemaya gittiğini belirtirken %36,8 i hiç gitmediğini belirlenmiştir. *Kitap, gazetei dergi vb. yayınları okurum* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=6,554, p>,05].** *Konserlere katılırım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=9,062, p>,05].** *Tiyatroya giderim* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,939, p>,05].** *Sergilere-kermeslere giderim* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,388, p>,05].** *Müzeleri ziyaret ederim* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=2,098, p>,05].**

Çizelge 3.15. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Cinsiyet		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim	22-28 yaş aralığında	N	11	51	15	77	7,010	8	,536
		%	14,3	66,2	19,5	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	15	93	28	136			
		%	11,0	68,4	20,6	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	9	37	11	57			
		%	15,8	64,9	19,3	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	4	18	2	24			
		%	16,7	75,0	8,3	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	5	13	1	19			
		%	26,3	68,4	5,3	100,0			
2. Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim	22-28 yaş aralığında	N	21	43	13	77	5,405	8	,713
		%	27,3	55,8	16,9	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	35	79	22	136			
		%	25,7	58,1	16,2	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	13	34	10	57			
		%	22,8	59,6	17,5	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	5	17	2	24			
		%	20,8	70,8	8,3	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	3	15	1	19			
		%	15,8	78,9	5,3	100,0			
3. Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm	22-28 yaş aralığında	N	10	31	36	77	13,371	8	,100
		%	13,0	40,3	46,8	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	5	63	68	136			
		%	3,7	46,3	50,0	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	7	29	21	57			
		%	12,3	50,9	36,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	2	13	9	24			
		%	8,3	54,2	37,5	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	4	9	6	19			
		%	21,1	47,4	31,6	100,0			

Çizelge 3.15 incelendiğinde, yaş değişkenine göre rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,010, p>,05].** *Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,405, p>,05].** *Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=13,371, p>,05].**

Çizelge 3.16. Yaş değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılım ait Ki Kare testi

Madde No	Yaş		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. TV-Video izlerim	22-28 yaş aralığında	N	6	32	39	77	5,145	8	,742
		%	7,8	41,6	50,6	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	10	66	60	136			
		%	7,4	48,5	44,1	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	6	27	24	57			
		%	10,5	47,4	42,1	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	1	14	9	24			
		%	4,2	58,3	37,5	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	0	11	8	19			
		%	0,0	57,9	42,1	100,0			
2. Müzik dinlerim (radyo, kaset, cd vb.)	22-28 yaş aralığında	N	3	28	46	77	5,736	8	,677
		%	3,9	36,4	59,7	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	12	58	66	136			
		%	8,8	42,6	48,5	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	4	24	28	56			
		%	7,1	42,9	50,0	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	0	11	13	24			
		%	0,0	45,8	54,2	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	1	7	11	19			
		%	5,3	36,8	57,9	100,0			
3. Bilgisayar oyunları oynarım	22-28 yaş aralığında	N	44	23	10	77	7,747	8	,459
		%	57,1	29,9	13,0	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	75	46	15	136			
		%	55,1	33,8	11,0	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	29	23	5	57			
		%	50,9	40,4	8,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	16	6	2	24			
		%	66,7	25,0	8,3	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	15	2	2	19			
		%	78,9	10,5	10,5	100,0			
4. Bahçe işleri ile uğraşırım	22-28 yaş aralığında	N	43	24	10	77	8,672	8	,371
		%	55,8	31,2	13,0	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	64	60	12	136			
		%	47,1	44,1	8,8	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	26	24	7	57			
		%	45,6	42,1	12,3	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	7	14	3	24			
		%	29,2	58,3	12,5	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	7	9	3	19			
		%	36,8	47,4	15,8	100,0			
5. Alışveriş yaparım	22-28 yaş aralığında	N	5	41	31	77	9,506	8	,301
		%	6,5	53,2	40,3	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	9	76	51	136			
		%	6,6	55,9	37,5	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	4	36	17	57			
		%	7,0	63,2	29,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	2	18	4	24			
		%	8,3	75,0	16,7	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	1	7	11	19			
		%	5,3	36,8	57,9	100,0			

6. Kahveye-Kulübe giderim	22-28 yaş aralığında	N	41	24	12	77	6,367	8	,606
		%	53,2	31,2	15,6	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	87	33	16	136			
		%	64,0	24,3	11,8	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	39	14	4	57			
		%	68,4	24,6	7,0	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	13	9	2	24			
		%	54,2	37,5	8,3	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	13	4	2	19			
		%	68,4	21,1	10,5	100,0			
7. Değişik mekanlarda içki içerim	22-28 yaş aralığında	N	65	9	3	77	2,875	8	,942
		%	84,4	11,7	3,9	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	111	22	3	136			
		%	81,6	16,2	2,2	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	49	7	1	57			
		%	86,0	12,3	1,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	19	4	1	24			
		%	79,2	16,7	4,2	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	17	2	0	19			
		%	89,5	10,5	0,0	100,0			
8. Kumar oynarım	22-28 yaş aralığında	N	77	0	0	77	9,942	8	,269
		%	100,0	0,0	0,0	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	129	6	1	136			
		%	94,9	4,4	0,7	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	54	1	2	57			
		%	94,7	1,8	3,5	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	23	1	0	24			
		%	95,8	4,2	0,0	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	19	0	0	19			
		%	100,0	0,0	0,0	100,0			
9. Hiçbir şey yapmam	22-28 yaş aralığında	N	56	18	3	77	7,775	8	,456
		%	72,7	23,4	3,9	100,0			
	29-35 yaş aralığında	N	97	35	4	136			
		%	71,3	25,7	2,9	100,0			
	36-42 yaş aralığında	N	43	13	1	57			
		%	75,4	22,8	1,8	100,0			
	43-49 yaş aralığında	N	13	11	0	24			
		%	54,2	45,8	0,0	100,0			
	50 ve üzeri yaş aralığında	N	15	3	1	19			
		%	78,9	15,8	5,3	100,0			

Çizelge 3.16 incelendiğinde, yaş değişkenine göre rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

TV-Video izlerim maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,145, p>,05].** *Müzik dinlerim (radyo, kaset, cd vb.)* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,736, p>,05].** *Bilgisayar oyunları oynarım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,747, p>,05].** *Bahçe işleri ile uğraşırım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir

[x^2=8,672, p>,05]. *Alışveriş yaparım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=9,506, p>,05].** *Kahveye – Kulübeye giderim* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=6,367, p>,05].** *Değişik mekanlarda içki içerim* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=2,875, p>,05].** *Kumar oynarım* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,747, p>,05].** *Hiçbir şey yapmam* maddesinde yaş değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,775, p>,05].**

Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin rekreatif etkinliklere (Fiziksel, Sosyal, Kültürel, Turistik) katılımında medeni durum değişkenine göre fark olup olmadığını gösteren Ki Kare testi sonuçları aşağıda çizelgelerde verilmiştir.

Çizelge 3.17. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Medeni durum		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Rekreasyonel amaçlı yürürüm	Evli	N	34	129	42	205	1,919	2	,383
		%	16,6	62,9	20,5	100,0			
	Bekar	N	13	67	28	108			
		%	12,0	62,0	25,9	100,0			
2. Yavaş koşular yaparım	Evli	N	82	96	27	205	1,039	2	,595
		%	40,0	46,8	13,2	100,0			
	Bekar	N	45	53	10	108			
		%	41,7	49,1	9,3	100,0			
3. Zindelik aktivitelerine katılırım (aerobik, yoga vb)	Evli	N	138	57	10	205	,068	2	,967
		%	67,3	27,8	4,9	100,0			
	Bekar	N	72	30	6	108			
		%	66,7	27,8	5,6	100,0			
4. Uzak doğu sporlarına katılırım	Evli	N	194	10	1	205	3,083	2	,214
		%	94,6	4,9	0,5	100,0			
	Bekar	N	104	2	2	108			
		%	96,3	1,9	1,9	100,0			
5. Ağırlık çalışması yaparım	Evli	N	129	65	11	205	1,852	2	,396
		%	62,9	31,7	5,4	100,0			
	Bekar	N	63	35	10	108			
		%	58,3	32,4	9,3	100,0			
6. Raket sporları yaparım. (tenis, masa tenisi, badminton vb)	Evli	N	125	63	17	205	3,732	2	,155
		%	61,0	30,7	8,3	100,0			
	Bekar	N	72	33	3	108			
		%	66,7	30,6	2,8	100,0			

7.Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım (futbol, basketbol,voleybol vb)	Evli	N	95	79	31	205	3,374	2	,185
		%	46,3	38,5	15,1	100,0			
	Bekar	N	43	53	12	108			
		%	39,8	49,1	11,1	100,0			
8. Doğa sporlarına katılırım (tırmanma, trekking, dağcılık vb.)	Evli	N	139	54	12	205	3,896	2	,143
		%	67,8	26,3	5,9	100,0			
	Bekar	N	62	40	6	108			
		%	57,4	37,0	5,6	100,0			
9. Balık avlanmak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım	Evli	N	158	41	6	205	2,119	2	,347
		%	77,1	20,0	2,9	100,0			
	Bekar	N	77	29	2	108			
		%	71,3	26,9	1,9	100,0			

Çizelge 3.17 incelendiğinde, medeni durum değişkenine göre rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Rekreasyonel amaçlı yürürüm maddesinde medeni durum değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,919, p>,05].** *Yavaş koşular yaparım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,039, p>,05].** *Zindelik aktivitelerine katılırım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=,068, p>,05].** *Uzak doğu sporlarına katılırım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,083, p>,05].** *Ağırlık çalışması yaparım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,852, p>,05].** *Raket sporları yaparım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,732, p>,05].** *Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,374, p>,05].** *Doğa sporlarına katılırım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,896, p>,05].** *Balık avlamak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personel arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=2,199, p>,05].**

Çizelge 3.18. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Medeni Durum		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Akraba/Arkadaşlarımı ziyaret ederim	Evli	N	9	99	97	205	,869	2	,648
		%	4,4	48,3	47,3	100,0			
	Bekar	N	7	54	47	108			
		%	6,5	50,0	43,5	100,0			
2. Kurslara giderim	Evli	N	111	83	11	205	11,262	2	,004*
		%	54,1	40,5	5,4	100,0			
	Bekar	N	37	62	9	108			
		%	34,3	57,4	8,3	100,0			
3. Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım	Evli	N	147	46	12	205	1,938	2	,379
		%	71,7	22,4	5,9	100,0			
	Bekar	N	73	31	4	108			
		%	67,6	28,7	3,7	100,0			
4. Dışarıda yemek yerim	Evli	N	11	123	70	205	5,565	2	,135
		%	5,4	60,0	34,1	100,0			
	Bekar	N	4	53	51	108			
		%	3,7	49,1	47,2	100,0			
5. Doğada piknik yaparım	Evli	N	16	123	66	205	3,570	2	,168
		%	7,8	60,0	32,2	100,0			
	Bekar	N	15	65	28	108			
		%	13,9	60,2	25,9	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.18 incelendiğinde, medeni durum değişkenine göre rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara giderim maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin sosyal aktivitelere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=11,262, p<,05].** Evli personelin %54,1'inin kurslara hiç gitmediği belirlenirken bekar personelin %57,4'ünün bazen kurslara gittiği belirlenmiştir. *Akraba/arkadaşlarımı ziyaret ederim* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin sosyal aktivitelere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=,869, p>,05].** *Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin sosyal aktivitelere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,938, p>,05].** *Dışarıda yemek yerim* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin sosyal aktivitelere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,565, p>,05].** *Doğada piknik yaparım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin sosyal aktivitelere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,570, p>,05].**

Çizelge 3.19. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Medeni durum		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum	Evli	N	8	108	88	205	5,431	2	,143
		%	3,9	52,7	42,9	100,0			
	Bekar	N	5	43	60	108			
		%	4,6	39,8	55,6	100,0			
2. Sinemaya giderim	Evli	N	22	157	26	205	7,630	2	,022*
		%	10,7	76,6	12,7	100,0			
	Bekar	N	10	71	27	108			
		%	9,3	65,7	25,0	100,0			
3. Konserlere katılırım	Evli	N	88	104	13	205	10,382	2	,006*
		%	42,9	50,7	6,3	100,0			
	Bekar	N	30	62	16	108			
		%	27,8	57,4	14,8	100,0			
4. Tiyatroya giderim	Evli	N	78	112	15	205	11,823	2	,003*
		%	38,0	54,6	7,3	100,0			
	Bekar	N	24	66	18	108			
		%	22,2	61,1	16,7	100,0			
5. Sergilere-kermeslere giderim	Evli	N	104	87	14	205	,819	2	,664
		%	50,7	42,4	6,8	100,0			
	Bekar	N	59	44	5	108			
		%	54,6	40,7	4,6	100,0			
6. Müzeleri ziyaret ederim	Evli	N	57	123	25	205	7,457	2	,024*
		%	27,8	60,0	12,2	100,0			
	Bekar	N	46	49	13	108			
		%	42,6	45,4	12,0	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.19 incelendiğinde, medeni durum değişkenine göre rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Sinemaya giderim maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin kültürel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=7,630, p<,05].** Evli personelin %76,6'sının sinemaya bazen gittiği belirlenirken bekar personelin %65,7'sinin sinemaya bazen gitmesine rağmen %25'inin sık sık sinemaya gittiği belirlenmiştir. *Konserlere katılırım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin kültürel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=10,382, p<,05].** Bekar personelin %57,4'ünün konserlere bazen gittiği belirlenirken evli personelin %50,7'si konserlere bazen gitmesine rağmen %42,9'unun hiç gitmediği belirlenmiştir. *Tiyatroya giderim* maddesinde medeni durum değişkenine göre

personelin kültürel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=11,823, p<,05].** Evli personelin %54,6'sının tiyatroya bazen gitmesine rağmen %38'inin tiyatroya hiç gitmediği belirlenmiştir. Bekar personelin ise %61,1'inin tiyatroya bazen gitmesine rağmen %16,7'sinin tiyatroya sık sık gittiği belirlenmiştir. *Müzeleri ziyaret ederim* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin kültürel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=7,457, p<,05].** Evli personelin %60'ının müzeleri bazen ziyaret ettiği belirlenirken bekar personelin %45,4'ünün müzeleri bazen ziyaret etmesine rağmen %42,6'sının hiç ziyaret etmediği belirlenmiştir. *Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin kültürel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,431, p>,05].** *Sergilere-kermeslere giderim* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin kültürel aktivitelere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=,819, p>,05].**

Çizelge 3.20. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Medeni durum		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim	Evli	N	25	142	38	205	1,708	2	,426
		%	12,2	69,3	18,5	100,0			
	Bekar	N	19	70	19	108			
		%	17,6	64,8	17,6	100,0			
2. Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim	Evli	N	47	124	34	205	1,300	2	,522
		%	22,9	60,5	16,6	100,0			
	Bekar	N	30	64	14	108			
		%	27,8	59,3	13,0	100,0			
3. Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm	Evli	N	14	92	99	205	4,931	2	,085
		%	6,8	44,9	48,3	100,0			
	Bekar	N	14	53	41	108			
		%	13,0	49,1	38,0	100,0			

Çizelge 3.20 incelendiğinde, medeni durum değişkenine göre rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,708, p>,05].** *Kent dışındaki turistik alanları*

dinlenme amaçlı ziyaret ederim maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=1,300, p>,05].** *Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=4,931, p>,05].**

Çizelge 3.21. Medeni durum değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılım ait Ki Kare testi

Madde No	Medeni durum		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1.Tv-video izlerim	Evli	N	11	103	91	205	3,860	2	,145
		%	5,4	50,2	44,4	100,0			
	Bekar	N	12	47	49	108			
		%	11,1	43,5	45,4	100,0			
2.Müzik dinlerim (radyo, kaset, cd vb.)	Evli	N	12	92	100	204	4,047	2	,132
		%	5,9	45,1	49,0	100,0			
	Bekar	N	8	36	64	108			
		%	7,4	33,3	59,3	100,0			
3. Bilgisayar oyunları oynarım	Evli	N	123	64	18	205	3,291	2	,193
		%	60,0	31,2	8,8	100,0			
	Bekar	N	56	36	16	108			
		%	51,9	33,3	14,8	100,0			
4. Bahçe işleri ile uğraşırım	Evli	N	89	89	27	205	4,042	2	,133
		%	43,4	43,4	13,2	100,0			
	Bekar	N	58	42	8	108			
		%	53,7	38,9	7,4	100,0			
5. Alış veriş yaparım	Evli	N	12	114	79	205	1,544	2	,462
		%	5,9	55,6	38,5	100,0			
	Bekar	N	9	64	35	108			
		%	8,3	59,3	32,4	100,0			
6. Kahveye-Kulübe giderim	Evli	N	143	44	18	205	16,531	2	,000*
		%	69,8	21,5	8,8	100,0			
	Bekar	N	50	40	18	108			
		%	46,3	37,0	16,7	100,0			
7. Değişik mekanlarda içki içerim	Evli	N	183	17	5	205	16,542	2	,000*
		%	89,3	8,3	2,4	100,0			
	Bekar	N	78	27	3	108			
		%	72,2	25,0	2,8	100,0			
8. Kumar oynarım	Evli	N	198	6	1	205	1,694	2	,429
		%	96,6	2,9	0,5	100,0			
	Bekar	N	104	2	2	108			
		%	96,3	1,9	1,9	100,0			
9. Hiçbir şey yapmam	Evli	N	155	44	6	205	5,263	2	,072
		%	75,6	21,5	2,9	100,0			
	Bekar	N	69	36	3	108			
		%	63,9	33,3	2,8	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.21 incelendiğinde, medeni durum değişkenine göre rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Kahveye-Kulübe giderim maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=16,531, p<,05].** Evli personelin %69,8'inin kahveye kulübe hiç gitmediği belirlenirken bekar personelin %46,3'ünün kahveye kulübe hiç gitmemesine rağmen %37'sinin bazen gittiği belirlenmiştir. *Değişik mekanlarda içki içerim* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=16,542, p<,05].** Evli personelin %89,3'ünün değişik mekanlarda hiç içki içmediği belirlenirken bekar personelin %72,2'sinin değişik mekanlarda hiç içki içmemesine rağmen %25'inin bazen içtiği belirlenmiştir. *Tv-video izlerim* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=3,860, p>,05].** *Müzik dinlerim* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=4,047, p>,05].** *Bilgisayar oyunları oynarım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=3,291, p>,05].** *Bahçe işleri ile uğraşırım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=4,042, p>,05].** *Alış veriş yaparım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=1,544, p>,05].** *Kumar oynarım* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=1,694, p>,05].** *Hiçbir şey yapmam* maddesinde medeni durum değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=5,263, p>,05].**

Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin rekreatif etkinliklere (Fiziksel, Sosyal, Kültürel, Turistik) katılımında çocuk sayısı değişkenine göre fark olup olmadığını gösteren Ki Kare testi sonuçları aşağıdaki çizelgelerde verilmiştir.

Çizelge 3.22. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi

	Çocuk sayısı		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Rekreasyonel amaçlı yürürüm	Çocuğum yok	N	22	96	50	168	12,894	6	,045*
		%	13,1	57,1	29,8	100,0			
	1 tane	N	13	53	11	77			
		%	16,9	68,8	14,3	100,0			
	2 tane	N	11	40	9	60			
		%	18,3	66,7	15,0	100,0			
	3 ve üzeri	N	1	7	0	8			
		%	12,5	87,5	0,0	100,0			
2. Yavaş koşular yaparım	Çocuğum yok	N	70	77	21	168	5,695	6	,458
		%	41,7	45,8	12,5	100,0			
	1 tane	N	31	36	10	77			
		%	40,3	46,8	13,0	100,0			
	2 tane	N	25	29	6	60			
		%	41,7	48,3	10,0	100,0			
	3 ve üzeri	N	1	7	0	8			
		%	12,5	87,5	0,0	100,0			
3. Zindelik aktivitelerine katılırım (aerobik, yoga vb)	Çocuğum yok	N	111	46	11	168	5,392	6	,495
		%	66,1	27,4	6,5	100,0			
	1 tane	N	48	26	3	77			
		%	62,3	33,8	3,9	100,0			
	2 tane	N	46	12	2	60			
		%	76,7	20,0	3,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	5	3	0	8			
		%	62,5	37,5	0,0	100,0			
4. Uzak doğu sporlarına katılırım	Çocuğum yok	N	161	5	2	168	3,582	6	,733
		%	95,8	3,0	1,2	100,0			
	1 tane	N	73	4	0	77			
		%	94,8	5,2	0,0	100,0			
	2 tane	N	57	2	1	60			
		%	95,0	3,3	1,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	7	1	0	8			
		%	87,5	12,5	0,0	100,0			
5. Ağırlık çalışması yaparım	Çocuğum yok	N	97	56	15	168	7,010	6	,320
		%	57,7	33,3	8,9	100,0			
	1 tane	N	46	26	5	77			
		%	59,7	33,8	6,5	100,0			
	2 tane	N	44	15	1	60			
		%	73,3	25,0	1,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	5	3	0	8			
		%	62,5	37,5	0,0	100,0			
6. Raket sporları yaparım. (tenis, masa tenisi, badminton vb)	Çocuğum yok	N	109	51	8	168	9,816	6	,133
		%	64,9	30,4	4,8	100,0			
	1 tane	N	48	19	10	77			
		%	62,3	24,7	13,0	100,0			
	2 tane	N	35	23	2	60			
		%	58,3	38,3	3,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	5	3	0	8			
		%	62,5	37,5	0,0	100,0			
7.Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım (futbol, basketbol,voleybol vb)	Çocuğum yok	N	71	76	21	168	11,899	6	,064
		%	42,3	45,2	12,5	100,0			
	1 tane	N	35	25	17	77			
		%	45,5	32,5	22,1	100,0			
	2 tane	N	30	25	5	60			
		%	50,0	41,7	8,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	2	6	0	8			
		%	25,0	75,0	0,0	100,0			

8. Doğa sporlarına katılırım (tırmanma, trekking, dağcılık vb.)	Çocuğum yok	N	104	53	11	168	5,360	6	,498
		%	61,9	31,5	6,5	100,0			
	1 tane	N	48	24	5	77			
		%	62,3	31,2	6,5	100,0			
	2 tane	N	45	14	1	60			
		%	75,0	23,3	1,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	4	3	1	8			
		%	50,0	37,5	12,5	100,0			
9. Balık avlanmak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım.	Çocuğum yok	N	122	41	5	168	6,864	6	,334
		%	72,6	24,4	3,0	100,0			
	1 tane	N	57	19	1	77			
		%	74,0	24,7	1,3	100,0			
	2 tane	N	50	9	1	60			
		%	83,3	15,0	1,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	6	1	1	7			
		%	75,0	12,5	12,5	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.22 incelendiğinde, çocuk sayısı değişkenine göre rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Rekreasyonel amaçlı yürürüm maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=12,894, p<,05].** Çocuk sahibi olmayan personelin %57,1 inin bazen rekreasyonel amaçlı yürüdüğü belirlenirken %29,8'inin sık sık yürüdüğü belirlenmiştir. Buna karşın 3 ve üzeri çocuk sahibi personelin %87,5'inin bazen rekreasyonel amaçlı yürüdüğü belirlenirken, sık sık yürüyüş yapan personelin bulunmadığı belirlenmiştir. *Yavaş koşular yaparım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=5,695, p>,05].** *Zindelik aktivitelerine katılırım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=5,392, p>,05].** *Uzak doğu sporlarına katılırım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=3,582, p>,05].** *Ağırlık çalışması yaparım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=7,010, p>,05].** *Raket sporları yaparım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=9,816, p>,05].** *Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit

edilmiştir. **[x^2=11,899, p>,05].** *Doğa sporlarına katılırım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=5,360, p>,05].** *Balık avlamak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=6,864, p>,05].**

Çizelge 3.23. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Çocuk sayısı		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Akraba/Arkadaşlarımı ziyaret ederim	Çocuğum yok	N	9	84	75	168	3,577	6	,734
		%	5,4	50,0	44,6	100,0			
	1 tane	N	2	35	40	77			
		%	2,6	45,5	51,9	100,0			
	2 tane	N	4	31	25	60			
		%	6,7	51,7	41,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	1	3	4	8			
		%	12,5	37,5	50,0	100,0			
2. Kurslara giderim	Çocuğum yok	N	62	96	10	168	24,809	6	,000*
		%	36,9	57,1	6,0	100,0			
	1 tane	N	47	26	4	77			
		%	61,0	33,8	5,2	100,0			
	2 tane	N	37	17	6	60			
		%	61,7	28,3	10,0	100,0			
	3 ve üzeri	N	2	6	0	8			
		%	25,0	75,0	0,0	100,0			
3. Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım	Çocuğum yok	N	123	39	6	168	4,004	6	,676
		%	73,2	23,2	3,6	100,0			
	1 tane	N	51	22	4	77			
		%	66,2	28,6	5,2	100,0			
	2 tane	N	41	14	5	60			
		%	68,3	23,3	8,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	5	2	1	8			
		%	62,5	25,0	12,5	100,0			
4. Dışarıda yemek yerim	Çocuğum yok	N	7	88	72	168	10,358	6	,322
		%	4,2	52,4	42,9	100,0			
	1 tane	N	3	42	32	77			
		%	3,9	54,5	41,6	100,0			
	2 tane	N	5	39	16	60			
		%	8,3	65,0	26,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	0	7	1	8			
		%	0,0	87,5	12,5	100,			
5. Doğada piknik yaparım	Çocuğum yok	N	19	101	48	168	4,584	6	,598
		%	11,3	60,1	28,6	100,0			
	1 tane	N	5	43	29	77			
		%	6,5	55,8	37,7	100,0			
	2 tane	N	6	38	16	60			
		%	10,0	63,3	26,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	1	6	1	8			
		%	12,5	75,0	12,5	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.23 incelendiğinde, çocuk sayısı değişkenine göre rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara giderim maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=24,809, p<,05].** Çocuk sahibi olmayan personelin %57,1'inin bazen kurslara gittiği belirlenmesine rağmen %36,9'unun hiç gitmediği belirlenmiştir. 1 çocuklu personelin %61'inin ve 2 çocuklu personelin %61,7'sinin kurslara hiç gitmediği belirlenmiştir. 3 ve üzeri çocuk sahibi olan personelin %75'inin kurslara bazen katıldığı belirlenmiştir. *Akraba/arkadaşlarımı ziyaret ederim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin sosyal etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=3,577, p>,05].** *Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin sosyal etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=4,004, p>,05].** *Dışarıda yemek yerim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin sosyal etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=10,358, p>,05].** *Doğada piknik yaparım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin sosyal etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=4,584, p>,05].**

Çizelge 3.24. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Çocuk sayısı		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum	Çocuğum yok	N	7	74	86	168	9,429	6	,399
		%	4,2	44,0	51,2	100,0			
	1 tane	N	5	38	34	77			
		%	6,5	49,4	44,2	100,0			
	2 tane	N	1	32	27	60			
		%	1,7	53,3	45,0	100,0			
	3 ve üzeri	N	0	7	1	8			
		%	0,0	87,5	12,5	100,0			
2. Sinemaya giderim	Çocuğum yok	N	15	116	37	168	15,968	6	,014
		%	8,9	69,0	22,0	100,0			
	1 tane	N	5	65	7	77			
		%	6,5	84,4	9,1	100,0			
	2 tane	N	12	40	8	60			
		%	20,0	66,7	13,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	0	7	1	8			
		%	0,0	87,5	12,5	100,0			
3. Konserlere katılırım	Çocuğum yok	N	52	95	21	168	12,987	6	,043*
		%	31,0	56,5	12,5	100,0			
	1 tane	N	31	42	4	77			
		%	40,3	54,5	5,2	100,0			
	2 tane	N	32	24	4	60			
		%	53,3	40,0	6,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	3	5	0	8			
		%	37,5	62,5	0,0	100,0			
4. Tiyatroya giderim	Çocuğum yok	N	43	103	22	168	17,001	6	,009*
		%	25,6	61,3	13,1	100,0			
	1 tane	N	24	47	6	77			
		%	31,2	61,0	7,8	100,0			
	2 tane	N	30	26	4	60			
		%	50,0	43,3	6,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	5	2	1	8			
		%	62,5	25,0	12,5	100,0			
5. Sergilere-kermeslere giderim	Çocuğum yok	N	88	71	9	168	1,998	6	,920
		%	52,4	42,3	5,4	100,0			
	1 tane	N	43	29	5	77			
		%	55,8	37,7	6,5	100,0			
	2 tane	N	28	28	4	60			
		%	46,7	46,7	6,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	4	3	1	8			
		%	50,0	37,5	12,5	100,0			
6. Müzeleri ziyaret ederim	Çocuğum yok	N	62	81	25	168	10,437	6	,107
		%	36,9	48,2	14,9	100,0			
	1 tane	N	23	46	8	77			
		%	29,9	59,7	10,4	100,0			
	2 tane	N	16	41	3	60			
		%	26,7	68,3	5,0	100,0			
	3 ve üzeri	N	2	4	2	8			
		%	25,0	50,0	25,0	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.24 incelendiğinde, çocuk sayısı değişkenine göre rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Sinemaya giderim maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=15,968, p<,05].** Çocuk sahibi olmayan personelin %69'unun sinemaya bazen gittiğinin belirlenmesine rağmen %22'sinin sık sık gittiği belirlenmiştir. 2 çocuklu personelin %66'sının sinemaya bazen gittiği belirlenmesine rağmen %20'sinin hiç gitmediği belirlenmiştir. *Konserlere katılırım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=12,987, p<,05].** Çocuk sahibi olmayan personelin %12,5'inin konserlere sık sık katıldığı belirlenirken 3 ve üzeri çocuk sahibi olan personelin %62,5'inin konserlere bazen katıldığı belirlenmesine rağmen sık sık katılan hiç personel bulunmamaktadır. *Tiyatroya giderim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=17,001, p<,05].** Çocuk sahibi olmayan personelin %61,3'ünün ve 1 çocuklu personelin %61'inin bazen tiyatroya gittiği belirlenmiştir. 2 çocuklu personelin %50'si ile 3 ve üzeri çocuk sahibi personelin 62,5'inin konserlere hiç gitmediği belirlenmiştir. *Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=9,429, p>,05].** *Sergilere kermeslere giderim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=1,998, p>,05].** *Müzeleri ziyaret ederim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. **[x^2=10,347, p>,05].**

Çizelge 3.25. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Çocuk sayısı		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim	Çocuğum yok	N	25	109	34	168	5,913	6	,433
		%	14,9	64,9	20,2	100,0			
	1 tane	N	8	53	16	77			
		%	10,4	68,8	20,8	100,0			
	2 tane	N	10	45	5	60			
		%	16,7	75,0	8,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	1	5	2	8			
		%	12,5	62,5	25,0	100,0			
2. Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim	Çocuğum yok	N	42	99	27	168	4,412	6	,621
		%	25,0	58,9	16,1	100,0			
	1 tane	N	20	43	14	77			
		%	26,0	55,8	18,2	100,0			
	2 tane	N	14	41	5	60			
		%	23,3	68,3	8,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	1	5	2	8			
		%	12,5	62,5	25,0	100,0			
3. Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm	Çocuğum yok	N	16	79	73	168	5,907	6	,434
		%	9,5	47,0	43,5	100,0			
	1 tane	N	3	33	41	77			
		%	3,9	42,9	53,2	100,0			
	2 tane	N	8	29	23	60			
		%	13,3	48,3	38,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	1	4	3	8			
		%	12,5	50,0	37,5	100,0			

Çizelge 3.25 incelendiğinde, çocuk sayısı değişkenine göre rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,913, p>,05].** *Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=4,412, p>,05].** *Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,907, p>,05].**

Çizelge 3.26. Çocuk sayısı değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Çocuk sayısı		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. TV-Video izlerim	Çocuğum yok	N	11	78	79	168	6,921	6	,328
		%	6,5	46,4	47,0	100,0			
	1 tane	N	6	35	36	77			
		%	7,8	45,5	46,8	100,0			
	2 tane	N	4	32	24	60			
		%	6,7	53,3	40,0	100,0			
	3 ve üzeri	N	2	5	1	8			
		%	25,0	62,5	12,5	100,0			
2. Müzik dinlerim (radyo, kaset, cd vb.)	Çocuğum yok	N	10	60	98	168	10,127	6	,119
		%	6,0	35,7	58,3	100,0			
	1 tane	N	4	37	36	77			
		%	5,2	48,1	46,8	100,0			
	2 tane	N	4	27	28	60			
		%	6,8	45,8	47,5	100,0			
	3 ve üzeri	N	2	4	2	8			
		%	25,0	50,0	25,0	100,0			
3. Bilgisayar oyunları oynarım	Çocuğum yok	N	96	52	20	168	2,058	6	,914
		%	57,1	31,0	11,9	100,0			
	1 tane	N	44	25	8	77			
		%	57,1	32,5	10,4	100,0			
	2 tane	N	36	19	5	60			
		%	60,0	31,7	8,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	3	4	1	8			
		%	37,5	50,0	12,5	100,0			
4. Bahçe işleri ile uğraşırım	Çocuğum yok	N	93	60	15	168	13,467	6	,036*
		%	55,4	35,7	8,9	100,0			
	1 tane	N	29	37	11	77			
		%	37,7	48,1	14,3	100,0			
	2 tane	N	23	28	9	60			
		%	38,3	46,7	15,0	100,0%			
	3 ve üzeri	N	2	6	0	8			
		%	25,0	75,0	0,0	100,0			
5. Alışveriş yaparım	Çocuğum yok	N	10	97	61	168	7,763	6	,256
		%	6,0	57,7	36,3	100,0			
	1 tane	N	5	42	30	77			
		%	6,5	54,5	39,0	100,0			
	2 tane	N	6	31	23	60			
		%	10,0	51,7	38,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	0	8	0	8			
		%	0,0	100,0	0,0	100,0			
6. Kahveye-Kulübe giderim	Çocuğum yok	N	93	53	22	168	10,060	6	,122
		%	55,4	31,5	13,1	100,0			
	1 tane	N	52	14	11	77			
		%	67,5	18,2	14,3	100,0			
	2 tane	N	42	15	3	60			
		%	70,0	25,0	5,0	100,0			
	3 ve üzeri	N	6	2	0	8			
		%	75,0	25,0	0,0	100,0			
7. Değişik mekanlarda içki içerim	Çocuğum yok	N	133	29	6	168	5,000	6	,544
		%	79,2	17,3	3,6	100,0			
	1 tane	N	68	8	1	77			
		%	88,3	10,4	1,3	100,0			
	2 tane	N	53	6	1	60			
		%	88,3	10,0	1,7	100,0			
	3 ve üzeri	N	7	1	0	8			
		%	87,5	12,5	0,0	100,0			

8. Kumar oynarım	Çocuğum yok	N	163	4	1	168	8,471	6	,206
		%	97,0	2,4	0,6	100,0			
	1 tane	N	73	4	0	77			
		%	94,8	5,2	0,0	100,0			
	2 tane	N	58	0	2	60			
		%	96,7	0,0	3,3	100,0			
	3 ve üzeri	N	8	0	0	8			
		%	100,0	0,0	0,0	100,0			
9. Hiçbir şey yapmam	Çocuğum yok	N	112	52	4	168	7,001	6	,321
		%	66,7	31,0	2,4	100,0			
	1 tane	N	60	15	2	77			
		%	77,9	19,5	2,6	100,0			
	2 tane	N	45	12	3	60			
		%	75,0	20,0	5,0	100,0			
	3 ve üzeri	N	7	1	0	8			
		%	87,5	12,5	0,0	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.26 incelendiğinde, çocuk sayısı değişkenine göre rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Bahçe işleri ile uğraşırım maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=13,467, p<,05].** Çocuk sahibi olmayan personelin %55,4'ünün bahçe işleriyle hiç uğraşmadığı belirlenirken, 3 ve üzeri çocuk sahibi personelin %75'inin bazen bahçe işleriyle uğraştığı belirlenmesine rağmen sık sık uğraşan hiç personel bulunmadığı belirlenmiştir. *Tv-Video izlerim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=6,921, p>,05].** *Müzik dinlerim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=10,127, p>,05].** *Bilgisayar oyunları oynarım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=2,058, p>,05].** *Alış veriş yaparım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,763, p>,05].** *Kahveye-kulübe giderim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=10,060, p>,05].** *Değişik mekanlarda içki içerim* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,000, p>,05].** *Kumar oynarım* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin diğer

etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=8,471, p>,05].** *Hiçbir şey yapmam* maddesinde çocuk sayısı değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,001, p>,05].**

Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin rekreatif etkinliklere (Fiziksel, Sosyal, Kültürel, Turistik) katılımında gelir durumu değişkenine göre fark olup olmadığını gösteren Ki Kare testi sonuçları aşağıda çizelgelerde verilmiştir.

Çizelge 3.27. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Gelir Düzeyi		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Rekreasyonel amaçlı yürürüm	Çok Kötü	N	2	2	4	8	10,383	8	,239
		%	25,0	25,0	50,0	100,0			
	Kötü	N	8	31	15	54			
		%	14,8	57,4	27,8	100,0			
	Normal	N	25	122	40	187			
		%	13,4	65,2	21,4	100,0			
	İyi	N	12	36	9	57			
		%	21,1	63,2	15,8	100,0			
	Çok İyi	N	0	5	2	7			
		%	0,0	71,4	28,6	100,0			
2. Yavaş koşular yaparım	Çok Kötü	N	1	5	2	8	7,180	8	,517
		%	12,5	62,5	25,0	100,0			
	Kötü	N	21	25	8	54			
		%	38,9	46,3	14,8	100,0			
	Normal	N	81	87	19	187			
		%	43,3	46,5	10,2	100,0			
	İyi	N	21	30	6	57			
		%	36,8	52,6	10,5	100,0			
	Çok İyi	N	3	2	2	7			
		%	42,9	28,6	28,6	100,0			
3. Zindelik aktivitelerine katılırım (aerobik, yoga vb)	Çok Kötü	N	3	5	0	8	6,820	8	,556
		%	37,5	62,5	0,0	100,0			
	Kötü	N	35	17	2	54			
		%	64,8	31,5	3,7	100,0			
	Normal	N	126	50	11	187			
		%	67,4	26,7	5,9	100,0			
	İyi	N	41	13	3	57			
		%	71,9	22,8	5,3	100,0			
	Çok İyi	N	5	2	0	7			
		%	71,4	28,6	0,0	100,0			
4. Uzak doğu sporlarına katılırım	Çok Kötü	N	7	1	0	8	5,702	8	,681
		%	87,5	12,5	0,0	100,0			
	Kötü	N	53	0	1	54			
		%	98,1	0,0	1,9	100,0			
	Normal	N	176	9	2	187			
		%	94,1	4,8	1,1	100,0			
	İyi	N	55	2	0	57			
		%	96,5	3,5	0,0	100,0			
	Çok İyi	N	7	0	0	7			
		%	100,0	0,0	0,0	100,0			

5. Ağırlık çalışması yaparım	Çok Kötü	N	4	3	1	8	4,571	8	,802
		%	50,0	37,5	12,5	100,0			
	Kötü	N	34	18	2	54			
		%	63,0	33,3	3,7	100,0			
	Normal	N	120	55	12	187			
		%	64,2	29,4	6,4	100,0			
	İyi	N	30	22	5	57			
		%	52,6	38,6	8,8	100,0			
	Çok İyi	N	4	2	1	7			
		%	57,1	28,6	14,3	100,0			
6. Raket sporları yaparım. (tenis, masa tenisi, badminton vb)	Çok Kötü	N	6	1	1	8	10,001	8	,265
		%	75,0	12,5	12,5	100,0			
	Kötü	N	36	16	2	54			
		%	66,7	29,6	3,7	100,0			
	Normal	N	119	57	11	187			
		%	63,6	30,5	5,9	100,0			
	İyi	N	35	17	5	57			
		%	61,4	29,8	8,8	100,0			
	Çok İyi	N	1	5	1	7			
		%	14,3	71,4	14,3	100,0			
7.Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım (futbol, basketbol,voleybol vb)	Çok Kötü	N	3	4	1	8	9,603	8	,294
		%	37,5	50,0	12,5	100,0			
	Kötü	N	25	18	11	54			
		%	46,3	33,3	20,4	100,0			
	Normal	N	84	83	20	187			
		%	44,9	44,4	10,7	100,0			
	İyi	N	24	25	8	57			
		%	42,1	43,9	14,0	100,0			
	Çok İyi	N	2	2	3	7			
		%	28,6	28,6	42,9	100,0			
8. Doğa sporlarına katılırım (tırmanma, trekking, dağcılık vb.)	Çok Kötü	N	5	3	0	8	6,942	8	,543
		%	62,5	37,5	0,0	100,0			
	Kötü	N	35	16	3	54			
		%	64,8	29,6	5,6	100,0			
	Normal	N	121	53	13	187			
		%	64,7	28,3	7,0	100,0			
	İyi	N	38	18	1	57			
		%	66,7	31,6	1,8	100,0			
	Çok İyi	N	2	4	1	7			
		%	28,6	57,1	14,3	100,0			
9. Balık avlanmak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım	Çok Kötü	N	3	4	1	8	21,933	8	,005*
		%	37,5	50,0	12,5	100,0			
	Kötü	N	44	10	0	54			
		%	81,5	18,5	0,0	100,0			
	Normal	N	141	39	7	187			
		%	75,4	20,9	3,7	100,0			
	İyi	N	45	12	0	57			
		%	78,9	21,1	0,0	100,0			
	Çok İyi	N	2	5	0	7			
		%	28,6	71,4	0,0	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.27 incelendiğinde, gelir düzeyi değişkenine göre rekreatif etkinliklerden fiziksel etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Balık avlanmak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık

vardır **[x^2=21,933, p<,05].** Gelir düzeyi çok kötü olan personelin%12,5'inin bu aktivitelere sık sık katıldığı belirlenirken, gelir düzeyi kötü olanların %81,5'inin, normal olanların 75,4'ünün, iyi olanların %78,9'unun bu aktivitelere hiç katılmadığı belirlenmiştir. *Rekreasyonel amaçlı yürürüm* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=10,383, p>,05].** *Yavaş koşular yaparım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,180, p>,05].** *Zindelik aktivitelerine katılırım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=6,820, p>,05].** *Uzak doğu sporlarına katılırım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,702, p>,05].** *Ağırlık çalışması yaparım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=4,571, p>,05].** *Raket sporları yaparım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=10,001, p>,05].** *Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=9,603, p>,05].** *Doğa sporlarına katılırım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin fiziksel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=6,942, p>,05].**

Çizelge 3.28. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Gelir Düzeyi		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Akraba/Arkadaşlarımı ziyaret ederim	Çok Kötü	N	2	1	5	8	12,117	8	,146
		%	25,0	12,5	62,5	100,0			
	Kötü	N	4	26	24	54			
		%	7,4	48,1	44,4	100,0			
	Normal	N	8	95	84	187			
		%	4,3	50,8	44,9	100,0			
	İyi	N	2	26	29	57			
		%	3,5	45,6	50,9	100,0			
	Çok İyi	N	0	5	2	7			
		%	0,0	71,4	28,6	100,0			

2. Kurslara giderim	Çok Kötü	N	3	4	1	8	7,611	8	,472
		%	37,5	50,0	12,5	100,0			
	Kötü	N	27	24	3	54			
		%	50,0	44,4	5,6	100,0			
	Normal	N	92	80	15	187			
		%	49,2	42,8	8,0	100,0			
	İyi	N	24	32	1	57			
		%	42,1	56,1	1,8	100,0			
	Çok İyi	N	2	5	0	7			
		%	28,6	71,4	0,0	100,0			
3. Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım	Çok Kötü	N	6	1	1	8	8,228	8	,412
		%	75,0	12,5	12,5	100,0			
	Kötü	N	44	7	3	54			
		%	81,5	13,0	5,6	100,0			
	Normal	N	126	53	8	187			
		%	67,4	28,3	4,3	100,0			
	İyi	N	40	14	3	57			
		%	70,2	24,6	5,3	100,0			
	Çok İyi	N	4	2	1	7			
		%	57,1	28,6	14,3	100,0			
4. Dışarıda yemek yerim	Çok Kötü	N	1	4	3	8	9,240	8	,682
		%	12,5	50,0	37,5	100,0			
	Kötü	N	1	28	25	54			
		%	1,9	51,9	46,3	100,0			
	Normal	N	10	106	71	187			
		%	5,3	56,7	37,4	100,0			
	İyi	N	2	32	23	57			
		%	3,5	56,1	40,4	100,0			
	Çok İyi	N	1	6	0	7			
		%	14,3	85,7	0,0	100,0			
5. Doğada piknik yaparım	Çok Kötü	N	1	5	2	8	5,206	8	,735
		%	12,5	62,5	25,0	100,0			
	Kötü	N	9	31	14	54			
		%	16,7	57,4	25,9	100,0			
	Normal	N	16	110	61	187			
		%	8,6	58,8	32,6	100,0			
	İyi	N	5	37	15	57			
		%	8,8	64,9	26,3	100,0			
	Çok İyi	N	0	5	2	7			
		%	0,0	71,4	28,6	100,0			

Çizelge 3.28 incelendiğinde, gelir düzeyi değişkenine göre rekreatif etkinliklerden sosyal etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Akraba/arkadaşlarımı ziyaret ederim maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin sosyal etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=12,117, p>,05].** *Kurslara giderim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin sosyal etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,611, p>,05].** *Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin sosyal etkinliklere katılımında

anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=8,228, p>,05].** *Dışarıda yemek yerim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin sosyal etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=9,240, p>,05].** *Doğada piknik yaparım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin sosyal etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,206, p>,05].**

Çizelge 3.29. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılım ait Ki Kare testi

Madde No	Gelir düzeyi		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum	Çok Kötü	N	1	2	5	8	13,220	8	,104
		%	12,5	25,0	62,5	100,0			
	Kötü	N	1	29	24	54			
		%	1,9	53,7	44,4	100,0			
	Normal	N	6	93	88	187			
		%	3,2	49,7	47,1	100,0			
	İyi	N	5	21	31	57			
		%	8,8	36,8	54,4	100,0			
	Çok İyi	N	0	6	1	7			
		%	0,0	85,7	14,3	100,0			
2. Sinemaya giderim	Çok Kötü	N	1	6	1	8	5,465	8	,707
		%	12,5	75,0	12,5	100,0			
	Kötü	N	7	36	11	54			
		%	13,0	66,7	20,4	100,0			
	Normal	N	17	135	35	187			
		%	9,1	72,2	18,7	100,0			
	İyi	N	7	45	5	57			
		%	12,3	78,9	8,8	100,0			
	Çok İyi	N	0	6	1	7			
		%	0,0	85,7	14,3	100,0			
3. Konserlere katılırım	Çok Kötü	N	3	4	1	8	5,775	8	,672
		%	37,5	50,0	12,5	100,0			
	Kötü	N	24	24	6	54			
		%	44,4	44,4	11,1	100,0			
	Normal	N	63	105	19	187			
		%	33,7	56,1	10,2	100,0			
	İyi	N	24	30	3	57			
		%	42,1	52,6	5,3	100,0			
	Çok İyi	N	4	3	0	7			
		%	57,1	42,9	0,0	100,0			
4. Tiyatroya giderim	Çok Kötü	N	3	4	1	8	3,606	8	,891
		%	37,5	50,0	12,5	100,0			
	Kötü	N	16	31	7	54			
		%	29,6	57,4	13,0	100,0			
	Normal	N	61	104	22	187			
		%	32,6	55,6	11,8	100,0			
	İyi	N	19	35	3	57			
		%	33,3	61,4	5,3	100,0			
	Çok İyi	N	3	4	0	7			
		%	42,9	57,1	0,0	100,0			

5. Sergilere-kermeslere giderim	Çok Kötü	N	6	2	0	8	8,989	8	,343
		%	75,0	25,0	0,0	100,0			
	Kötü	N	35	16	3	54			
		%	64,8	29,6	5,6	100,0			
	Normal	N	92	81	14	187			
		%	49,2	43,3	7,5	100,0			
	İyi	N	27	28	2	57			
		%	47,4	49,1	3,5	100,0			
	Çok İyi	N	3	4	0	7			
		%	42,9	57,1	0,0	100,0			
6. Müzeleri ziyaret ederim	Çok Kötü	N	4	3	1	8	6,415	8	,601
		%	50,0	37,5	12,5	100,0			
	Kötü	N	21	26	7	54			
		%	38,9	48,1	13,0	100,0			
	Normal	N	59	104	24	187			
		%	31,6	55,6	12,8	100,0			
	İyi	N	18	35	4	57			
		%	31,6	61,4	7,0	100,0			
	Çok İyi	N	1	4	2	7			
		%	14,3	57,1	28,6	100,0			

Çizelge 3.29 incelendiğinde, gelir düzeyi değişkenine göre rekreatif etkinliklerden kültürel etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=13,220, p>,05].** *Sinemaya giderim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,465, p>,05].** *Konserlere katılırım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=5,775, p>,05].** *Tiyatroya giderim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,606, p>,05].** *Sergilere-kermeslere giderim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=8,989, p>,05].** *Müzeleri ziyaret ederim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin kültürel etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=6,415, p>,05].**

Çizelge 3.30. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Cinsiyet		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim	Çok Kötü	N	2	4	2	8	8,755	8	,363
		%	25,0	50,0	25,0	100,0			
	Kötü	N	10	39	5	54			
		%	18,5	72,2	9,3	100,0			
	Normal	N	26	128	33	187			
		%	13,9	68,4	17,6	100,0			
	İyi	N	6	36	15	57			
		%	10,5	63,2	26,3	100,0			
	Çok İyi	N	0	5	2	7			
		%	0,0	71,4	28,6	100,0			
2. Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim	Çok Kötü	N	2	5	1	8	3,197	8	,921
		%	25,0	62,5	12,5	100,0			
	Kötü	N	16	32	6	54			
		%	29,6	59,3	11,1	100,0			
	Normal	N	45	114	28	187			
		%	24,1	61,0	15,0	100,0			
	İyi	N	13	32	12	57			
		%	22,8	56,1	21,1	100,0			
	Çok İyi	N	1	5	1	7			
		%	14,3	71,4	14,3	100,0			
3. Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm	Çok Kötü	N	0	6	2	8	9,180	8	,327
		%	0,0	75,0	25,0	100,0			
	Kötü	N	6	18	30	54			
		%	11,1	33,3	55,6	100,0			
	Normal	N	17	94	76	187			
		%	9,1	50,3	40,6	100,0			
	İyi	N	5	24	28	57			
		%	8,8	42,1	49,1	100,0			
	Çok İyi	N	0	3	4	7			
		%	0,0	42,9	57,1	100,0			

Çizelge 3.30 incelendiğinde, gelir düzeyi değişkenine göre rekreatif etkinliklerden turistik etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=8,755, p>,05].** *Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,197, p>,05].** *Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin turistik etkinliklere katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=9,180, p>,05].**

Çizelge 3.31. Gelir düzeyi değişkenine göre personelin rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılımına ait Ki Kare testi

Madde No	Gelir düzeyi		Katılım Sıklığı			Toplam	X^2	df	p
			Hiç	Bazen	Sık sık				
1. TV-Video izlerim	Çok Kötü	N	1	4	3	8	7,988	8	,435
		%	12,5	50,0	37,5	100,0			
	Kötü	N	5	19	30	54			
		%	9,3	35,2	55,6	100,0			
	Normal	N	11	91	85	187			
		%	5,9	48,7	45,5	100,0			
	İyi	N	5	33	19	57			
		%	8,8	57,9	33,3	100,0			
	Çok İyi	N	1	3	3	7			
		%	14,3	42,9	42,9	100,0			
2. Müzik dinlerim (radyo, kaset, cd vb.)	Çok Kötü	N	2	1	5	8	11,724	8	,164
		%	25,0	12,5	62,5	100,0			
	Kötü	N	1	18	35	54			
		%	1,9	33,3	64,8	100,0			
	Normal	N	12	81	93	186			
		%	6,5	43,5	50,0	100,0			
	İyi	N	4	25	28	57			
		%	7,0	43,9	49,1	100,0			
	Çok İyi	N	1	3	3	7			
		%	14,3	42,9	42,9	100,0			
3. Bilgisayar oyunları oynarım	Çok Kötü	N	4	3	1	8	15,890	8	,044*
		%	50,0	37,5	12,5	100,0			
	Kötü	N	37	9	8	54			
		%	68,5	16,7	14,8	100,0			
	Normal	N	106	62	19	187			
		%	56,7	33,2	10,2	100,0			
	İyi	N	31	20	6	57			
		%	54,4	35,1	10,5	100,0			
	Çok İyi	N	1	6	0	7			
		%	14,3	85,7	0,0	100,0			
4. Bahçe işleri ile uğraşırım	Çok Kötü	N	5	3	0	8	6,721	8	,567
		%	62,5	37,5	0,0	100,0			
	Kötü	N	23	23	8	54			
		%	42,6	42,6	14,8	100,0			
	Normal	N	87	80	20	187			
		%	46,5	42,8	10,7	100,0			
	İyi	N	31	20	6	57			
		%	54,4	35,1	10,5	100,0			
	Çok İyi	N	1	5	1	7			
		%	14,3	71,4	14,3	100,0			
5. Alış veriş yaparım	Çok Kötü	N	1	6	1	8	3,846	8	,871
		%	12,5	75,0	12,5	100,0			
	Kötü	N	5	28	21	54			
		%	9,3	51,9	38,9	100,0			
	Normal	N	12	108	67	187			
		%	6,4	57,8	35,8	100,0			
	İyi	N	3	32	22	57			
		%	5,3	56,1	38,6	100,0			
	Çok İyi	N	0	4	3	7			
		%	0,0	57,1	42,9	100,0			

6. Kahveye-Kulübe giderim	Çok Kötü	N	4	3	1	8	4,769	8	,782
		%	50,0	37,5	12,5	100,0			
	Kötü	N	34	15	5	54			
		%	63,0	27,8	9,3	100,0			
	Normal	N	117	48	22	187			
		%	62,6	25,7	11,8	100,0			
	İyi	N	36	14	7	57			
		%	63,2	24,6	12,3	100,0			
	Çok İyi	N	2	4	1	7			
		%	28,6	57,1	14,3	100,0			
7. Değişik mekanlarda içki içerim	Çok Kötü	N	5	3	0	8	11,882	8	,157
		%	62,5	37,5	0,0	100,0			
	Kötü	N	41	11	2	54			
		%	75,9	20,4	3,7	100,0			
	Normal	N	157	24	6	187			
		%	84,0	12,8	3,2	100,0			
	İyi	N	53	4	0	57			
		%	93,0	7,0	0,0	100,0			
	Çok İyi	N	5	2	0	7			
		%	71,4	28,6	0,0	100,0			
8. Kumar oynarım	Çok Kötü	N	7	1	0	8	12,151	8	,145
		%	87,5	12,5	0,0	100,0			
	Kötü	N	50	3	1	54			
		%	92,6	5,6	1,9	100,0			
	Normal	N	184	2	1	187			
		%	98,4	1,1	0,5	100,0			
	İyi	N	55	1	1	57			
		%	96,5	1,8	1,8	100,0			
	Çok İyi	N	6	1	0	7			
		%	85,7	14,3	0,0	100,0			
9. Hiçbir şey yapmam	Çok Kötü	N	4	4	0	8	9,235	8	,323
		%	50,0	50,0	0,0	100,0			
	Kötü	N	36	16	2	54			
		%	66,7	29,6	3,7	100,0			
	Normal	N	131	51	5	187			
		%	70,1	27,3	2,7	100,0			
	İyi	N	46	9	2	57			
		%	80,7	15,8	3,5	100,0			
	Çok İyi	N	7	0	0	7			
		%	100,0	0,0	0,0	100,0			

***p<0,05**

Çizelge 3.31 incelendiğinde, gelir düzeyi değişkenine göre rekreatif etkinliklerden diğer etkinliklere katılımda anlamlı farklılıklar gösteren etkinlikler olduğu tespit edilmiştir.

Bilgisayar oyunları oynarım maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin diğer etkinliklere katılımında anlamlı farklılık vardır **[x^2=15,890, p<,05].** Gelir düzeyi çok iyi olan personelin %85,7'sinin bazen bilgisayar oyunları oynadığı belirlenmesine rağmen bu gelir düzeyinde hiçbir personelin sık sık bilgisayar oyunları oynamadığı belirlenmiştir. *Tv-video izlerim* maddesinde gelir düzeyi

değişkenine göre personelin diğer etkinliklerine katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=7,988, p>,05].** *Müzik dinlerim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin diğer etkinliklerine katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=11,724, p>,05].** *Bahçe işleriyle uğraşırım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin diğer etkinliklerine katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=6,721, p>,05].** *Alış veriş yaparım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin diğer etkinliklerine katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=3,846, p>,05].** *Kahveye-kulübe giderim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin diğer etkinliklerine katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=4,769, p>,05].** *Değişik mekanlarda içki içerim* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin diğer etkinliklerine katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=11,882, p>,05].** *Kumar oynarım* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin diğer etkinliklerine katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=12,151, p>,05].** *Hiçbir şey yapmam* maddesinde gelir düzeyi değişkenine göre personelin diğer etkinliklerine katılımında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir **[x^2=9,235, p>,05].**

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde, Spor Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatında çalışan personelin boz zaman aktivitelerine yönelik tutumları ile ilgil yorumlara yer verilmiştir.

Çalışmaya katılan personelin %52,4'ünün kadın, %47,6'sının erkek olduğu; %24, 6'sının 22-28 yaş, %43,5'inin 29-35 yaş, %18,2'sinin 36-42 yaş, %7,7'sinin 43-49 yaş ve %6,1'sinin 50 ve üzeri yaş aralığında olduğu; %65,5'inin evli, %34,5'nin bekar olduğu; %53,6'sının çocuk sahibi olmadığı, %24,6'sının 1 çocuklu olduğu, %19,2'sinin 2 çocuklu olduğu, %2,6'sının 3 ve üzeri çocuklu olduğu; %2,6'sının gelir durumunun çok kötü, %17,3'ünün kötü, %59,7'sinin normal, %18,2'sinin iyi ve %2,2'sinin gelir düzeyinin çok iyi düzeyde olduğu; %18,8'inin boş zamanlarını kesinlikle yetersiz, %35,8'inin yetersiz, %27,8'inin normal, %14,4'ünün yeterli ve %3,2'sinin kesinlikle yeterli bulduğu; %16,9'unun boş zamanlarını değerlendirmede her zaman, %59,7'sinin bazen sıkıntı yaşadığı ve %23,3'ünün hiçbir zaman sıkıntı yaşamadığı; %29,4'ünün inanç ve değerlerinin boş zaman aktivitelerine yön verdiği, %36,7'sinin inanç ve değerlerinin kısmen de olsa boş zaman aktivitelerine yön verdiği, %33,9'unun ise inanç ve değerlerinin boş zaman aktivitelerine yön vermediği belirlenmiştir.

Çalışma sonucunda katılımcıların cinsiyet değişkenine göre BZTÖ ve faktörlerinden aldığı puanlara göre cinsiyet ve duyuşsal faktör, cinsiyet ve bilişsel faktör arasında kadınların lehine anlamlı bir farklılık olduğu saptanmış; cinsiyet ve davranışsal faktör arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Bu bağlamda katılımcıların cinsiyete göre boş zaman aktivitesine yönelik tutumları anlamlı ve kadın personelin lehinedir. Çalışmada cinsiyet ve boş zaman aktivitesine yönelik tutumları arasındaki bu anlamlı farklılığın yanı sıra; yaş, medeni durum, çocuk sayısı ve gelir durumu değişkeni ile boş zaman aktivitesine yönelik tutumlar arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Bu bulgular literatürdeki diğer çalışmalar ile benzerlik göstermektedir. Akgül (2011), çalışmasında yaş, medeni durum, çocuk sayısı ve gelir durumu değişkeni ile boş zaman aktivitesine yönelik tutumlar arasında anlamlı bir farklılık saptamazken, cinsiyet ve bilişsel alt faktör arasında anlamlı bir

farklılık saptamıştır. Bu çalışmadan farklı olarak Akgül (2011) cinsiyet ve duyuşsal faktör arasında da anlamlı bir fark saptamamıştır. Duyuşsal faktörün bireylerin aldığı keyifle bağlantılı olduğu düşünülürse; çalışmalar arasındaki farklılıkların çalışanların aktivitelerden aldığı keyifle ilişkili olduğu söylenebilir. Yıldız ve Yiğiter (2018) yaptıkları çalışmada ise BZTÖ ve faktörleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık olmadığını saptamıştır. Buna benzer olarak Ayan (2009) ve Pala (2012) çalışmalarında da BZTÖ ve faktörleri ile cinsiyet arasında anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Çalışmalar arasındaki bu farklılıkların mesleki farklılıktan kaynaklandığı düşünülmektedir. Örneğin Yıldız ve Yiğiter (2018)'in çalışması emniyet personeli üstünde yapılmıştır ve kadın ve erkek personelin boş zaman değerlendirme algılarının birbirine benzediği belirlenmiştir. Bu çalışmada cinsiyet ile BZTÖ ve faktörleri arasında anlamlı farklılık olması, kadın ve erkek personelin boş zaman değerlendirme algılarının farklı olduğu; ancak yaş, medeni durum, çocuk sayısı ve gelir duruma göre boş zaman değerlendirme algılarının değişmediği şeklinde yorumlanabilir.

Çalışmada Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin fiziksel, sosyal, kültürel, turistik ve diğer rekreatif etkinliklere katılımında cinsiyet, yaş, medeni durum, çocuk sayısı, gelir durumu değişkenine göre değişip değişmediği de değerlendirilmiştir. Bu bağlamda;

Cinsiyet ile rekreatif etkinliklerden; fiziksel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.7'de görüldüğü üzere rekreasyonel amaçlı yürürüm ve uzak doğu sporlarına katılırım maddeleri dışındaki tüm maddeler açısından cinsiyet ve katılım arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Sosyal etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.8'de görüldüğü üzere akraba/arkadaşlarımı ziyaret ederim ve dışarıda yemek yerim maddeleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; diğer maddeler ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır. Kültürel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.9'da görüldüğü üzere kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum, konserlere katılırım ve tiyatroya giderim maddeleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; diğer maddeler ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır. Turistik etkinliklere katılım arasındaki

ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.10'da görüldüğü üzere her bir madde ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır. Diğer etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.11'de görüldüğü üzere müzik dinlerim ve bilgisayar oyunları oynarım maddeleri ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; diğer maddeler ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır.

Yaş ile rekreatif etkinliklerden; fiziksel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.12'de görüldüğü üzere raket sporları yaparım, topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım ve doğa sporlarına katılırım maddeleri ile yaş arasında anlamlı farklılık olduğu görülürken; diğer maddeler ile yaş arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Sosyal etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.13'de görüldüğü üzere yaş ile sosyal etkinlik arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Kültürel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.14'de görüldüğü üzere sinemaya giderim maddesi ile yaş arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; diğer maddelerle yaş arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Turistik etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.15'de görüldüğü üzere her bir madde ile yaş arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır. Diğer etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.16'da görüldüğü üzere yaş ile katılım diğer etkinliklere katılım arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır.

Medeni durum ile rekreatif etkinliklerden; fiziksel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.17'de görüldüğü üzere medeni durum ile fiziksel etkinlik arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Sosyal etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.18'de görüldüğü medeni durum ile kurslara giderim maddesi arasında anlamlı bir farklılık bulunurken; diğer maddelerle arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Kültürel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.19'da görüldüğü üzere sinemaya giderim, konserlere katılırım, tiyatroya giderim ve müzeleri ziyaret ederim maddeleri ile medeni durum arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; diğer maddeler ile medeni durum arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Turistik etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.20'de

görüldüğü üzere medeni durum ile turistik etkinlikler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Diğer etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.21'de görüldüğü üzere kahveye-kulübe giderim ve değişik mekanlarda içki içerim maddeleri ile medeni durum ile diğer etkinliklere katılım arasında anlamlı bir farklılık bulunurken; diğer maddelerle arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Çocuk sayısı ile rekreatif etkinliklerden; fiziksel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.22'de görüldüğü üzere rekreasyonel amaçlı yürürüm maddesi ile çocuk sayısı arasında anlamlı farklılık saptanırken, diğer maddelerle arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Sosyal etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.23'de görüldüğü çocuk sayısı ile kurslara katılırım maddesi arasında anlamlı bir farklılık bulunurken; diğer maddelerle arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Kültürel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.24'de görüldüğü üzere sinemaya giderim, konserlere katılırım ve tiyatroya katılırım maddeleri ile çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık saptanırken; diğer maddeler ile çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Turistik etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.25'de görüldüğü üzere çocuk sayısı ile turistik etkinlikler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Diğer etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.26'da görüldüğü üzere bahçe işleri ile uğraşırım maddesi ile çocuk sayısı ile diğer etkinliklere katılım arasında anlamlı bir farklılık bulunurken; diğer maddelerle arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Gelir durumu ile rekreatif etkinliklerden; fiziksel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.27'de görüldüğü üzere balık avlamak, atıcılık ve ata binmek gibi aktivitelere katılırım maddesi ile fiziksel etkinlik arasında anlamlı bir farklılık saptanırken, diğer maddelerle anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Sosyal etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.28'de görüldüğü gelir durumu ile sosyal etkinliklere katılım arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Kültürel etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.29'da görüldüğü üzere gelir durumu ile kültürel etkinliklere katılım arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Turistik etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.30'de görüldüğü üzere gelir durumu ile turistik

etkinlikler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Diğer etkinliklere katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında Çizelge 3.31'de görüldüğü üzere bilgisayar oyunları oynarım maddesi ile gelir durumu arasında anlamlı bir farklılık bulunurken; diğer maddelerle arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda;

Fiziksel etkinliklere katılım ile cinsiyet, yaş, gelir durumu ve çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık bulunmakta; medeni durum ile arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Fiziksel etkinliklere katılımda erkeklerin yavaş koşuyu kadınlara göre sık sık yaptığı belirlenmiş, erkeklerin büyük çoğunluğunun hiç zindelik aktivite yapmadığı, kadınların erkeklere göre zindelik aktiviteyi daha çok tercih etiği görülmüştür. Kadınların zindelik aktivite bakımından daha aktif görülmeleri, erkeklere oranla fiziksel görünüşlerine daha fazla önem vermeleri ile açıklanabileceği gibi kadınların sağlık konusunda erkeklere göre daha duyarlı olduğu şeklinde de açıklanabilir. Ayrıca kadınların, inanç değerleri ya da toplumsal baskılar nedeniyle ev dışı etkinliklere yönelemediği şeklinde de açıklanabilir. Fiziksel etkinliklere katılımda yaş değişkeni ile raket sporlar, topla yapılan fiziksel aktivite ve doğa sporlarına katılım arasındaki ilişkiye bakıldığında; raket sporlarını en çok 29-35 yaş aralığındaki personelin tercih ettiği görülmektedir. Topla yapılan fiziksel aktivitede de aynı şekilde 29-35 yaş aralığındaki bireylerin en çok yönelen grup olduğu görülmekte; doğa sporları aktivitesinde ise 43-49 yaş aralığındaki bireylerin en aktif olan grup olduğu görülmektedir. Bu aktivitelerin gerektirdiği zindelik ve fiziksel efor göz önünde bulundurulursa, 29-35 yaş aralığındaki grubun en öne çıkan grup olması normal görünmektedir. 50 ve üzeri yaştaki personelin bu üç aktiviteyi de en az yapan grup olması da bu durumu destekler niteliktedir. Fiziksel etkinliklere katılımda rekreasyonel amaçlı yürümede çocuk sahibi olmayanların büyük bir kısmının sık sık yürüdüğü belirlenirken, üç ve üstü çocuk olan personelin neredeyse tamamının bazen yürüyüş yaptığı saptanmış, sık sık yürüyüş yapan herhangi bir personel grubu bulunmamıştır. Çocuk sahibi olmayanların, üç ve üstü çocuk sahibi olanlara göre daha fazla rekreasyonel amaçlı yürüyüş yapması, çocuk olmadığı için daha fazla zamana sahip olmaları ya da çocuklarla ilgilenmeden yürüyüşün daha kolay olması ile açıklanabilmektedir. Son olarak gelir düzeyi çok kötü olan

personelin sık sık balık avlanmak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katıldığı görülmektedir. Bu durum bu aktivitelerin maddi açıdan maliyetli olmamasıyla ve düşük bütçe ile yapılabilmesiyle açıklanabilmektedir. Buna karşın tüm gelir gruplarına bakıldığında bu aktivitelere katılımın düşük olduğu görülmektedir.

Sosyal etkinliklere katılım ile cinsiyet, medeni durum, çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık bulunmakta; yaş ve gelir durumu ile arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kadınlar akrabalarını ve arkadaşlarını sık sık ziyaret ederken, erkeklerin büyük çoğunluğu bazen ziyarette bulunmaktadır. Bu durum kadınların akraba ve arkadaşlık ilişkilerini daha fazla önemsediği şeklinde açıklanabileceği gibi, yaradılış gereği kadınların daha duygusal olması ve erkeklere göre sosyal ilişkilere daha fazla önem vermesi şeklinde de açıklanabilmektedir. Evli personelin çoğunluğunun kurslara hiç gitmediği belirlenirken bekar personelin çoğunluğunun bazen kurslara gittiği belirlenmiştir. Bu durum evli bireylerin boş zamanlarının daha az olması ve daha çok sorumluluk sahibi olmaları ile açıklanabileceği gibi eş baskısı, onay vermeme gibi durumlar ile de açıklanabilmektedir. Çocuk sayısı ile kurslara katılma durumu çocuk sayısına göre doğru orantılı şekilde değişmektedir. Çocuğu olmayanlar diğerlerine göre kursa gitmeyi daha çok tercih ederken, üç çocuk ve üstü olanlar kurslara nadiren katılmaktadır. Bu da medeni duruma benzer şekilde çocuk sayısının artması ve paralel olarak sorumlulukların artması, boş zamanın azalması ile açıklanabilmektedir.

Kültürel etkinliklere katılım ile cinsiyet, yaş, medeni durum, çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık bulunmakta; gelir durumu ile arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Erkeklerin kitap, gazete, dergi vb. yayınları bazen okuduğu belirlenirken kadınların ise kitap, gazete, dergi vb. yayınları sık sık okuduğu belirlenmiştir. Bu durum kadınların okumaya daha çok önem verdiği şeklinde açıklanabileceği gibi, katılımcıların okuma alışkanlıklarına bağlı olan bir anlamlılık olarak da değerlendirilebilmektedir. Sinemaya gitmek kültürel etkinliğini en çok 22-28 yaş aralığı tercih etmekte; 50 yaş ve üzerinin ise oldukça büyük bir kısmının hiç sinemaya gitmediği saptanmıştır. Bu durum kültürel aktivitelerin artış gösterdiği 22-28 yaş aralığının dinç yapısı ile açıklanabilmekte, yaşlandıkça sinema aktivitesinin tercih edilmediği şeklinde açıklanabilmektedir. Son olarak çocuk sayısı

ile sinema ve konserlere katılımın da değiştiği görülmektedir. Çocuk sahibi olanların sinema ve konserlere oldukça az bir kısmının sık sık katıldığı; çocuk sahibi olmayan personelin bu etkinliklere daha çok gittiği görülmektedir. Bu durumda çocuk sahibi olmak ve sorumlulukların artması ile açıklanabilmektedir.

Turistik etkinliklere katılım ile cinsiyet, yaş, medeni durum, gelir durumu ve çocuk sayısı arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Diğer etkinliklere katılım ile cinsiyet, medeni durum, çocuk sayısı, gelir durumu arasında anlamlı bir farklılık bulunmakta; yaş ile arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Kadınların erkeklere göre daha fazla müzik dinlediği ve erkekler bilgisayar oyunlarına yönelirken kadınların büyük bir çoğunluğunun hiç bilgisayar oyunu oynamadığı belirlenmiştir. Bu durum genel olarak erkeklerin bilgisayar oyunlarına daha düşkün olması ve kadınların müzik dinlemekten keyif alması ile açıklanabilmekte; yaradılıştan gelen kadın erkek duygu farkı sebep olarak gösterilebilmektedir. Evli personelin büyük bir kısmının kahveye kulübe hiç gitmediği belirlenirken, bekar personelin bir kısmının kahveye kulübe hiç gitmemesine rağmen daha az bir kısmının bazen gittiği belirlenmiştir. Aynı şekilde evli personelin çok büyük bir kısmının değişik mekanlarda hiç içki içmediği belirlenirken, bekar personelin çoğunluğunun değişik mekanlarda hiç içki içmemesine rağmen az da olsa bir kısmının bazen içtiği belirlenmiştir. Yani evli personelin genel olarak kahve ve kulübe gitmemekte ve değişik mekanlarda içki içmemektedir. Kahve, kulüp ve içki içilen pub, bistro gibi mekanlar insanların sosyalleştiği alanlardır. Bu bağlamda bekar bireylerin sosyalleşmek ve yeni birileriyle tanışmak için bu mekanlara gittiği; evli olanların ise eşleriyle başka mekanları tercih ettiği düşünülebilir. Çocuk sayısı ile diğer etkinliklere bakıldığında bahçe işleri ile uğraşmanın çocuk sahibi olmakla paralel olarak artış gösterdiği görülmektedir. Bu durum insanların daha düzenli bir hayata geçmeleri ve aileleriyle doğada zaman geçirme istekleri ile açıklanabilmektedir. Bekar bireyler ise bir bahçede tek başlarına zaman geçirmektense, diğer insanlarla sosyalleşebileceği aktivitelere yöneliyor olabilir. Son olarak gelir düzeyi normal ve iyi olan bireylerin diğerlerine göre daha fazla bilgisayar oyunu oynadıkları saptanmıştır. Bu durum sürekli olarak teknoloji gelişimine bağlı olarak maliyeti artış gösteren bilgisayar

oyunları ve bilgisayar oyunlarını oynamak için yüksek maliyetli bilgisayar gereksinimin bulunması ile açıklanabilmektedir.

Bu sonuçların yanı sıra; sporun sevk ve idaresinden sorumlu en üst kurum olan Spor Genel Müdürlüğünde çalışan personelin hayatında, sporun çok az yer tuttuğu, fiziksel etkinliklere katılmak yerine daha pasif (müzik dinlemek, bilgisayar oyunu oynamak gibi) etkinlikler ile uğraştıkları, yaşın artışıyla birlikte personelin boş zaman etkinliklerine katılımın da azaldığı görülmektedir.

Araştırma sonuçları ışığında; Spor Genel Müdürlüğü, çalışanlarının boş zamanlarını daha etkili ve daha verimli şekilde değerlendirebilmeleri için sunduğu imkanları yeniden gözden geçirmelidir. Kurum, personelinin katılabileceği çeşitli alanlarda rekreatif etkinlikler düzenleyerek onların boş zamanlara yönelik tutumlarını olumlu yönde etkileyebileceği aynı zamanda da iş verimini arttırabileceği düşünülmektetir. Kurum personelinin yararlanabileceği rekreasyonel alanları arttırabilir.

Araştırma sadece Spor Genel Müdürlüğü ile sınırlı olduğu için daha verimli sonuçlar elde edebilmek adına araştırma yapılan alan genişletilmelidir. Farklı kamu kurumları veya özel kuruluşlar arasında karşılaştırmalar yapılarak personelin boş zaman aktivitelerine yönelik tutumlarının geliştirilmesine katkı sağlanabilir. Dünyadaki diğer kurumlar ile karşılaştırmalı olarak yapılacak çalışmalar da boş zaman değerlendirme konusunda kurumlarımıza daha geniş kapsamda rehberlik edebilir.

Postmodern yönetim düşüncesiyle uç noktada öneme sahip olduğu görülen liderlik ve motivasyon uygulamalarına olanak tanıyabileceği düşünülen; birey-örgüt uyumu, iç paydaş memnuniyeti, örgütsel bağlılık, kimlik ve vatandaşlık gibi örgüt psikolojilerini geliştirmede, sosyalizasyon ve kaynaştırma bakımından oldukça önemli görülebilecek boş zaman tutumlarının doğasını daha iyi anlamak ve boş zaman etkinliklerini daha verimli hale getirmek üzere bu tip saha araştırmalarına yönelik kaynak, uzman, organizasyon, ekipman ve tesislerin aynı zamanda sağlık ve

zindelik bakımından katkı sağlayabileceği düşünülen diğer projelerin geliştirilmesi önerilebilir.

İyi bir kurumsal iletişim kanalı oluşturulması, sosyal medya iletişimi ve uygulamalarının gücünden faydalanılabilir. Bu konuda kurumlar ve üniversiteler ile işbirliğini sağlayacak koordinasyon planlarının geliştirilmesi ve uygulanmasına daha fazla olanak temini sağlanması önerilebilir.

KAYNAKLAR

ABADAN N (1961) Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, No: 135117, Ajans Türk Matbaası, Ankara.

ABAY, M. (2000) Zamanı Değerlendirmek. İstanbul 26.28.29.31.38s

AĞDUMAN F (2014) Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Motivasyon Ve Tatminlerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

AKGÜL BM (2011) Farklı Kültürlerdeki Bireylerin Boş Zaman Aktivitelerine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi: Ankara-Londra Örneği. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

AKGÜL BM, GÜRBÜZ B (2010) Boş Zaman Tutum Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, *16*(1), 37-43.

AKYÜZ H (2015) Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Faaliyetlerine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Bartın Üniversitesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

ALAYLIOĞLU R, OĞUZHAN F (1968) "Zaman", Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü, İstanbul.

ALTUNAY BR (2015) Ankara İli Keçiören İlçesindeki İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Boş Zaman Etkinliklerine Katılım Motivasyonu. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

ARKONAÇ SA (2001) Sosyal Psikoloji. 2. Baskı, Alfa Yayıncılık, İstanbul.

ASLAN İ (2001) Van İlinde Görevli Farklı Meslek Gruplarında Çalışan Bireylerin Boş Zamanlarını Değerlendirmede Alışkanlıklarının Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

ARSLAN S (1996) Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'na Bağlı Yurtlarda Kalan Bayan Öğrencilerin Rekreasyon (Boş Zaman Değerlendirme) Sorunları Üzerine Bir Araştırma (Ankara İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

AYAN N (2009) Sakarya Emniyet Müdürlüğü İl Merkezinde Görevli Polis Memurlarının Serbest Zaman Değerlendirme Alışkanlıklarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

AYTAÇ Ö (2002) Boş Zaman Üzerine Kuramsal Yaklaşımlar. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimer Dergisi, 12, 231-260.

BAYSAL AC (1981) Sosyal ve Örgütsel Psikolojide Tutumlar. Üniversitesi İşletme Fakültesi, İstanbul.

BİLİR FP (2005) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Örgüt İklimi ve Çalışanların Katılımla İlgili Algılamaları. Doktora Tezi. Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

BİNARBAŞI S (2006) Kütahya İlinde İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıklarının Tespiti Ve İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

BİROL SŞ (2014) Sportif Rekreasyon Uygulama Politikaları Üzerine Bir Araştırma. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

BRODHURST R (2001) Managing Environments for Leusure and Recreation; GBR: Routledge.

BULL C, HOOSE J, WHEET M (2003). Introduction To Leisure Studies, Prentice Hall, Essex.

BULUT D (2005) Gençlik Spor Genel Müdürlüğü (Gsgm) Merkez Örgütünde Görev Yapan İş Görenlerin 'Çatışma Yönetim Algıları' ve 'İş Doyumları' Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

CEVAHİRCİOĞLU B (2007) ‘Efes ile İlk Adım Basketbol Okulları’ Projesine Katılan 9-15 Yaş Grubu Çocukların Rekreasyon Aktivitelerine Katılımlarının Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

CURRELL S (2010) The March of Spare Time. Pennsylvania: Univ of Pennsylvania Press.

ÇÖL G (2015) Özel Gereksinimi Olan Çocukların Boş Zaman Aktivitelerine Katılımını Etkileyen Faktörler. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

DEMİRAY, U. (1987). Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Eğilimleri. Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 252.

DEMİRCİ Y, SAATÇİ Y (2003), Bir Anaerobik Çamur Çürütme Sisteminde Çeşitli Yük Parametrelerinin Sistem Verimine Etkileri. Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi, 15(3), 337-348.

DİNÇ Y (1999) Sayfiye Otel İşletmelerinde Boş Zaman ve Rekreasyon Değerlendirmelerin Hizmet Satışlarını Artırmaya Yönelik Etkisi (Örnek Bir Araştırma). Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

EFİL İ (1999) İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon, 7. Baskı, Alfa Basım Yayın Dağıtım, Ltd. Şti., İstanbul.

EKİCİ S (1997) Yükseköğretim Gençliğinin Serbest Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıkları ve Turizme Katılımları Üzerine Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Ankara.

EREN E (1991) “Yönetim ve Organizasyon” İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi Yayın No:236, İstanbul.

ERGÜL OK (2008) Üniversite Gençliğinin Sportif Rekreasyon Etkinliklerine Yönelik İlgileri ve Katılma Düzeylerinin Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

EROLER M (2015) Resmi Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Boş Zamanlarını Değerlendirmelerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

ERTUĞRUL H (2000) Öğrencinin Başarı Kılavuzu, Nesil Basım-Yayın, İstanbul, s.72 73.

FİŞEK K (2003) Devlet Politikası Ve Toplumsal İlişkileri Açısından Spor Yönetimi Dünyada ve Türkiye'de. YGS Yayınları, İstanbul.

GEDİZ S (2012) Kamu Hizmeti Olarak Rekreasyon Etkinlikleri Kapsamında "Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlükleri Batı Akdeniz Bölgesi Gençlik Merkezleri Analizi". Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

GÖKMEN H, AÇIKALIN A, KOYUNCU N, SAYDAR Z (1985) "Yükseköğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri, Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri", Milli Eğitim Bakanlığı Yayını, Ankara..

GÜLBAHÇE Ö (1996) Boş Zamanları Değerlendirme Alışkanlıkları (Türkiye Örneği). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

GÜLER Ş (1978) "Turizm Sosyolojisi", Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Yayını, Ankara.

GÜLLÜ M, GÜÇLÜ M (2009) Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirilmesi. Beden Egitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3(2), 138-151.

GÜNGÖRMÜŞ HA (2007) Özel Sağlık-Spor Merkezlerinden Hizmet Alan Bireyleri Rekreasyonel Egzersize Güdüleyen Faktörler. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

HANDY C (1995) The Empty Raincoat, Random House Business, 1st Edition, UK.

HAZAR A (2003) Rekreasyon ve Animasyon, Detay Yayıncılık, 2. Baskı, Ankara.

İNCEOĞLU M (2000) Tutum-Algı-İletişim, İmaj Yayınevi, 3. Basım, Ankara.

KARAKULLUKÇU ÖF (2009) Adalet Bakanlığı Çalışanlarının Eğitim Düzeylerine Göre Boş Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

KARAKÜÇÜK S (1999) Rekreasyon Serbest Zamanları Değerlendirme, 3.Baskı, Ankara.

KARAKÜÇÜK S (2005) Rekreasyon - Boş Zaman Değerlendirme, 5.Basım. Gazi Kitapevi, Ankara.

KARAKÜÇÜK S (2008) Rekreasyon - Boş Zamanları Değerlendirme, 6. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara, s:47-48.

KURAR İ, BALTACI F (2014) Halkın Boş Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları: Alanya Örneği. International Journal of Science Culture and Sport August Special, (2), 39-52.

MEYER H.D, BRİGHTBİLL CK, SESSOMS HD(1969) Community Recreation, A Guite to its Organization, Virginiaa, USA.

MURAKAMİ İ (2003) Çocuk Kültüründe Boş Zaman Olgusunu Belirleyen Toplumsal Değerler: Türk Kültürü ve Japon Kültürü Arasında Bir Karşılaştırma. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Doktora Tezi.

MUTLU İ (2008) Egzersiz Yapan Kişilerin Boş Zamanlarına Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma (Kayseri İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

NAL K (2003) Sınıf Öğretmenlerinin Yöneticilerinin Yönetim Tarzlarına İlişkin Tutumları ile Kuruma Bağlılıkları Arasındaki İlişkiyi Belirlemeye Yönelik Bir

Araştırma. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÖÇALAN M (1996) Doğu İl Merkezlerinde Görev Yapan Öğretmenlerin Boş Zamanlarında Yaptıkları Faaliyetler ve Sporun Yeri. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

PALA A (2012) Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Boş Zaman Değerlendirme Alışkanlıklarının Ve Mesleki Doyumlarının Tespiti Ve İncelenmesi (İstanbul-Pendik Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

PALA A, BİNER M, ÖNCEN S, KARGÜN M (2015) Futbol Tenisi Sporcularının Boş Zaman Aktivitelerine Yönelik Tutumların İncelenmesi. International Journal of Sport, Exercise & Training Sciences-IJSETS, 1(2), 77-82.

PARASIZ M.İ (1991) İktisada Giriş, Ezgi Kitapevi, Bursa.

TC RESMİ GAZETE (2011) Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname. 08 Haziran 2011. Sayı: 27958. Başbakanlık Basımevi, Ankara.

SARIBAŞ Ö (2015) Turistlerin Rekreasyon Faaliyetlerine Katılımlarını Etkileyen Unsurlar: Antalya ve İzmir Örneği. Yüksek Lisans Tezi. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

SAYGIN Ö (1999) I. Sınıf Tatil Köylerindeki Sportif Rekreasyon / Animasyon Programları, Tesisleri ve Uygulamaları, Muğla Bölgesi Örneği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

SUCU Y (1996) Yönetsel Zamanın Etkin Kullanılması, El Kitabı, Bolu.

SÜZER M (1997) Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Özelliklerine Göre Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Biçimleri: Pamukkale Üniversitesi Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.

SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2018) Tarihçe http://sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/112 /105/Tarihce.

TAVŞANCIL E (2005) Tutumların Ölçülmesi ve SPSS İle Veri Analizi. Nobel Basımevi, Ankara.

TAYLOR SE, PEPLAU LA, SEARS DO (2007) Sosyal Psikoloji. Çeviren: DÖNMEZ A, İmge Kitabevi Yayınları, 1. Basım, Ankara.

TEL M (2007) Öğretim Üyelerinin Boş Zaman Etkinlikleri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: Doğu Anadolu Örneği. Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TEZCAN M (1978) Boş Zamanların Değerlendirilmesi Sorununun Sosyolojik ve Eğitimsel Yönleri. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 11(1).

TEZCAN M (1982) Sosyolojik Açıdan Boş Zamanların Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No: 116, Ankara.

TEZCAN M (1993) Boş Zamanlar Sosyolojisi. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.

TEZCAN, M.; (1994), Bos Zamanların Değerlendirilmesi Sosyolojisi, Atilla Kitapevi, Ankara, s. 155-163.

TEZCAN N (2007) Rekreasyon Etkinliklerinin Çalışanların Performansları Üzerine Etkilerinin İncelenmesi: (Kocaeli Trakya Birlik). Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TUNÇEL EF (1999) Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıklarında Sporun Yeri (İzmir İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

TÜRK DİL KURUMU Türkçe Sözlük, (1982). TDK Yayını, Ankara, s.884

ULUBEY E (2010) Uluslararası Seyahate Katılan Gençlerin Konaklamaları Boyunca Katıldıkları Boş Zaman Aktivitelerine İlişkin Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

UYGUR A (2007) Yönetim ve Organizasyon, 2. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

ÜNAL C (1981) Genel tutumların veya değerlerin psikolojisi üzerine bir araştırma. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.

YAĞCI P (2015) Lisans Düzeyinde Rekreasyon Bölümü Müfredatlarının İncelenmesi ve Örnek Müfredat Çalışması. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

YAZICIOĞLU M (2010) Boş Zaman Yönetimi ve Rekreatif Faaliyetler: Memur Emeklilerinin Rekreatif Faaliyetlerinin Analizine İlişkin Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

YETİM AA (2006) *Sosyoloji ve spor*. Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.

YILDIZ H, YİĞİTER K (2018) Düzce Emniyet Müdürlüğü Personelinin Boş Zaman Tutumlarının Ve Umutsuzluk Düzeylerinin İncelenmesi. Journal of Social and Humanities Sciences Research, 5(25), 1983-1995.

YILMAZ M (2014) Spor Genel Müdürlüğü ve Taşra Teşkilatı Çalışanlarının Yöneticilerine İlişkin Etik Liderlik Davranış Özelliklerinin Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

YILMAZ Ş, KÜÇÜKTOPUZLU F, ÇEREZLİ H (2006) The Recreational Activity Condition And Levels Of Satısfaction of İndividuals in Antalya City. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Muğla, P-02.

ZORBA E (2001) Kamu Personelinin Rekreatif Eğilimleri (Muğla İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

EKLER

EK-1. Anket Formu

Değerli Katılımcı;

Bu çalışma siz değerli katılımcıların boş zamanlarında ne tür rekreasyonel etkinliklerde yer aldıkları (aktif veya pasif) ile ilgili durum saptaması yapmak ve "boş zamana" ve "boş zaman aktivitelerine" yönelik genel bilgi ve inanışlarınızın belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır. Elde edilen veriler topluca değerlendirilecek ve sadece bu araştırma kapsamında kullanılacaktır. Göstereceğiniz ilgi ve özene şimdiden teşekkür ederiz.

Sertaç Cenk GÖKÇE

BÖLÜM 1: KİŞİSEL BİLGİLER

1.Cinsiyetiniz? Erkek ( ) Kadın ( )

2.Yaşınız? 21'den küçük ( ) 22-28 ( ) 29-35 ( ) 36-42 ( ) 43-49 ( ) 50 ve üzeri ( )

3. Medeni durumunuz? Evli ( ) Bekar ( )

4. Sahip olduğunuz çocuk sayısı? Çocuk sahibi değilim ( ) 1 ( ) 2 ( ) 3 ve üzeri ( )

5. Çalıştığınız birim? Merkez ( ) İl Müdürlüğü ( ) İlçe Müdürlüğü ( )

6. Toplumun genel yapısını düşündüğünüzde, gelir durumunuzu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok Kötü ( ) Kötü ( ) Normal ( ) İyi ( ) Çok İyi ( )

7. Haftalık sahip olduğunuz boş zaman süresinin size göre yeterliğini değerlendiriniz?

Kesinlikle Yetersiz ( ) Yetersiz ( ) Normal ( ) Yeterli ( ) Kesinlikle Yeterli ( )

8. Boş zamanlarınızı değerlendirmekte ne sıklıkla güçlük çekiyorsunuz?

Her zaman ( ) Bazen ( ) Hiçbir Zaman ( )

9. İnanç veya değerleriniz boş zaman aktivitelerinize yön veriyor mu/ etkiliyor mu?

Evet ( ) Hayır ( ) Kısmen ( )

10. Boş zamanlarınızı genellikle nasıl değerlendiriyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

1 ( ) Dinlenerek
2 ( ) Fiziksel etkinliklere katılarak
3 ( ) Sosyal etkinliklere katılarak
4 ( ) Kültürel Etkinliklere katılarak
5 ( ) Sanatsal etkinliklere katılarak
6 ( ) Turistik etkinliklere katılarak
7 ( ) Diğer (Belirtiniz) .....

11. Boş zaman etkinliklerine kimlerle katılırsınız? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

1 ( ) Yalnız

2 ( ) Ailemle
3 ( ) Akrabalarımla
4 ( ) Arkadaşlarımla
5 ( ) Diğer (Belirtiniz) .....

12. Boş zaman etkinliklerine nerede katılırsınız?

1 ( ) Kamuya ait alanlarda
2 ( ) Özel sektöre ait alanlarda
3 ( ) Ev ortamında
4 ( ) Doğal açık alanlarda (dağlar, ırmaklar, göller ve deniz kenarı)
5 ( ) Şehir veya kasabalardaki yollar veya yürüyüş alanlarında
6 ( ) Diğer (Belirtiniz) .....

13. Bos zamanlarınızda aşağıda verilen rekreasyonel etkinliklere katılım sıklığını belirtiniz (Etkinliklerde yer almayan aktivitelerinizi diğer başlığı altında belirtebilirsiniz).

	Hiç = 1	Bazen =2	SıkSık =3
FİZİKSEL ETKİNLİKLER			
1. Rekreasyonel amaçlı yürürüm	1	2	3
2. Yavaş koşular yaparım	1	2	3
3. Zindelik aktivitelerine katılırım (aerobik, yoga vb)	1	2	3
4. Uzak doğu sporlarına katılırım	1	2	3
5. Ağırlık çalışması yaparım	1	2	3
6. Raket sporları yaparım. (tenis, masa tenisi, badminton vb)	1	2	3
7.Topla yapılan fiziksel aktivitelere katılırım (futbol, basketbol,voleybol vb)	1	2	3
8. Doğa sporlarına katılırım (tırmanma, trekking, dağcılık vb.)	1	2	3
9. Balık avlanmak, atıcılık, ata binmek gibi aktivitelere katılırım	1	2	3
SOSYAL ETKİNLİKLER			
1. Akraba/Arkadaşlarımı ziyaret ederim	1	2	3
2. Kurslara giderim	1	2	3
3. Vakıf/dernek faaliyetlerine katılırım	1	2	3
4. Dışarıda yemek yerim	1	2	3
5. Doğada piknik yaparım	1	2	3
KÜLTÜREL-SANATSAL ETKİNLİKLER			
1. Kitap, gazete, dergi vb. yayınları okurum	1	2	3
2. Sinemaya giderim	1	2	3
3. Konserlere katılırım	1	2	3
4. Tiyatroya giderim	1	2	3
5. Sergilere-kermeslere giderim	1	2	3
6. Müzeleri ziyaret ederim	1	2	3
TURİSTİK ETKİNLİKLER			
1. Kent dışındaki turistik alanları ziyaret ederim	1	2	3
2. Kent dışındaki turistik alanları dinlenme amaçlı ziyaret ederim	1	2	3
3. Uzun tatil dönemlerimi kent dışında geçiririm	1	2	3
DİĞER			
1. TV-Video izlerim	1	2	3
2. Müzik dinlerim (radyo, kaset, cd vb.)	1	2	3
3. Bilgisayar oyunları oynarım	1	2	3
4. Bahçe işleri ile uğraşırım	1	2	3
5. Alış veriş yaparım	1	2	3
6. Kahveye-Kulübe giderim	1	2	3
7. Değişik mekanlarda içki içerim	1	2	3
8. Kumar oynarım	1	2	3
9. Hiçbir şey yapmam	1	2	3
10 ..... (Belirtiniz)	1	2	3
11 .....(Belirtiniz)	1	2	3
12 .....(Belirtiniz)	1	2	3

EK-2. Boş Zaman Tutum Ölçeği

BOŞ ZAMAN TUTUM ÖLÇEĞİ

Bu ölçek, sizlerin boş zamanla ilgili genel bilgi ve inanışlarınızı, katıldığınız boş zaman aktivitelerinden edindiğiniz duygu ve düşüncelerinizi, boş zaman aktivitelerine katılımla ilgili geçmişte ve şu anda yaptığınız tercihleri ve planlı davranışlarınızı belirlemek amacıyla hazırlanan bazı ifadelerden oluşmaktadır. Her bir ifade için size göre uygun olan alanı işaretleyiniz. Her birey, diğer bireylerden farklı olduğundan bu ölçekte doğru veya yanlış cevap yoktur. Cevaplarınız gizli tutulacak ve sadece bu araştırma kapsamında kullanılacaktır. Katılımınız için teşekkür ederiz.

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1. Boş zaman aktiviteleri ile meşgul olmak zamanı akıllıca kullanmaktır	1	2	3	4	5
2. Boş zaman aktiviteleri bireyler ve toplum için faydalıdır	1	2	3	4	5
3. İnsanlar çoğunlukla arkadaşlık ilişkilerini boş zamanlarında geliştirirler	1	2	3	4	5
4. Boş zaman aktiviteleri sağlığa katkı sağlar	1	2	3	4	5
5. Boş zaman aktiviteleri mutluluğu artırır	1	2	3	4	5
6. Boş zaman çalışma verimini artırır	1	2	3	4	5
7. Boş zaman aktiviteleri enerjiyi yenilemeye yardımcı olur	1	2	3	4	5
8. Boş zaman aktiviteleri kişisel gelişim için bir araç olabilir	1	2	3	4	5
9. Boş zaman aktiviteleri bireylerin rahatlamasına yardımcı olur	1	2	3	4	5
10. İnsanlar boş zaman aktivitelerine ihtiyaç duyar	1	2	3	4	5
11. Boş zaman aktiviteleri sosyal ilişkiler için iyi bir fırsattır	1	2	3	4	5
12. Boş zaman aktiviteleri önemlidir	1	2	3	4	5
13. Boş zaman aktiviteleri ile meşgul olduğumda zaman çok çabuk geçiyor	1	2	3	4	5
14. Boş zaman aktivitelerim bana keyif veriyor	1	2	3	4	5
15. Boş zaman aktivitelerime değer veririm	1	2	3	4	5
16. Boş zamanım boyunca kendim olabiliyorum	1	2	3	4	5
17. Boş zaman aktivitelerim bana zevkli deneyimler sağlar	1	2	3	4	5
18. Boş zamanın benim için iyi olduğunu hissediyorum	1	2	3	4	5
19. Boş zaman aktiviteleri ile meşgul olmaktan hoşlanıyorum	1	2	3	4	5
20. Boş zaman aktivitelerim canlandırıcıdır	1	2	3	4	5
21. Boş zaman aktiviteleri ile sık sık meşgul olmanın uygun olduğunu düşünüyorum	1	2	3	4	5
22. Boş zaman aktiviteleri için harcadığım zamanın boşa geçmediğini hissediyorum	1	2	3	4	5
23. Boş zaman aktivitelerimden hoşlanıyorum	1	2	3	4	5
24. Boş zaman aktiviteleri dikkatimin tamamını alıyor	1	2	3	4	5
25. Boş zaman aktivitelerine sık sık katılırım	1	2	3	4	5
26. İmkanım olsa boş zaman aktiviteleri için harcadığım zaman miktarını artırırım	1	2	3	4	5
27. Gelir durumum müsaade ettiği ölçüde boş zaman aktivitelerimde kullanmak üzere araç-gereç satın alırım	1	2	3	4	5
28. Zamanım ve param yetse daha yeni boş zaman aktivitelerine katılırım	1	2	3	4	5
29. Boş zaman aktivitelerimde daha yeterli olabilmek için önemli derecede zaman ve efor harcarım	1	2	3	4	5
30. Seçme şansım olsa boş zaman ihtiyaçlarını karşılayan bir şehir ya da çevrede yaşarım	1	2	3	4	5
31. Plansız bile olsa bazı boş zaman aktivitelerine katılırım	1	2	3	4	5
32.Boş zaman aktivitelerini daha iyi yapabilmek için bir seminer ya da kursa katılabilirim	1	2	3	4	5
33. Boş zaman aktiviteleri ile meşgul olmak için boş zamanımın artması gerektiğini düşünüyorum	1	2	3	4	5
34. Meşgulken bile boş zaman aktivitelerine katılırım.	1	2	3	4	5
35. Boş zaman aktivitelerine yönelik eğitim ve ön hazırlık için zaman harcayabilirim	1	2	3	4	5
36. Diğer aktiviteler arasında boş zamanıma yüksek öncelik tanırım	1	2	3	4	5

EK-3. Anket Onay Yazısı

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI
SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı

Sayı : 63296879-044-E.422159
Konu : Anket İzni

27.11.2017

Sayın Sertaç Cenk GÖKÇE

İlgi : 24.11.2017 tarihli dilekçeniz.

İlgi tarihli dilekçeniz ile Genel Müdürlüğümüz merkez ve taşra teşkilatında çalışan tüm personele yönelik talep ettiğiniz anket çalışmanızın soruları incelenmiş olup ekte yer alan tasdiklenmiş suretinin uygulanmasında bir sakınca görülmemiştir.

Bilgilerinizi ve anket değerlendirme sonucunun Başkanlığımıza bildirilmesini rica ederim.

e-imzalıdır
Yusuf KARADAĞ
Genel Müdür a.
Personel ve Eğitim Dairesi Başkanı

Ek :
1 - Anket 1 (1 sayfa)
2 - Anket 2 (1 sayfa)
3 - Anket 3 (1 sayfa)

Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı ile aynıdır.
12/11/2017
Hasan SAĞLAM
Sef

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Örnek Mah. Oruç Reis Cad. No:13/A Altındağ/ANKARA

Bilgi için:Hatice GÜRBÜZ
Bilgisayar İşletmeni

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı, Soyadı	: Sertaç Cenk GÖKÇE
Uyruğu	: T.C.
Doğum tarihi ve yeri	: 05/07/1988, Bala
Medeni Hali	: Bekar
Telefon	: (0555) 629 59 04
e-mail	: sertaccenk@hotmail.com

Eğitim	**Okul/Bölüm**	**Mezuniyet Yılı**
Lisans	Gazi Üni. Beden Eğitimi ve Spor Y.O. Spor Yöneticiliği Bölümü	2011

İş Deneyimi	**Çalıştığı Yer**	**Görev**
(2009)	Gençlerbirliği Spor Kulübü Yaz Futbol Okulu	Yrd. Futbol Antrenörlüğü
(2010-2013)	Diva Sport Center	Fitness Eğitmeni
(2015-2017)	Ankara Batıkent Beşiktaş Futbol Okulu	Futbol Antrenörlüğü
(2013-devam ediyor)	Gençlik ve Spor Bakanlığı	Sportif Eğitim Uzmanı

Yabancı Dili

İngilizce

Hobiler

Futbol ve tenis oynamak, müzik dinlemek, fitness ve vücut geliştirme sporuyla uğraşmak.